

IPTO: vakken en bevoegdheden in het voortgezet onderwijs

Peildatum 1 oktober 2021

Datum	februari 2023
Auteurs	Astrid Vloet Marcia den Uijl João Guimarães Peter Fontein
Versie	1.1

Uitgave

Centerdata
info@centerdata.nl
www.centerdata.nl

Contact

Marcia den Uijl
marcia.den.ujil@centerdata.nl

© Centerdata, Tilburg, 2023

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Managementsamenvatting

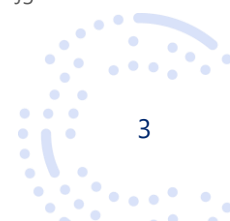
In dit rapport worden de met IPTO gemeten aantallen gegeven lesuren naar vak en het percentage bevoegd gegeven lesuren in het voortgezet onderwijs weergegeven per peildatum 1 oktober 2021. IPTO staat daarbij voor de Integrale Personeelstelling Onderwijs die het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) jaarlijks laat uitvoeren. Het betreft een telling op alle scholen in het voortgezet onderwijs (vo), waarbij voor al het lesgevend personeel gegevens worden verzameld over vakken en bevoegdheden. Onder het vo vallen ook het praktijkonderwijs (pro) en de internationale schakelklas (isk), maar niet het voortgezet speciaal onderwijs. Voor het pro zijn alleen vakken opgevraagd en geen bevoegdheden. In deze samenvatting geven we de belangrijkste bevindingen van dit onderzoek. We starten daarbij met een bespreking van de (ontwikkelingen in de) bevoegdheids-situatie. Vervolgens gaan we in op het aantal lesuren naar vak en de bevoegdheidssituatie naar vak en naar arbeidsmarktregio. Bij de bevoegdheidssituatie maken we onderscheid naar drie mogelijke situaties: bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren. Sterk vereenvoudigd weergegeven geldt dat men bevoegd is als men over de juiste papieren beschikt voor de lesuren die men geeft. Als men daar niet over beschikt geeft men onbevoegd les, waarbij echter sprake is van een aantal wettelijk geregelde uitzonderingen. Veelal betreft dit situaties waarin men nog in opleiding is, maar toch al lesgeeft. In dergelijke gevallen is sprake van benoembaar gegeven lesuren.

Bevoegdheid

Van de lesuren waarvoor een bevoegdheid kan worden vastgesteld¹ vinden we dat 87,6% bevoegd gegeven wordt, zie Tabel 1. Dit betreft vooral personen met het juiste diploma voor zowel het vak als de graadsector (eerste- of tweedegraads lesgebied) waarin men lesgeeft, maar het kan bijvoorbeeld ook een zogeheten teambevoegdheid² betreffen. 8,7% van de lesuren wordt benoembaar gegeven. De personen die deze lesuren geven zijn veelal in opleiding, maar men kan ook onderbevoegd zijn, dat wil zeggen eerstegraads lesgeven met een tweedegraads bevoegdheid voor dat vak. Dit mag (onder voorwaarden) gedurende één jaar en komt in 1,3% van het totaal aantal lesuren voor. Bij 3,7% van het totaal aantal lesuren gaat het om lesuren die onbevoegd gegeven worden. Ruim 40% van deze leraren beschikt wel over een onderwijsbevoegdheid voor een ander vak. De rest is grotendeels in opleiding, of beschikt bijvoorbeeld over een pabo diploma (maar valt voor het gegeven vak buiten de toegestane uitzonderingen).

¹ Voor 13,1% van de lesuren is geen bevoegdheid vastgesteld, grotendeels omdat het vakken betreft waarvoor geen diploma/getuigschrift verleend wordt door lerarenopleidingen, zoals bijvoorbeeld Mentorles. De personen die deze lesuren geven hebben meestal wel één of andere vorm van onderwijsbevoegdheid, maar dan voor een ander vak, waarvoor wel een bevoegdheid is vast te stellen.

² Het is in de eerste twee leerjaren (leerjaar 1 & 2) mogelijk als lid van een team bevoegd les te geven in vakoverstijgende programmaonderdelen als men zelf over een vakbevoegdheid beschikt voor een van de onderliggende vakken.

Tabel 1: Percentage bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren naar onderwijstype, 2021

onderwijstype	bevoegd	benoembaar	onbevoegd	totaal	lesuren
vmbo	84,3%	10,2%	5,6%	100,0%	424 079
havo	87,7%	9,8%	2,5%	100,0%	219 015
vwo	92,3%	5,9%	1,8%	100,0%	276 805
Combinaties*	88,4%	8,2%	3,5%	100,0%	135 073
totaal	87,6%	8,7%	3,7%	100,0%	1 054 971

* Combinaties betreffen lesuren aan klassen die bestaan uit leerlingen die verschillende onderwijstypen volgen, veelal brugklassen (bijvoorbeeld havo/vwo).

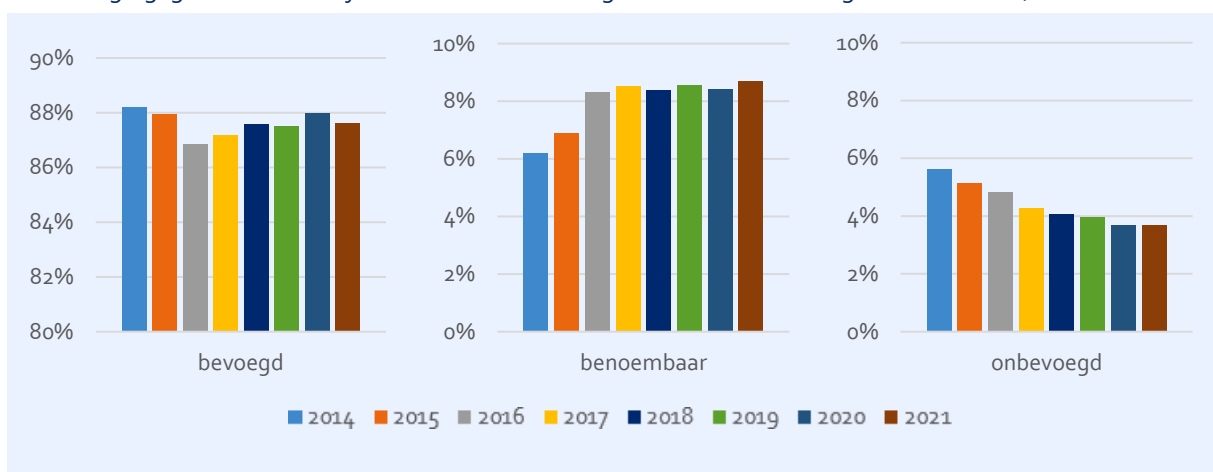
Onderwijstype

Van de in Tabel 1 onderscheiden onderwijstypen kent het vmbo het laagste aandeel bevoegd gegeven lesuren (84,3%) en het vwo het hoogste percentage (92,3%). Het percentage onbevoegd gegeven lesuren is het hoogst op het vmbo (5,6%). Dit percentage ligt bij havo en vwo duidelijk lager met 2,5% respectievelijk 1,8%. Op het vmbo en de havo is daarbij ten opzichte van het vwo sprake van relatief veel benoembaar gegeven lesuren (respectievelijk 10,2% en 9,8% tegen 5,9%).

Ontwikkeling bevoegdheid

De ontwikkeling van het percentage (on)bevoegd en benoembaar gegeven lesuren is in Figuur 1 weergegeven voor de jaren 2014 tot en met 2021. Het percentage onbevoegd gegeven lesuren is in deze periode gedaald. De snelheid van de daling is van jaar tot jaar afgenomen en in het laatste jaar tot stilstand gekomen. Het percentage benoembaar gegeven lesuren is tot 2016 duidelijk gestegen en stabiliseert daarna. Het percentage bevoegd gegeven lesuren vertoont een minimum in 2016 en ligt in 2021 iets lager dan bij aanvang van de getoonde meetperiode (merk op dat de y-as bij de bevoegd gegeven lessen afwijkt van die van benoembaar en onbevoegd gegeven lessen).

Figuur 1: Ontwikkeling percentage (on)bevoegd en benoembaar gegeven lesuren, 2014 t/m 2021 (de schaal van de bevoegd gegeven lesuren wijkt af om de ontwikkeling daarin beter tot uiting te doen komen)

Van degenen die in 2020 onbevoegd lesgeven geeft ongeveer een kwart in 2021 diezelfde les benoembaar, een derde bevoegd en ruim 40% onbevoegd. Van degenen die in 2020 benoembaar lesgeven doet ruim de helft dat in 2021 nog, een klein deel geeft in 2021 onbevoegd les en een derde

geeft in 2021 bevoegd les. Degenen die in 2020 bevoegd lesgeven geven dat in 2021 vrijwel allemaal nog steeds. Uit het voorgaande kan geconcludeerd worden dat onder de zittende leraren sprake is van een netto doorstroom richting benoembaar en bevoegd.

Bevoegdheid naar leeftijd

Met betrekking tot de relatie tussen bevoegd gegeven lesuren en leeftijd is vermeldenswaardig dat in de leeftijdsgroep tot 35 jaar vaker dan gemiddeld onbevoegd wordt lesgegeven. In de leeftijdsgroep van 55 jaar en ouder is het aandeel onbevoegd gegeven lesuren het laagst. Het aandeel benoembaar gegeven lesuren is het hoogste voor de groep tot 35 jaar en het laagst in de groep van 55 jaar en ouder. Dit zijn veelal personen die nog een (al dan niet aanvullende) opleiding volgen.

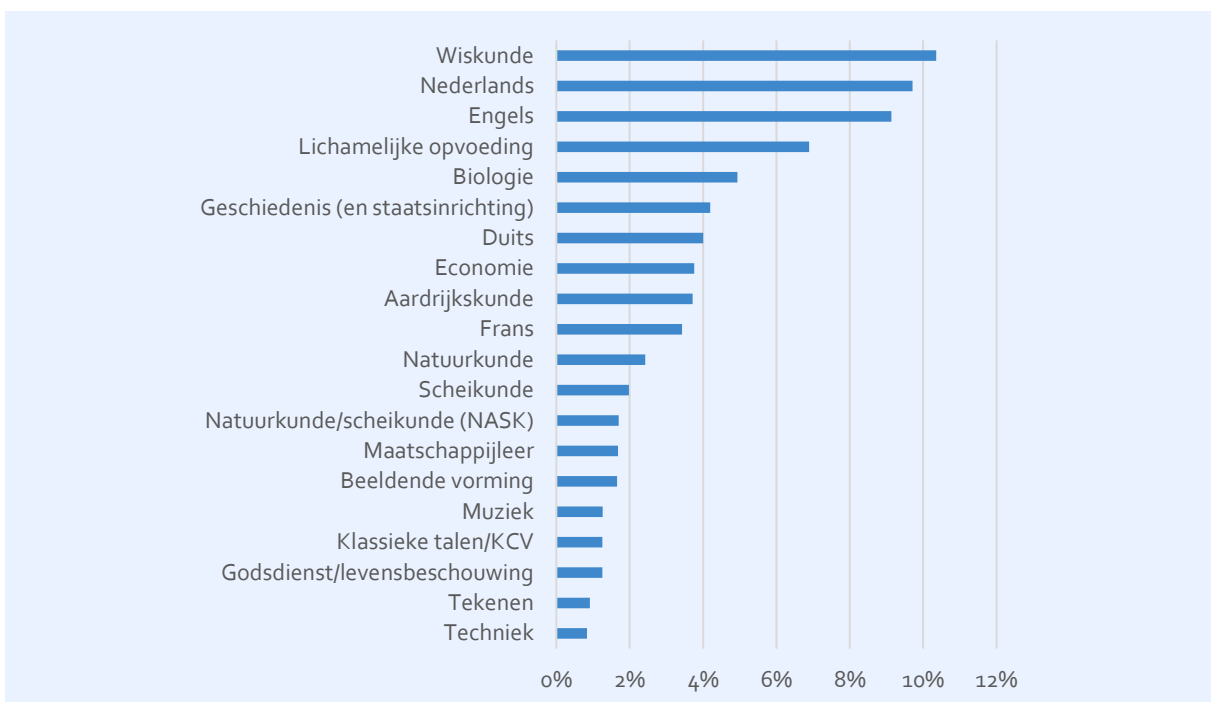
Combinaties van bevoegd en onbevoegd lesgeven

94,7% van de leraren geeft uitsluitend bevoegd/benoembaar les. 3,6% van de leraren geeft uitsluitend onbevoegd les. Het gaat hierbij om 2.573 personen en dit komt vooral voor in de groep tot 35 jaar. Deze personen beschikken overigens vaak wel over een lesbevoegdheid, maar niet voor de les die men geeft. Een combinatie van bevoegd/benoembaar en onbevoegd lesgeven door dezelfde leraar komt voor bij 1,7% van de leraren.

Lesuren naar vak

In Figuur 2 is het aandeel lesuren van de 20 grote avo-vakken weergegeven. Samen zijn deze vakken goed voor 75% van het totaal aantal gegeven lesuren in het vo. De drie grootste vakken zijn Engels, Nederlands en Wiskunde, hun gezamenlijk aandeel is 29% van het totaal aantal lesuren in het vo. Het aandeel lesuren van het vak Lichamelijke Opvoeding is ook relatief groot en volgt op de vierde plaats.

Figuur 2: Aandeel van de 20 algemeen vormende vakken in het totaal aantal gegeven lesuren, 2021

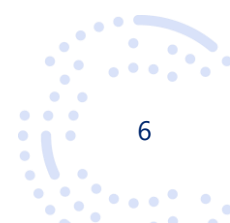
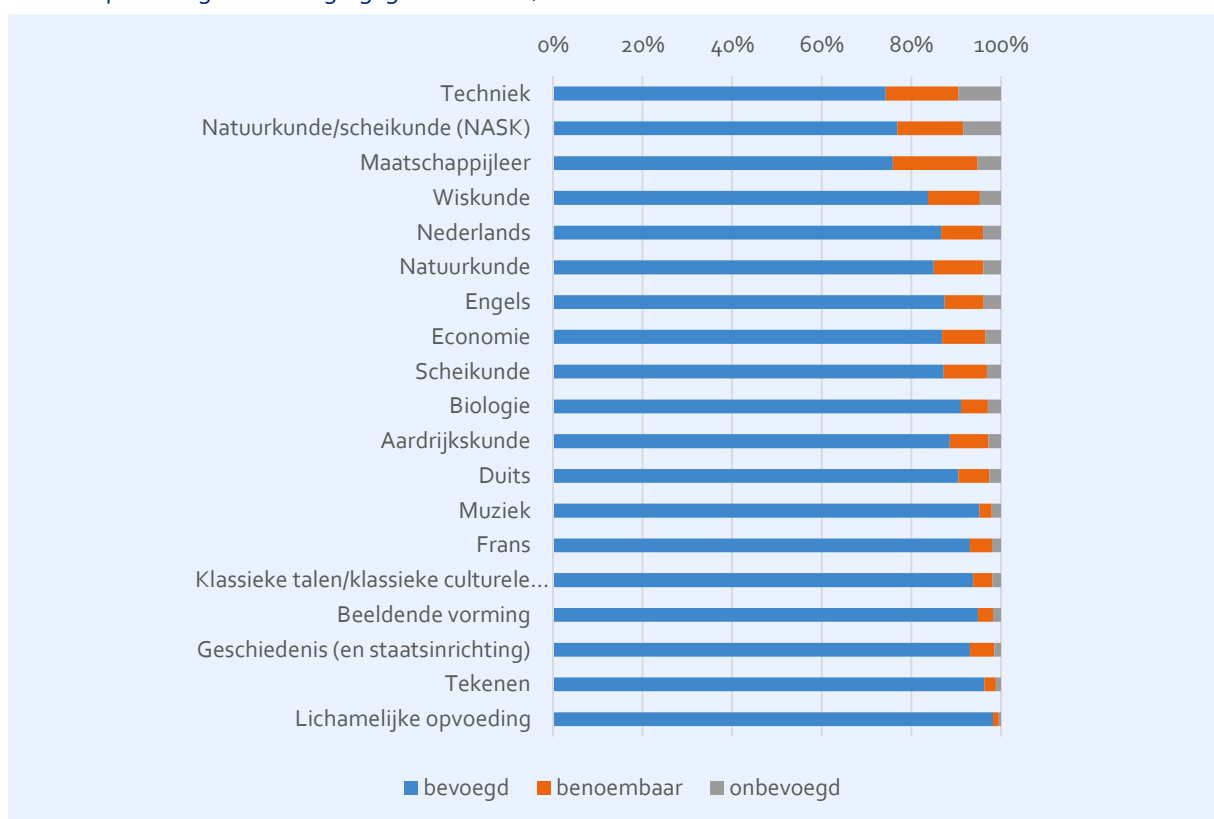
Bevoegdheid naar vak

Qua onderscheid van bevoegdheid naar vak beperken we ons in deze samenvatting tot 20 grote algemeen vormende vakken (avo-vakken). In Figuur 3 zijn de (on)bevoegdheidspercentages en benoembaarheidspercentages van de avo-vakken weergegeven.

De top vier vakken met het hoogste percentage onbevoegd gegeven lesuren wordt gevormd door Techniek (9,6%), het combinatievak Natuurkunde/Scheikunde (8,4%), Maatschappijleer (5,3%) en Wiskunde (4,7%). De (qua lesuren) grote vakken Nederlands, Engels en Wiskunde kennen een iets hoger dan gemiddeld percentage onbevoegd gegeven lesuren (respectievelijk 4,0%, 3,9% en 4,7%, tegen een gemiddelde van 3,7% over alle vakken). De percentages benoembaar gegeven lesuren voor Engels en Nederlands bedragen respectievelijk 8,7 en 9,4% en zijn duidelijk lager dan bij Wiskunde (11,6%).

Een verandering van percentage onbevoegd gegeven lesuren ten opzichte van 2020 van meer dan 0,5 procentpunt zien we bij de vakken Tekenen, Biologie, Aardrijkskunde en Nederlands (toename) en het combinatievak Natuurkunde/Scheikunde, Duits, Natuurkunde en Maatschappijleer (afname).

Figuur 3: Percentages bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren naar avo-vak, de lijst is gesorteerd naar het percentage onbevoegd gegeven lesuren, 2021

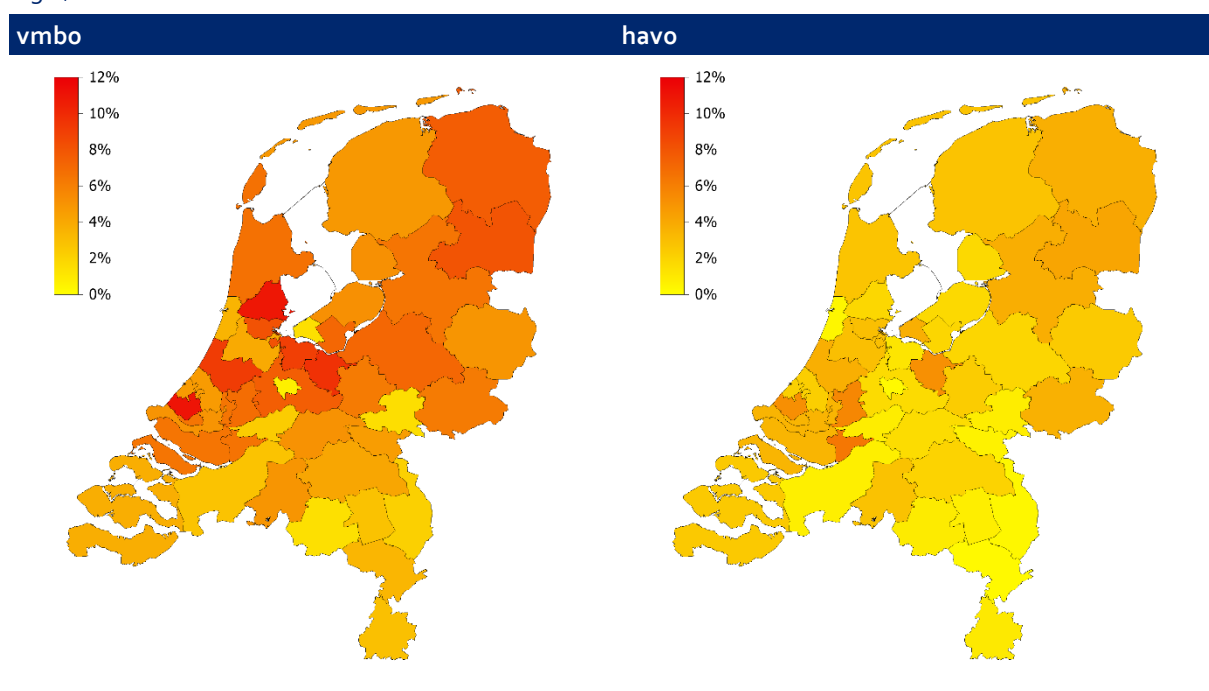

Bevoegdheid naar arbeidsmarktregio

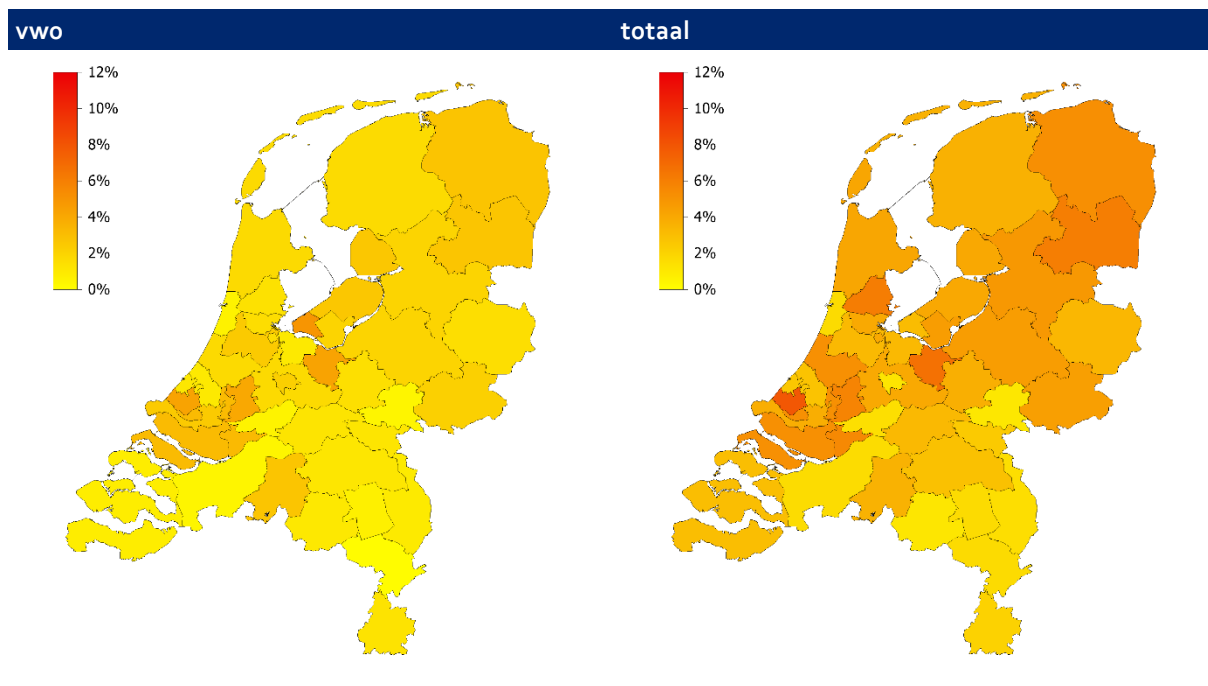
Het regionale beeld qua onbevoegd gegeven lesuren is te zien in Figuur 4, waar het percentage onbevoegd gegeven lesuren is weergegeven per onderwijstype en arbeidsmarktregio³. Allereerst wordt uit de landkaartjes nog een keer zichtbaar dat het vmbo de meeste onbevoegd gegeven lesuren kent. Vervolgens wordt duidelijk dat er daarbij sprake is van tamelijk grote regionale verschillen. De hoogste percentages onbevoegd gegeven lesuren op het vmbo (> 10%) doen zich voor in Zaanstreek/Waterland en Haaglanden. Laag (<2,0%) scoren voor het vmbo wat dat betreft Almere, Stad Utrecht, Midden-Gelderland en Zuidoost-Brabant. Voor de havo zien we de hoogste onbevoegdheidspercentages (>5%) in Amersfoort, Haaglanden, Midden-Holland en Drechtsteden. In het vwo kent Almere een relatief hoog onbevoegdheidspercentage (5%).

Figuur 4: Percentage onbevoegd gegeven lesuren per onderwijstype en voor alle onderwijstypen samen naar regio, 2021

³ Zie bijlage H voor de arbeidsmarktregioindeling (inclusief G5).

Pro en isk

In het isk is NT2 (Nederlands als tweede taal) het grootste vak, met een aandeel van 29%, gevolgd door het vak Nederlands, met een aandeel van 20%. Daarmee nemen NT2 en Nederlands samen ongeveer de helft van de lesuren in het isk voor hun rekening. In het praktijkonderwijs is geen onderscheid gemaakt naar vak, maar is in de bevraging van het aantal lesuren een indeling gemaakt naar domeinen. De (veruit) grootste twee domeinen blijken de domeinen Werken en avo-vakken te zijn met respectievelijk 28 resp. 31%.

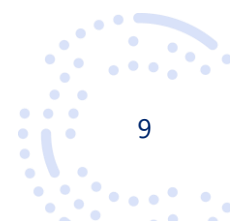
Conclusie

Nu acht jaar lang op redelijk consistente wijze bevoegdheidsmetingen zijn uitgevoerd begint zich een duidelijk beeld te vormen: het percentage onbevoegd gegeven lesuren is tussen 2014 en 2021 gestaag afgenomen. De in de eerste jaren waargenomen trend in de afname is zo duidelijk (ook voor elk van de afzonderlijke onderwijstypen) dat het zeer onwaarschijnlijk is dat deze het gevolg is van meetfouten (waarmee elke meting behept zal zijn omdat de wet- en regelgeving rond bevoegdheden complex is). De daling is de laatste jaren echter aan het afzakken en inmiddels tot stilstand gekomen. Het relatief hoge percentage benoembaar gegeven lesuren (leraren die een opleiding volgen) is tussen 2014 en 2016 snel gestegen, waarbij het hogere niveau in de latere jaren is vastgehouden. Van benoembaarheid is voornamelijk sprake onder de jongste leeftijdsgroepen en dit zijn ook de groepen waar het onbevoegdheidspercentage de afgelopen jaren in absolute zin het hardste is gedaald. Het percentage bevoegd gegeven lesuren is over de gehele periode relatief constant gebleven. De cijfers wijzen al met al op een stabilisatie van de bevoegdheidssituatie die duidelijk beter is dan in 2014.

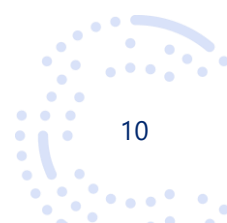
Inhoudsopgave

Managementsamenvatting	3
1 Inleiding	11
2 Onderzoeksopzet	13
2.1 Doelgroep	13
2.2 Meting gegeven vakken	13
2.3 Meting bevoegdheden	15
3 Vakken vo (exclusief pro en isk)	18
3.1 Lesuren naar onderwijstype	18
3.2 Ontwikkeling avo-vakken	19
3.3 Avo-vakken naar graadsector	20
3.4 Avo-vakken naar onderwijstype	20
3.5 Leerwegen en beroepsgerichte vakken vmbo	21
3.6 Leeftijd	23
3.7 Onderwijstypen naar arbeidsmarktregio	24
3.8 Pabo	25
4 Bevoegdheidsgegevens vo (exclusief pro en isk)	29
4.1 Inleiding	29
4.2 Onderwijstype	29
4.3 Graadsector	32
4.4 Overgangen tussen onbevoegd, benoembaar en bevoegd	33
4.5 Vak	33
4.6 Avo-vakken naar onderwijstype	38
4.7 Leeftijd	40
4.8 (On)bevoegd gegeven lesuren per persoon	41
4.9 Profiel onbevoegd lesgevende leraar	43
4.10 Profiel leraren in vakken waarvoor geen bevoegdheid nodig is	44
4.11 Bevoegdheidscijfers naar arbeidsmarktregio	44
5 Resultaten pro en isk	47
5.1 Resultaten pro	47
5.2 Resultaten isk	49
6 Discussie/nabeschuiving	51
Bibliografie	54
A Tabellen bij figuren	55
A.1 Samenvatting	55
A.2 Lesuren	57
A.3 Bevoegdheid	61
B Lesuren per onderwijstype naar vak	67
C Verdeling lesuren naar avo-vak en graadsector	69
D Verdeling lesuren naar leeftijd en graadsector	71

E	Bevoegd gegeven lesuren naar vak	73
F	Indeling bevoegd, benoembaar en onbevoegd	79
G	Functie en aard dienstverband	84
H	Arbeidsmarktregioindeling	85

1 Inleiding

Met de Integrale Personeelstelling Onderwijs (IPTO) worden jaarlijks⁴ voor al het lesgevend personeel op scholen gegevens verzameld over de lessen die men geeft en meer recent, ook de bevoegdheids-situatie die bij deze lessen hoort. De doelgroep van IPTO is van oudsher het voortgezet onderwijs⁵ (vo), al zijn daarbij tot de meting van 2015 niet het praktijkonderwijs (pro) en de internationale schakelklas (isk) meegenomen. In de latere metingen is dat wel het geval. Het voortgezet speciaal onderwijs (vso) valt niet onder vo en valt daarmee buiten de doelgroep. De dekking van de IPTO-metingen is 100%.

Vergelijking met IPTO-metingen van vóór 2014 is alleen goed mogelijk met betrekking tot de aantallen lessen. De onderzoeksopzet van IPTO-2014 en later is namelijk zodanig veranderd dat de bevoegdheidspercentages tussen IPTO-2013 en eerder niet vergelijkbaar zijn met die van IPTO-2014 en later.⁶

Dit rapport doet verslag van de uitkomsten van de IPTO-meting met peildatum 1 oktober 2021 en gaat in op gegeven lessen naar vak en de bevoegdheid voor die lessen. In hoofdstuk 2 gaan we in op de gevolgde onderzoeksopzet en lichten we de gehanteerde definities toe. In de hoofdstukken 3 en 4 presenteren we de onderzoeksresultaten met betrekking tot lessen respectievelijk bevoegdheden voor het vo exclusief pro en isk. In hoofdstuk 5 behandelen we het pro en isk. In Tabel 2 is een aantal belangrijke definities samengevat.

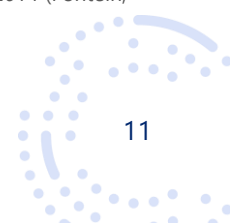
Tabel 2: Definities

term	definitie
bevoegd	Men is bevoegd als men over de juiste papieren beschikt voor de lessen die men geeft, zie ook bijlage F.
benoembaar	Wettelijk geregelde uitzonderingen op grond waarvan men les mag geven als men niet bevoegd is. Veelal betreft dit situaties waarin men nog in opleiding is, maar toch al lesgeeft en is daaraan een maximum termijn verbonden, zie ook bijlage F.
onbevoegd	Niet bevoegd en niet benoembaar.
graadsector	Men spreekt van de eerstegraadsector in de leerjaren 4 en 5 havo en 4, 5 en 6 vwo. Vmbo en leerjaren 1, 2 en 3 van havo en vwo betreffen de tweedegraadsector. Dit onderscheid is relevant omdat voor beide graadsectoren andere bevoegdheidseisen gelden.
avo-vakken	Algemeen vormende vakken: vakken die niet direct gericht zijn op beroeps(voorbereidend) onderwijs.

⁴ Sinds 1994, al is de inhoud van het onderzoek aan verandering onderhevig (geweest) en is in 2010 en 2012 afgezien van een meting.

⁵ Al heeft het primair onderwijs ook enige tijd onder IPTO gevallen.

⁶ Zie voor nadere uitleg pagina 8 van het rapport *IPTO: vakken en bevoegdheden in het vo - peildatum 1 oktober 2014* (Fontein, Prüfer, de Vos, & Vloet, 2016).

Achtergrondcijfers bij de figuren in het rapport zijn te vinden in bijlage A. Aanvullende tabellen met betrekking tot lesuren naar vak zijn te vinden in bijlage B. Bijlagen C en D bevatten tabellen met lesuren naar graadsector en respectievelijk vak en leeftijd. Aanvullende tabellen met betrekking tot bevoegdheden zijn opgenomen in bijlage E. In bijlage F is een overzicht te vinden van de bevoegdheidscategorieën die in dit onderzoek zijn opgevraagd. Cijfers over functie en de aard van het dienstverband zijn te vinden in bijlage G. De indeling naar arbeidsmarktregio is opgenomen in bijlage H.

Volledigheidshalve merken we hier nog op dat de figuren in dit rapport gebaseerd zijn op niet afgeronde gegevens. De cijfers in de tabellen zijn wel afgerond.

2 Onderzoeksopzet

2.1 Doelgroep

In IPTO-2021 zijn alle 645 scholen die vallen onder de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO) gevraagd van alle lessen in de week van 1 oktober 2021 aan te geven:⁷

- Wie de les geeft;
- Om welk vak het gaat;
- Om welk onderwijstype het gaat (voor vmbo ook de leerweg);
- Om welk leerjaar het gaat;
- Om hoeveel uren het gaat;
- Wat de lesduur is;
- Voor zover niet uit andere bronnen te bepalen, wat de benoemingsgrondslag (bevoegdheids-situatie) van de leraar is die de les geeft;
- Voor een beperkt aantal vakken waarvoor geen bevoegdheid is vast te stellen en voor onbevoegde lessen, wat de hoogst afgeronde aan onderwijs gerelateerde opleiding is van de leraar die de les geeft;
- Voor NT2 is gevraagd of men een NT2 aantekening heeft.

Onder deze 645 scholen met 1.441 vestigingen bevinden zich 15 verticale scholengemeenschappen (ROC's/AOC's met een vo afdeling⁸). In totaal gaat het om 305 besturen. Eén vestiging van een grote scholengemeenschap heeft vanwege een reorganisatie niet gerepsondeerd. De respons is daarmee net geen 100%.

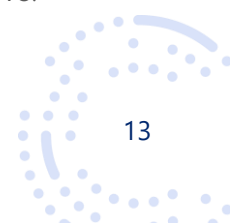
2.2 Meting gegeven vakken

De gegevensverzameling vindt plaats via een beveiligde webomgeving waar scholen kunnen inloggen. De meeste scholen maken gebruik van de mogelijkheid de lesgegevens via een afslag van hun roosterpakket aan te leveren (zie ook Figuur 5 voor een schematische weergave van de onderzoeksopzet). De in deze afslag aanwezige afkortingen (van klassen, vakken en leraren) dienen dan nog wel door de scholen (online) toegelicht te worden.⁹ Een beperkt deel levert de gegevens aan via een online vragenlijst of in de vorm van een spreadsheet. De scholen hebben alle gevraagde gegevens in de periode november 2021 tot en met november 2022 aangeleverd.

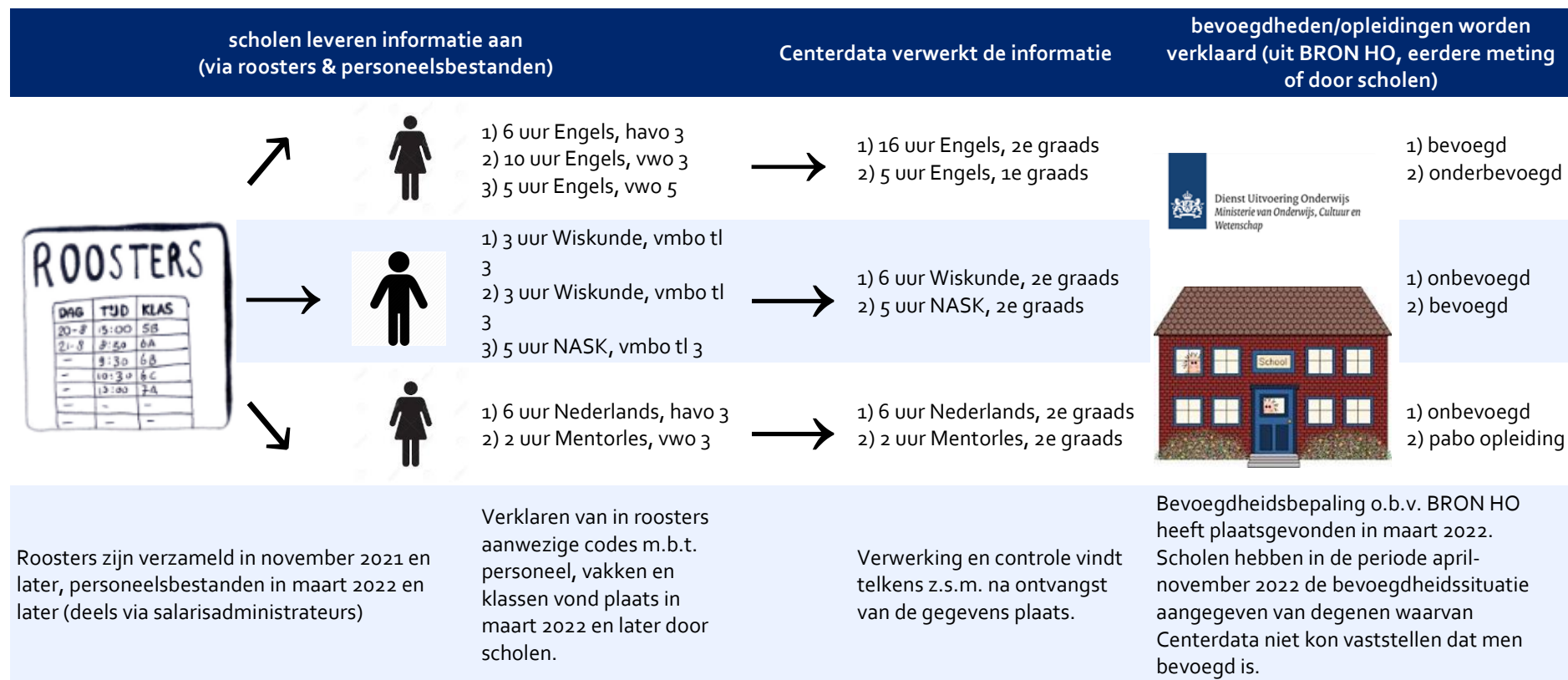
⁷ Indien de week van 1 oktober niet representatief is wordt gevraagd de gegevens van een week eerder of een week later aan te leveren. Voorbeelden daarvan zijn scholen in Leiden waar op 3 oktober het Leidens Ontzet wordt gevierd en excursieweken.

⁸ Het gaat onder andere om het zogeheten "vmbo groen". Het volwassenenonderwijs (vavo) valt niet onder de WVO.

⁹ Voor zover nog niet bekend uit eerdere metingen.

Figuur 5: Schematische weergave van de onderzoeksopzet*

*De school levert een lesrooster aan Centerdata met daarin onder meer informatie over de leraar, lessen, lokaal, tijdstip, vak en leerjaar. Centerdata verwerkt deze data. Meerdere lessen/klassen op hetzelfde tijdstip bij dezelfde leraar worden bijvoorbeeld als één les geteld en er wordt een graadsector aan de les toegekend. Vervolgens wordt met behulp van opleidingsinformatie uit BRON HO en informatie uit eerdere IPTO-metingen bepaald of de les bevoegd gegeven wordt. Indien niet kan worden vastgesteld dat dit zo is, dan wordt de school gevraagd aan te geven of de les bevoegd, benoembaar of onbevoegd wordt gegeven (voor de exacte indeling zie bijlage F).

Bij het invullen van de vakken dienen scholen te kiezen uit ongeveer 90 vooraf gecodeerde mogelijke vakken.¹⁰ Indien een vak niet in deze lijst voorkomt dient men dit te classificeren als een Overig vak. In dat geval moet men een toelichting geven met een omschrijving van het vak. Indien uit de toelichting blijkt dat zo'n Overig vak toch een vooraf gecodeerd vak betreft wordt het door Centerdata alsnog onder zo'n vooraf gecodeerd vak ondergebracht. Een Overig vak met omschrijving Latijn wordt door Centerdata bijvoorbeeld ondergebracht onder Klassieke talen. Nadat dit proces van hercodering heeft plaatsgevonden is nog 3,1% van de lesuren een Overig vak. Voor deze vakken gelden geen bevoegdheidseisen.

Op deze manier is van alle lessen in het vo bepaald door wie ze gegeven worden en voor hoeveel uur. Omdat de lengte van een lesuur kan verschillen per school is in dit rapport een lesuur gestandaardiseerd naar 50 minuten. Een les met een lesduur van 25 minuten telt dan in de tabellen mee voor een half lesuur, een les van 60 minuten voor 6/5 lesuur etc. De in de tabellen gegeven aantallen lesuren betreffen gestandaardiseerde lesuren per week.

2.3 Meting bevoegdheden

Een vervolgstap is het bepalen van bevoegdheden. Dit rapport maakt daarbij onderscheid naar bevoegd, benoembaar en onbevoegd, zie bijlage F voor een gedetailleerde uitwerking van deze categorieën. In het kort gezegd komt het erop neer dat men bevoegd is indien sprake is van het juiste diploma. Dit hoeft niet noodzakelijkerwijs een diploma te zijn voor het vak dat men geeft. Er is namelijk sprake van overgangsrechten, buitenlandse diploma's, teambevoegdheid, een conversietabel op grond waarvan men bevoegd is, etc. Men kan echter ook bevoegd zijn vanwege ontheffingen of vanwege een verklaring van de minister, omdat een lerarenopleiding voor het betreffende vak ontbreekt. Benoembaarheid is in het algemeen een tijdelijke situatie. Men beschikt nog niet over de juiste bevoegdheid, maar volgt een opleiding. Zo tellen lesuren van leraren die niet over de juiste bevoegdheid beschikken niet per definitie als onbevoegd, zolang zij onder een wettelijke uitzonderingscategorie vallen. Dit is bijvoorbeeld het geval als voor een tekortvak een onbevoegde wordt ingezet, maar deze wel in opleiding is. Daarbij zijn termijnen gesteld aan de duur van deze situatie. Onbevoegd betreft de situatie waarin noch sprake is van bevoegdheid, noch van benoembaarheid.

Om de bevoegdheidssituatie vast te stellen die hoort bij een bepaalde gegeven les is gebruik gemaakt van diplomagegevens van leraren in BRON HO en uit eerdere IPTO-metingen verkregen bevoegdheidsinformatie. Als op die manier niet kan worden vastgesteld dat een les bevoegd gegeven wordt (ongeveer een kwart van de lessen), dan wordt aan de school gevraagd wat de bevoegdheidssituatie van de leraar is die de betreffende les geeft. In bijna de helft van deze nader bevraagde lessen blijken deze lessen bevoegd gegeven te worden, het restant wordt benoembaar of onbevoegd gegeven. **Alle lesuren die in dit rapport als benoembaar of onbevoegd gegeven lesuren worden aangeduid, zijn dus door de scholen zelf als zodanig benoemd.**

Met betrekking tot het vak Godsdienst is sprake van een bijzondere situatie door het ontbreken van vakinhoudelijke bekwaamheidseisen, al is wel sprake van vakdidactische en pedagogische

¹⁰ Zie de vakkenlijst in bijlage B. Vak in het kader van IPTO dekt een beduidend breder palet aan vakken dan de traditionele algemeen vormende vakken.

bekwaamheidseisen. De betreffende leraren zijn daarom niet ingedeeld onder de noemers bevoegd, benoembaar en onbevoegd voor wat betreft de lesuren Godsdienst.

Lessen waarbij aangegeven wordt dat de betreffende persoon een andere leraar ondersteunt of dat de betreffende persoon die les (normaliter) niet geeft worden buiten beschouwing gelaten. Verder worden bepaalde vakken bij het bepalen van de bevoegdheidspercentages buiten beschouwing gelaten (grotendeels omdat er geen eensluidende bevoegdheid is vast te stellen). Het gaat daarbij om de in Tabel 3 genoemde vakken, al met al 13,1% van de in IPTO geregistreerde lesuren. Dit percentage is het hoogst voor combinaties, met 20,9%, en het laagst voor vwo, met 8,4%.

Daarnaast hebben scholen bij 2.533 lesuren (0,2%) aangegeven dat de bevoegdheid niet bepaalbaar is.¹¹ Deze uren zijn ook buiten de bevoegdheidsanalyse gehouden.

Tabel 3: Bij bepaling bevoegdheidspercentages buiten beschouwing gelaten vakken als percentage van totaal, naar onderwijstype

vak	vmbo	havo	vwo	combinaties	totaal	lesuren
godsdienst/levensbeschouwing	1,0%	1,6%	1,4%	1,3%	1,3%	15 214
avo-vakken gemengd*	0,9%	0,0%	0,1%	1,4%	0,6%	7 101
alg. voorb. op maatschappij en beroep	0,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	994
maatschappelijke beroepsvorming	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	631
burgerschap	0,1%	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%	1 060
nederlands als tweede taal (NT2)	0,1%	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%	735
overige vakken	4,0%	1,2%	1,5%	5,7%	3,1%	37 434
subtotaal AVO t/m Overige vakken	5,4%	1,4%	1,7%	7,4%	3,9%	47 954
<i>niet vakgebonden begeleidingsuren</i>						
praktische sectororiëntatie (PSO)	1,3%	0,0%	0,0%	0,1%	0,6%	6 797
begeleidingsuren/counselinguren	0,8%	0,4%	0,3%	1,0%	0,6%	7 703
het Nieuwe Leren (HNL)	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	45
keuzewerktijd (KWT)	1,6%	0,7%	0,6%	5,3%	1,7%	20 814
mentorles	5,2%	4,6%	4,4%	5,7%	5,0%	60 472
remedial teaching (RT)	0,1%	0,0%	0,0%	0,1%	0,0%	460
subtotaal niet vakgebonden begeleidingsuren	9,1%	5,7%	5,3%	12,1%	7,9%	96 291
totaal	15,4%	8,7%	8,4%	20,9%	13,1%	
lesuren	77 582	20 794	25 339	35 744	159 459	

* Dit vak betreft lesuren waarin meerdere avo-vakken gegeven worden, dat kan tegelijkertijd of afwisselend het geval zijn

Tot slot moet worden opgemerkt dat waar we spreken over onderwijstype het steeds gaat om het onderwijstype van de les, niet van de school. We onderscheiden vmbo, havo en vwo, plus een categorie combinatieklassen. Een vmbo-klas op een scholengemeenschap vmbo/havo/vwo valt dus in de tabellen onder vmbo. Een gemengde havo/vwo brugklas of een anderszins gemengde klas valt dus

¹¹ De toelichting bij deze categorie betreft: "Voor deze les bestaat geen lerarenopleiding die een bevoegdheid verleent of het gaat om een schoolleigen vak".

onder combinatieklassen. Binnen het vmbo onderscheiden we in dit rapport vmbo basis (b), kader (k), gemengd (g), theoretisch (t) en combinaties van deze typen.

3 Vakken vo (exclusief pro en isk)

In dit hoofdstuk gaan we in op de gegeven vakken en de bijbehorende lesuren. We starten in paragraaf 3.1 met het aantal lesuren per onderwijstype, waarna we in paragraaf 3.2 ingaan op de ontwikkeling in het aantal lesuren van grote¹² algemeen vormende vakken (avo-vakken). In de paragrafen 3.3 en 3.4 delen we de lesuren van avo-vakken op naar respectievelijk graadsector en onderwijstype, waarna we in paragraaf 3.5 inzoomen op het vmbo, en onderscheid maken naar de grootste vmbo-specifieke beroepsgerichte vakken. In paragraaf 3.6 maken we vervolgens een analyse van de verdeling van lesuren naar leeftijdscategorie. Regionale gegevens worden behandeld in paragraaf 3.7. Het hoofdstuk besluit met een analyse van personen met een pabodiploma in paragraaf 3.8.

In de tabellen is, waar van toepassing, een regel 'Resterende vakken' opgenomen. Dit betreft dan alle andere vakken uit de IPTO vakkenlijst. Hierdoor tellen de percentages op tot 100%. Gegevens voor alle afzonderlijke vakken zijn opgenomen in bijlage B.

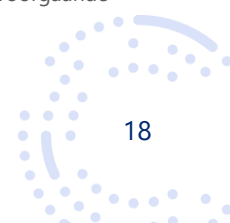
3.1 Lesuren naar onderwijstype

In Tabel 4 zijn de lesuren onderscheiden naar onderwijstype. Het vmbo neemt 41,4% van de lesuren voor zijn rekening, waarbij van de onderscheiden vmbo-typen klassen met alleen vmbo-g leerlingen duidelijk het minst vaak voorkomen. Het vwo is iets groter dan de havo. In de groep combinaties zitten zowel lesuren aan gemengde klassen vmbo-havo, havo-vwo, vmbo-vwo als aan vmbo-havo-vwo leerlingen (voornamelijk brugklassen).

Tabel 4: Aantal lesuren naar onderwijstype, 2021

onderwijstype	lesuren	percentage
vmbo-b	68 521	5,6
vmbo-k	77 588	6,4
vmbo-g	26 283	2,2
vmbo-t	167 524	13,8
combinaties vmbo	163 399	13,4
vmbo (totaal)	503 315	41,4
havo	240 097	19,7
vwo	302 457	24,9
combinaties	171 093	14,1
totaal	1 216 962	100,0

¹² Het aantal lessen CKV is dit jaar iets groter dan het aantal lessen Techniek. Vanwege de vergelijkbaarheid met voorgaande jaren is ervoor gekozen om Techniek wederom bij de 20 grote avo-vakken op te nemen.

3.2 Ontwikkeling avo-vakken

In Tabel 5 is allereerst gekeken naar de omvang en ontwikkeling in het aandeel lesuren van avo-vakken. Om te abstraheren van landelijke groei en krimp van het aantal leerlingen tonen we daarbij de ontwikkeling in het aandeel van een vak in het totaal aantal lesuren. De 'grote' avo-vakken met een aandeel van 9% of meer zijn Nederlands, Engels en Wiskunde. Daarna volgt Lichamelijke opvoeding met 6,9%. Het grootste verschil tussen 2020 en 2021 zien we bij Techniek (+8,2%). Het jaar daarvoor was hier nog sprake van een afname van 4,6% (niet zichtbaar in de tabel). Tussen 2015 en 2021 is het aandeel van het vak Techniek flink gedaald, met 48,2%. De afname bij Techniek hangt deels samen met de introductie van de profielvakken in het vmbo. Het is overigens niet alleen zo dat het aandeel Techniek afneemt, het vak wordt ook op minder scholen gegeven.¹³ Het aandeel van Techniek is vanaf 2015 ieder jaar afgenomen, met uitzondering van 2021. De omvang van de grote vakken Engels en Wiskunde is relatief stabiel te noemen. Bij het derde grote vak, Nederlands, is sprake van een relatief iets grotere afname, net als bij de vreemde talen Duits en Frans. De verschuiving van Tekenen naar Beeldende vorming die sinds 2015 zichtbaar is heeft zich ook van 2020 op 2021 voortgezet. In bijlage A, Tabel 34 is de in Tabel 5 getoonde ontwikkeling opgesplitst naar onderwijstype. We zien daar dat de afname bij de vreemde talen Duits en met name Frans het grootst is op het vmbo. Tussen 2015 en 2021 is het aandeel Frans met 29,2% afgenomen op het vmbo. Ook de eerder genoemde daling bij het vak Nederlands heeft vooral plaatsgevonden op het vmbo. Hetzelfde geldt voor de toename van het vak Biologie tussen 2015 en 2021 (+12,7% op het vmbo).

Tabel 5: Procentueel aandeel avo-vakken in 2015, 2017, 2019, 2020 en 2021 en de groei van het aandeel lesuren in een gegeven avo-vak tussen 2020 en 2021 en tussen 2015 en 2021

vak	2015	2017	2019	2020	2021	21-20	(21-20)/20	(21-15)/15
Aardrijkskunde	3,57%	3,53%	3,59%	3,66%	3,71%	0,05%	1,4%	4,0%
Beeldende vorming	1,38%	1,47%	1,59%	1,63%	1,66%	0,03%	1,6%	20,5%
Biologie	4,69%	4,66%	4,84%	4,94%	4,93%	0,00%	-0,1%	5,2%
Duits	4,34%	4,29%	4,17%	4,10%	4,01%	-0,09%	-2,3%	-7,7%
Economie	3,84%	3,83%	3,83%	3,79%	3,76%	-0,03%	-0,8%	-2,1%
Engels	9,27%	9,23%	9,20%	9,23%	9,13%	-0,10%	-1,1%	-1,5%
Frans	3,75%	3,65%	3,54%	3,49%	3,42%	-0,07%	-2,0%	-8,7%
Geschiedenis (en staatsinrichting)	4,08%	4,07%	4,12%	4,18%	4,20%	0,02%	0,5%	2,9%
Godsdienst/levensbeschouwing	1,45%	1,39%	1,30%	1,30%	1,25%	-0,05%	-3,9%	-13,7%
Klassieke talen/klassieke cult. vor. (KCV)	1,30%	1,30%	1,30%	1,28%	1,26%	-0,02%	-1,9%	-3,6%
Lichamelijke opvoeding	6,97%	6,92%	7,01%	7,05%	6,89%	-0,16%	-2,3%	-1,1%
Maatschappijleer	1,60%	1,53%	1,68%	1,68%	1,68%	0,00%	-0,3%	5,0%
Muziek	1,36%	1,30%	1,28%	1,28%	1,26%	-0,02%	-1,3%	-6,8%
Natuurkunde	2,43%	2,50%	2,49%	2,47%	2,43%	-0,04%	-1,8%	-0,2%
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	1,86%	1,75%	1,74%	1,72%	1,70%	-0,02%	-1,1%	-8,6%
Nederlands	10,38%	10,12%	9,96%	9,92%	9,71%	-0,21%	-2,2%	-6,5%
Scheikunde	1,86%	1,92%	1,99%	2,01%	1,98%	-0,03%	-1,6%	6,7%
Techniek	1,62%	1,09%	0,81%	0,78%	0,84%	0,06%	8,2%	-48,2%
Tekenen	1,16%	1,04%	0,95%	0,95%	0,91%	-0,04%	-4,2%	-21,2%
Wiskunde	10,49%	10,35%	10,31%	10,35%	10,35%	0,00%	0,0%	-1,3%
Totaal	77,39%	75,94%	75,70%	75,83%	75,09%	-0,74%	-1,0%	-3,0%
Resterende vakken	22,61%	24,06%	24,30%	24,17%	24,91%	0,74%	3,1%	10,2%

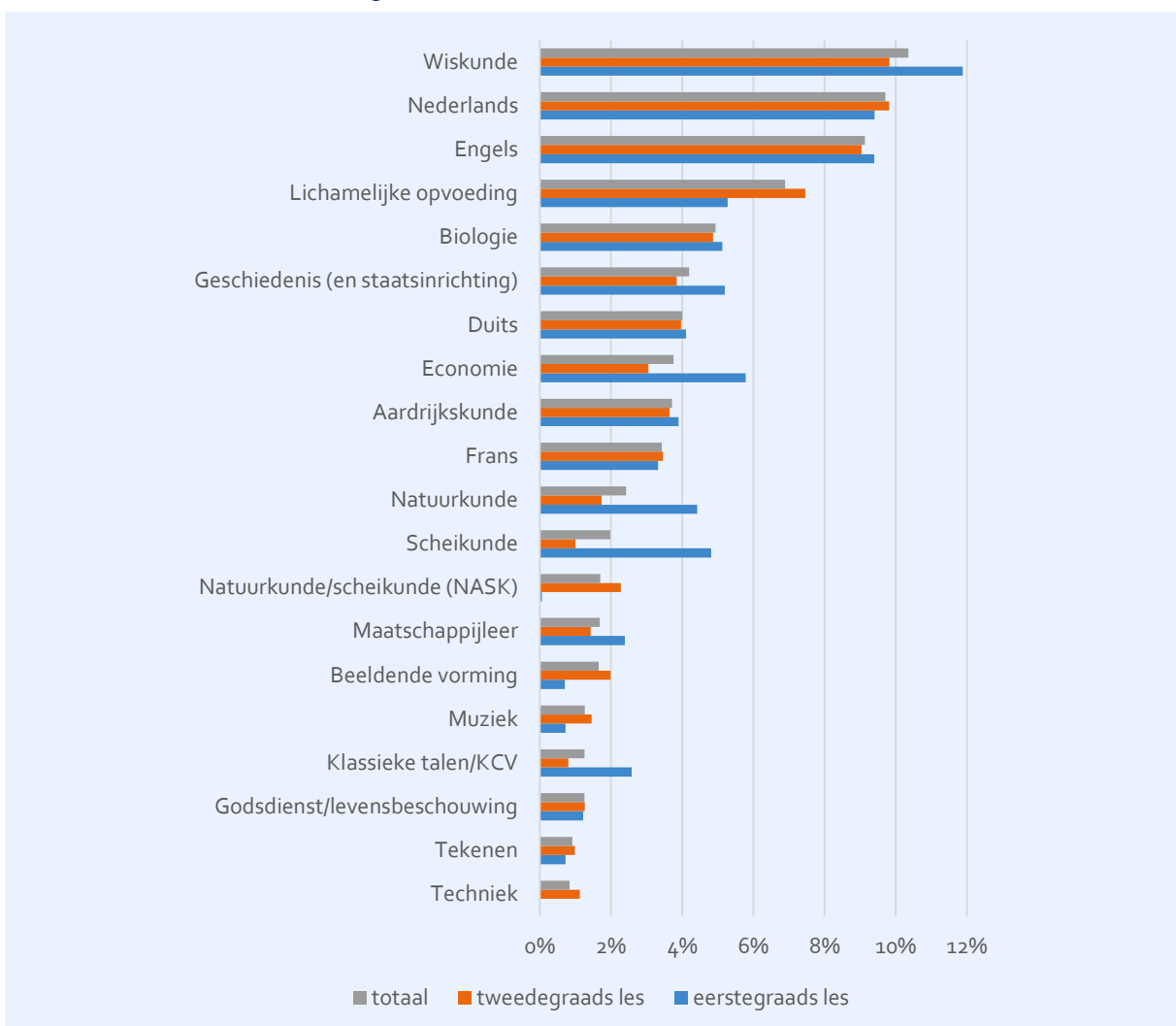
¹³ Techniek werd in 2015 nog op bijna 74% van de scholen gegeven. In 2021 is dit aandeel afgenomen tot bijna 58%. De daling valt samen met de invoering van de profielvakken in het vmbo.

3.3 Avo-vakken naar graadsector

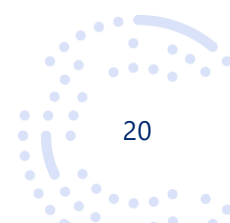
In Figuur 6 (detailcijfers zijn te vinden in Tabel 35 in bijlage A) is het percentage lesuren voor de avo-vakken weergegeven per graadsector. De 'grote' avo-vakken met een aandeel van 9% of meer zijn voor beide graadsectoren de vakken die we al eerder zagen: Nederlands, Engels en Wiskunde. Het vak Techniek komt nauwelijks voor in de eerstegraadsector. Hetzelfde geldt voor het combinatievak NASK. Natuur- en Scheikunde worden (ook als we daar NASK bij optellen) relatief vaker in de eerstegraadsector gegeven. Andere vakken die een relatief groot aandeel in de eerstegraadsector kennen zijn Economie, Maatschappijleer en Klassieke talen.

Figuur 6: Percentage lesuren voor avo-vakken naar graadsector, de vakken zijn gesorteerd op aflopende grootte voor het totaal (eerste- een tweedegraadsector samen), 2021

3.4 Avo-vakken naar onderwijstype

In Tabel 6 is het percentage lesuren avo-vakken weergegeven voor de verschillende onderwijstypen. De gegevens voor de vakken op detailniveau zijn opgenomen in bijlage B, die naar graadsector in bijlage C. De drie grootste avo-vakken zijn bij alle onderwijstypen wederom Nederlands, Engels en Wiskunde. Samen zijn deze vakken goed voor 29% van de lesuren.

Tabel 6: Percentage gegeven lesuren per avo-vak naar onderwijstype (alle graadsectoren), 2021

vak	vmbo	havo	vwo	combinaties	totaal	lesuren
Aardrijkskunde	2,3%	5,0%	4,5%	4,6%	3,7%	45 180
Beeldende vorming	1,5%	1,5%	1,4%	2,7%	1,7%	20 158
Biologie	5,3%	4,7%	4,8%	4,3%	4,9%	60 042
Duits	3,0%	5,1%	5,1%	3,5%	4,0%	48 744
Economie	4,0%	5,2%	3,6%	1,3%	3,8%	45 743
Engels	9,1%	9,8%	9,1%	8,4%	9,1%	111 095
Frans	1,0%	4,6%	5,2%	5,8%	3,4%	41 680
Geschiedenis (en staatsinrichting)	2,6%	6,1%	5,1%	4,6%	4,2%	51 056
Godsdienst/levensbeschouwing	1,0%	1,6%	1,4%	1,3%	1,3%	15 214
Klassieke talen/klas. cult. v. (KCV)	0,0%	0,0%	4,9%	0,2%	1,3%	15 290
Lichamelijke opvoeding	7,4%	6,3%	6,0%	7,9%	6,9%	83 902
Maatschappijleer	2,4%	1,8%	1,1%	0,4%	1,7%	20 430
Muziek	0,8%	1,2%	1,4%	2,6%	1,3%	15 387
Natuurkunde	0,8%	3,8%	4,4%	1,6%	2,4%	29 541
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	3,1%	0,6%	0,5%	1,2%	1,7%	20 729
Nederlands	10,2%	10,4%	8,9%	8,9%	9,7%	118 172
Scheikunde	0,3%	3,7%	4,0%	0,9%	2,0%	24 121
Techniek	1,3%	0,3%	0,3%	1,1%	0,8%	10 219
Tekenen	0,6%	1,0%	1,0%	1,3%	0,9%	11 128
Wiskunde	9,6%	10,9%	11,5%	9,6%	10,4%	125 994
Resterende vakken	33,4%	16,3%	16,0%	27,7%	24,9%	303 138
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
Lesuren	503 315	240 097	302 457	171 093		1 216 962

3.5 Leerwegen en beroepsgerichte vakken vmbo

In deze paragraaf wordt nader ingezoomd op het vmbo. In Tabel 7 wordt een opsplitsing gemaakt naar de leerwegen basis (vmbo-b), kader (vmbo-k), gemengd (vmbo-g), en theoretisch (vmbo-t). In 32% van de lesuren zitten leerlingen die deze leerwegen volgen gezamenlijk in een les en is dit onderscheid niet te maken. Deze lesuren zijn in de tabel weergegeven onder combinaties. Te zien is bijvoorbeeld dat (inherent aan de leerwegen) vmbo-t relatief veel lesuren avo-vakken kent (slechts 17,4% betreft resterende vakken). Van de overige leerwegen heeft vmbo-g nog de meeste avo-vakken. Nederlands, Engels en Wiskunde worden op alle leerwegen veel gegeven.

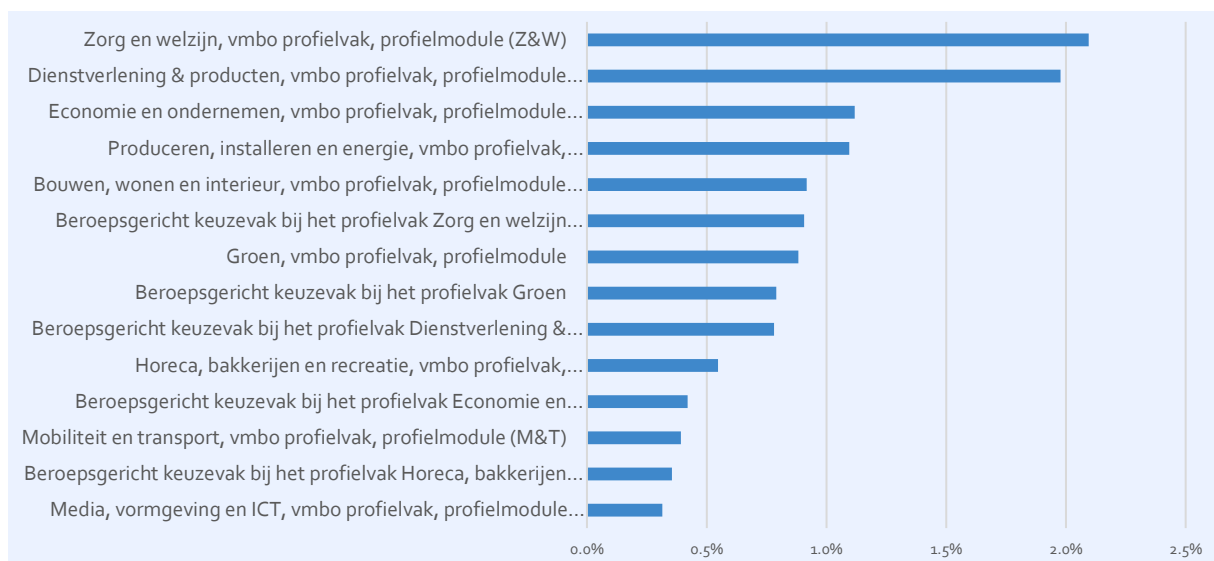

Tabel 7: Percentage gegeven lesuren per avo-vak naar leerweg in het vmbo, 2021

vak	vmbo-b	vmbo-k	vmbo-g	vmbo-t	combinaties	lesuren
Aardrijkskunde	0,9%	0,9%	1,9%	4,7%	1,3%	11 728
Beeldende vorming	1,6%	1,4%	1,4%	1,6%	1,5%	7 686
Biologie	5,6%	5,9%	6,5%	6,3%	3,8%	26 871
Duits	0,8%	2,0%	4,7%	5,2%	1,8%	15 009
Economie	2,9%	3,6%	5,6%	6,1%	2,4%	20 348
Engels	10,5%	11,3%	9,6%	9,7%	6,7%	45 733
Frans	0,0%	0,1%	0,3%	2,5%	0,4%	5 055
Geschiedenis (en staatsinrichting)	0,8%	0,8%	2,4%	5,4%	1,3%	13 090
Godsdienst/levensbeschouwing	1,1%	1,1%	1,2%	1,1%	0,7%	4 995
Lichamelijke opvoeding	8,2%	8,3%	7,7%	7,6%	6,4%	37 333
Maatschappijleer	3,1%	3,4%	3,0%	2,3%	1,8%	12 236
Muziek	0,5%	0,5%	0,6%	1,1%	0,7%	3 778
Natuurkunde	0,7%	0,8%	0,9%	1,2%	0,5%	4 149
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	2,7%	2,9%	3,9%	4,4%	2,0%	15 666
Nederlands	12,3%	12,4%	10,4%	10,4%	7,9%	51 223
Scheikunde	0,0%	0,0%	0,5%	0,8%	0,1%	1 622
Techniek	1,7%	1,3%	1,4%	0,8%	1,7%	6 700
Tekenen	0,3%	0,3%	0,6%	1,2%	0,4%	3 268
Wiskunde	10,7%	11,7%	10,6%	10,2%	7,5%	48 453
Resterende vakken	35,6%	31,3%	26,7%	17,4%	51,0%	168 373
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
Lesuren	68 521	77 588	26 283	167 524	163 399	503 315

In Figuur 7 is het percentage lesuren beroepsgerichte vakken op het vmbo opgenomen (zie ook Tabel 36 in bijlage A voor achterliggende cijfers). De grootste beroepsgerichte vakken op het vmbo zijn de profielvakken Zorg en welzijn en Dienstverlening en producten.

Figuur 7: Percentage lesuren voor de 14 meest gegeven beroepsgerichte vakken (vmbo), gesorteerd van groot naar klein, 2021

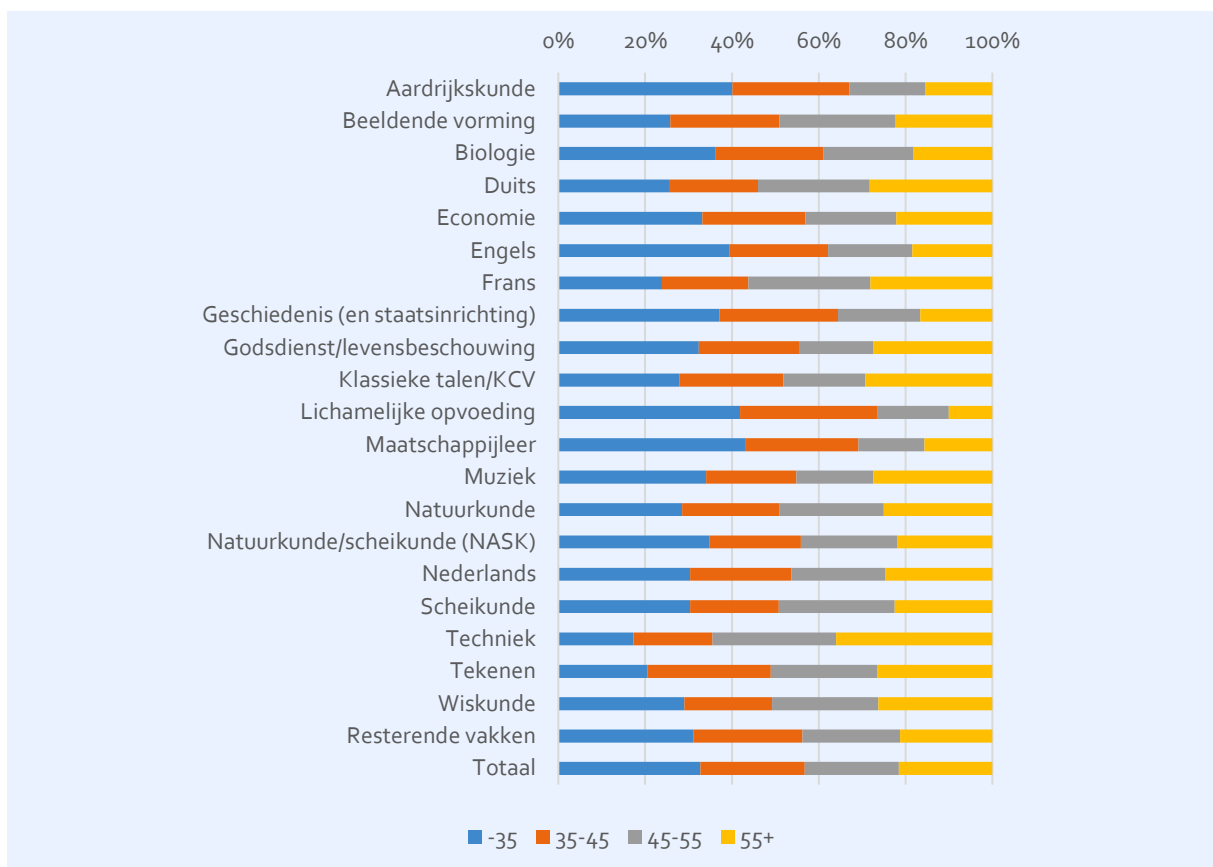

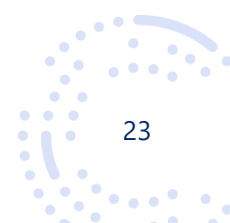
3.6 Leeftijd

In deze paragraaf bekijken we de leeftijdsverdeling van de lesgevers naar vak, zie Figuur 8 voor de avo-vakken (en Tabel 37 in bijlage A). De gehanteerde leeftijdscategorieën zijn tot 35 jaar, 35 tot 45 jaar, 45 tot 55 jaar en 55 jaar en ouder. De categorie tot 35 jaar is daarbij het sterkst vertegenwoordigd met 32,7%, de omvang van de overige categorieën ligt tussen de 21,5 en 24,0%. Bij een aantal vakken is sprake van een duidelijk afwijkende leeftijdsverdeling. Lichamelijke opvoeding en ook Maatschappijleer zijn vakken die relatief vaak door leraren tot 35 jaar gegeven worden: 42% van de lesuren Lichamelijke opvoeding en 43% van de lesuren Maatschappijleer worden gegeven door deze groep. Techniek is juist een vak dat relatief vaak door 55-plussers gegeven wordt: 36,0% van de lesuren Techniek wordt gegeven door 55-plussers, tegenover 21,5% van alle lesuren. Ook bij sommige andere vakken is een lichte leeftijdsafhankelijkheid zichtbaar. Er is bijvoorbeeld sprake van een oververtegenwoordiging van ouderen bij onder meer Duits, Frans, Godsdienst/Levensbeschouwing, Klassieke talen en Muziek en van een ondervertegenwoordiging bij onder meer Aardrijkskunde, Geschiedenis en Maatschappijleer. Een opsplitsing van deze cijfers naar graadsector is te vinden in bijlage D. De lesuren in de eerstegraadsector worden gegeven door personen die gemiddeld wat ouder zijn dan die in de tweedegraadsector.

Figuur 8: Verdeling lesuren naar leeftijdscategorie per avo-vak, 2021

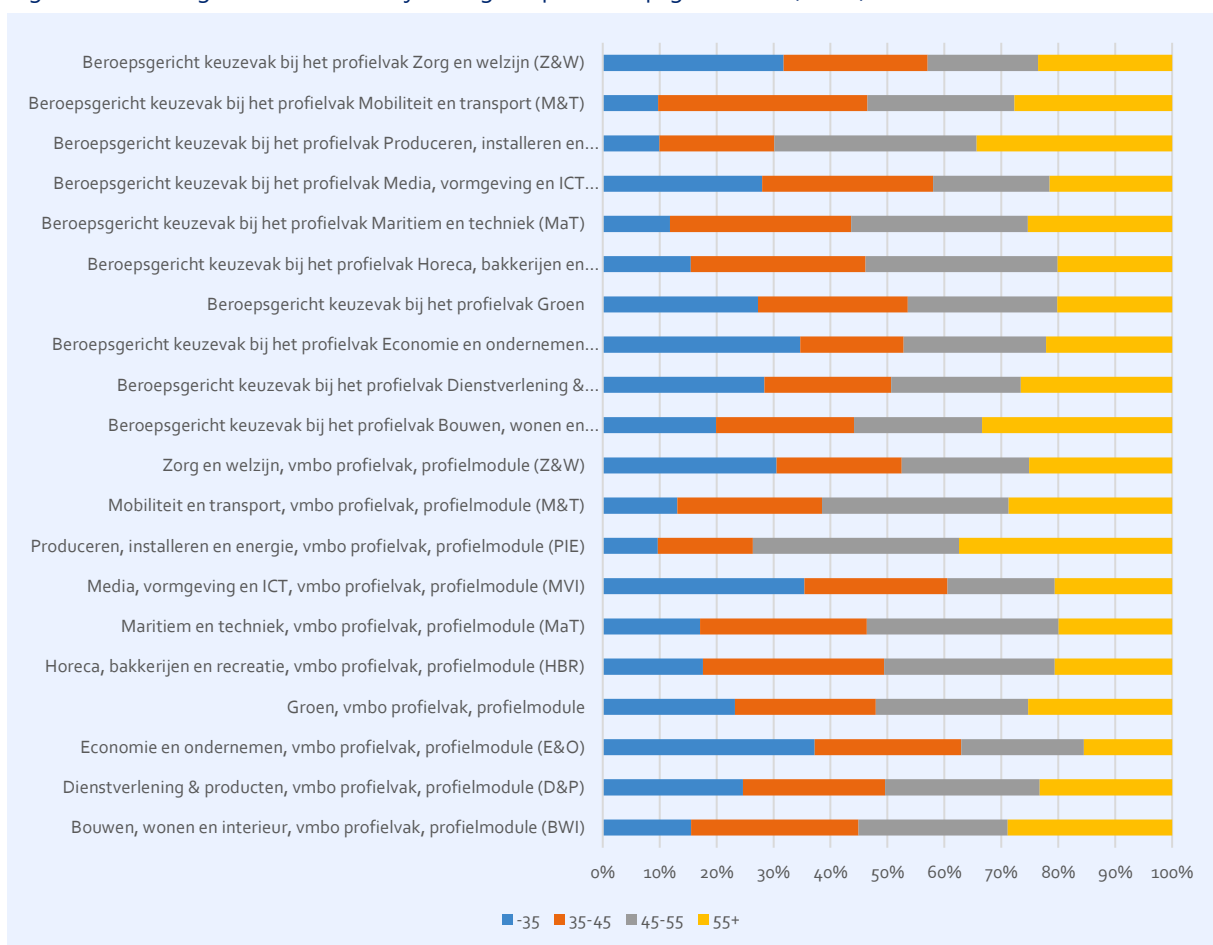
In Figuur 9 is de verdeling naar leeftijd van het aantal lesuren voor de beroepsgerichte vmbo vakken weergegeven (zie ook Tabel 38 in bijlage A voor achterliggende cijfers). Ook hier zien we duidelijk verschillen per vak. De vakken Mobiliteit en transport, Produceren, installeren en energie (met de daarbij behorende keuzevakken) en de beroepsgerichte keuzevakken bij Maritiem en techniek worden duidelijk minder vaak door de groep tot 35 jaar gegeven. Bij de profielvakken Zorg en welzijn, Media,

vormgeving en ICT, Economie en ondernemen (met de bijbehorende keuzevakken) is dat juist relatief vaak het geval.

Figuur 9: Verdeling lesuren naar leeftijdscategorie per beroepsgericht vak (vmbo), 2021

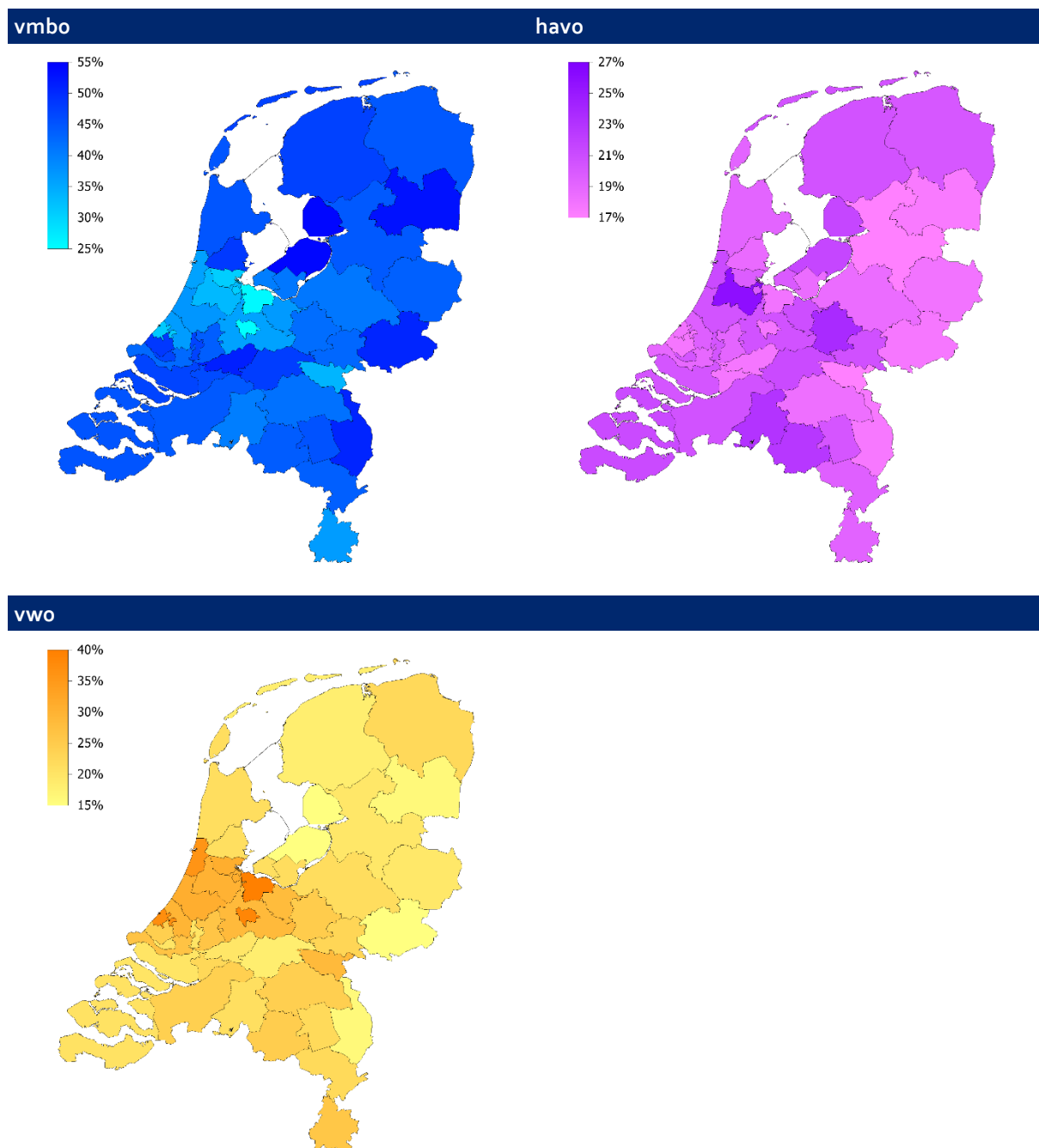
3.7 Onderwijstypen naar arbeidsmarktregio

In Figuur 10 is het procentuele aandeel lesuren van de verschillende onderwijstypen weergegeven naar Arbeidsmarktregio. Zie voor de achterliggende cijfers Tabel 39 (bijlage A). De figuur geeft niet zozeer weer waar bijvoorbeeld veel leerlingen vmbo wonen, maar wel waar veel leerlingen vmbo les volgen, dus wordt (vooral) bepaald door waar zich vestigingen bevinden die een bepaald onderwijstype aanbieden. Er is duidelijk sprake van soms zelfs vrij grote regionale verschillen. Indien men regionale analyses bekijkt is het verstandig om dit in het achterhoofd te houden. Verschillen tussen regio's kunnen veroorzaakt worden door verschillen in de mate waarin onderwijstypes in die regio's voorkomen.

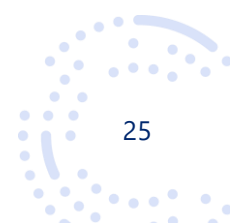

Figuur 10: Percentage lesuren dat in een regio aan een bepaald onderwijstype wordt besteed, 2021

3.8 Pabo

Het aantal leraren in het vo met alleen een pabo-opleiding (met eventueel een aanvullende opleiding Master Educational Needs (EN)) is beperkt. In totaal worden ruim 32.000 lesuren oftewel 2,7% van het totaal aantal lesuren door deze personen gegeven. Pabo'ers zijn behoudens het praktijkonderwijs en een aantal specifieke situaties in het vmbo niet bevoegd les te geven in het vo, zie ook Tabel 59 onder punt 9. In deze paragraaf gaan we dieper in op deze groep leraren die in het vo werkzaam is.

We baseren ons op verschillende bronnen op grond waarvan we kunnen vaststellen of iemand over een pabo diploma beschikt: een pabo diploma in BRON HO zonder een ander diploma hbo/wo, een bevoegdheidscategorie in het IPTO-onderzoek 'bevoegd op grond van pabo-diploma' en degenen waarvoor pabo is ingevuld bij de vraag naar de hoogste (onderwijs)opleiding. De inschatting is dat we op die manier van vrijwel alle relevante personen weten of men alleen een pabo-diploma heeft of niet. Het gaat om 2.128 personen waarvan 320 een pabo diploma plus een diploma EN bezitten. Onder deze groep kunnen overigens wel pabo-gediplomeerden zijn die, op grond van het certificaat groepsleerkracht vmbo bb/kb of een zij-instroomgetuigschrift, per februari 2019 wel bevoegd zijn voor het onderwijs dat ze geven. In de tabellen in het onderstaande zijn soms ook gegevens over aantallen personen opgenomen. Daar kunnen dubbeltellingen ontstaan. Een persoon kan bijvoorbeeld zowel op vmbo-b als vmbo-k lesgeven. Optellen van de personen is dan niet zinvol.

We presenteren in het onderstaande een aantal tabellen betreffende het aantal lesuren naar onderwijstype, leerjaar en avo-vak. In het geval van onderwijstype wordt daarbij ook afzonderlijk ingegaan op het vak Nederlands. Het gaat steeds om het vo exclusief pro en isk. Aantallen lesuren naar onderwijstype staan weergegeven in Tabel 8.

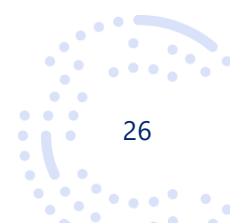
Tabel 8: Percentage lesuren naar onderwijstype gegeven door personen met alleen een pabo diploma, met vmbo opsplitsing onder-/bovenbouw, 2021, voor **alle vakken samen**

fase	onderwijstype	lesuren	% lesuren	personen*
onderbouw	vmbo-b	4 148	12,8	520
	vmbo-k	2 931	9,0	445
	vmbo-g	741	2,3	139
	vmbo-t	2 111	6,5	351
	vmbo combinatie leerwegen	8 536	26,3	906
	totaal vmbo onderbouw		18 467	56,9
bovenbouw	vmbo-b	1 881	5,8	341
	vmbo-k	1 675	5,2	310
	vmbo-g	617	1,9	117
	vmbo-t	1 638	5,1	275
	vmbo combinatie leerwegen	1 923	5,9	297
	totaal vmbo bovenbouw		7 733	23,8
	havo/vwo	3 946	12,2	430
	overige	2 284	7,0	327
totaal		32 431	100,0	

*Dezelfde persoon kan in meerdere categorieën voorkomen.

De lesuren door de groep met een pabo diploma vinden grotendeels plaats in de vmbo onderbouw (56,9%) en vmbo bovenbouw (23,8%), maar ook havo/vwo is vertegenwoordigd met 12,2%. In totaal gaat het zoals al eerder aangegeven om ruim 32.000 lesuren oftewel 2,7% van het totaal aantal lesuren.

In Tabel 9 beperken we ons tot alleen het vak Nederlands. Het beeld blijft daarbij hetzelfde, al is sprake van geringe verschuivingen en uiteraard lagere aantallen.

Tabel 9: Percentage lesuren naar onderwijstype gegeven door personen met alleen een pabo diploma, met vmbo opsplitsing onder-/bovenbouw, 2021, **alleen Nederlands**

fase	onderwijstype	lesuren	% lesuren	personen*
onderbouw	vmbo-b	1 092	9,6	215
	vmbo-k	942	8,3	177
	vmbo-g	286	2,5	56
	vmbo-t	858	7,5	154
	vmbo combinatie leerwegen	2 397	21,0	377
	totaal vmbo onderbouw		5 575	48,9
bovenbouw	vmbo-b	864	7,6	166
	vmbo-k	817	7,2	145
	vmbo-g	234	2,1	48
	vmbo-t	854	7,5	132
	vmbo combinatie leerwegen	610	5,3	102
	totaal vmbo bovenbouw		3 380	29,6
	havo/vwo	1 841	16,1	213
	overige	605	5,3	127
totaal		11401	100,0	

*Dezelfde persoon kan in meerdere categorieën voorkomen.

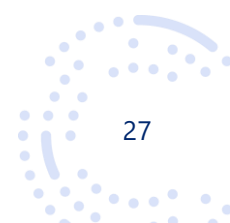
Omdat degenen met een pabo opleiding vooral in de onderbouw van het vmbo lesgegeven zijn daarmee logischerwijs de eerste twee leerjaren het sterkst vertegenwoordigd (met een aandeel van ongeveer 67%), zie Tabel 10.

Tabel 10: Percentage lesuren naar leerjaar gegeven door personen met alleen een pabo diploma, 2021

onderwijstype	lesuren	% lesuren	personen*
leerjaar 1	12 016	37,1	1 477
leerjaar 2	9 812	30,3	1 386
leerjaar 3	5 003	15,4	891
leerjaar 4	3 689	11,4	617
leerjaar 5	114	0,4	30
leerjaar 6	22	0,1	7
combinatie onderbouw	740	2,3	157
combinatie bovenbouw	197	0,6	75
combinatie onderbouw/bovenbouw	838	2,6	123
totaal	32 431	100,0	

*Dezelfde persoon kan in meerdere categorieën voorkomen.

De vakken Nederlands, Wiskunde, Engels en Rekenen zijn het sterkst vertegenwoordigd, zie Tabel 11. Ten opzichte van het landelijke beeld is vooral Nederlands, maar ook Wiskunde daarbij bovendien sterk oververtegenwoordigd (vergelijk Tabel 6).

Tabel 11: Percentage lesuren naar avo-vak en Rekenen gegeven door personen met alleen een pabo diploma, 2021

vak	lesuren	% lesuren	personen*
Aardrijkskunde	521	1,6	81
Beeldende vorming	144	0,4	22
Biologie	644	2,0	111
Duits	269	0,8	32
Economie	279	0,9	53
Engels	1 394	4,3	175
Frans	106	0,3	10
Geschiedenis (en staatsinrichting)	280	0,9	55
Godsdienst/levensbeschouwing	494	1,5	93
Lichamelijke opvoeding	188	0,6	21
Maatschappijleer	488	1,5	89
Muziek	169	0,5	19
Natuurkunde	63	0,2	12
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	240	0,7	39
Nederlands	11 401	35,2	1 064
Scheikunde	17	0,1	3
Techniek	180	0,6	21
Tekenen	51	0,2	10
Wiskunde	5 758	17,8	567
Rekenen	868	2,7	287
Resterende vakken	8 879	27,4	1 712
Totaal	32 431	100,0	

*Dezelfde persoon kan in meerdere categorieën voorkomen.

4 Bevoegdheidsgegevens vo (exclusief pro en isk)

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk gaan we in op de mate waarin lesgevers bevoegd zijn voor het vak dat ze geven. Daarbij is in de tabellen een selectie gemaakt uit alle vakken die in IPTO onderscheiden worden, te weten twintig grote algemeen vormende vakken (avo-vakken) en de vmbo-specifieke beroepsgerichte vakken. In de tabellen is, waar van toepassing, een regel 'Resterende Vakken' opgenomen, zodat de percentages optellen tot 100%. Uitgebreidere tabellen zijn opgenomen in bijlage E. Qua bevoegdheid onderscheiden we de categorieën bevoegd, benoembaar en onbevoegd, zie hoofdstuk 2 en bijlage F. We starten in paragrafen 4.2 tot en met 4.4 met een overzicht van bevoegdheid naar onderwijstype en graadsector. In de vervolgparagrafen gaan we in op de percentages bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren per vak (paragraaf 4.5), waarna we voor de avo-vakken vervolgens nog onderscheid maken naar onderwijstype (paragraaf 4.6). In paragraaf 4.7 bespreken we de bevoegdheidssituatie naar leeftijd. Nadere informatie over de mate waarin bevoegd en onbevoegd lesgeven gecombineerd wordt door één en dezelfde persoon staat in paragraaf 4.8. Voor onbevoegd gegeven lesuren is informatie opgevraagd over de hoogst afgeronde opleiding van de leraar, zie paragraaf 4.9. De hoogst afgeronde opleiding is ook opgevraagd voor een aantal vakken waarvan geen bevoegdheidssituatie kan worden bepaald (Mentorles et cetera). Dit onderdeel is terug te vinden in paragraaf 4.10. Cijfers naar regio zijn weergegeven in paragraaf 4.11.

4.2 Onderwijstype

In Tabel 12 en Figuur 11 presenteren we de bevoegdheidspercentages naar onderwijstype. Van de lesuren waarvoor een bevoegdheid kan worden vastgesteld wordt 87,6% bevoegd gegeven. Dit betreft vooral personen met het juiste diploma voor zowel het vak als de graadsector (eerste- of tweedegraads lesgebied) waarin men lesgeeft, maar het kan bijvoorbeeld ook een zogeheten teambevoegdheid betreffen. 8,7% van de lesuren wordt benoembaar gegeven. Bij 3,7% van het totaal aantal lesuren gaat het om lesuren die onbevoegd gegeven worden. In deze groep vallen personen die daadwerkelijk over geen enkele bevoegdheid beschikken, maar ook leraren die wel over een onderwijsbevoegdheid beschikken, maar niet met betrekking tot het gegeven vak, zie ook paragraaf 4.9. Verder is te zien dat het percentage bevoegd gegeven lesuren het hoogst ligt in het vwo (92,3%) en het laagst op het vmbo (84,3%). Op het vmbo wordt relatief vaak onbevoegd les gegeven (5,6%), op het vwo is dit 1,8%. Daarbij geldt overigens dat in het vmbo relatief vaak sprake is van lessen waarvoor geen bevoegdheid is vastgesteld, zie Tabel 3, waardoor het bij het vmbo gaat om een percentage over een lager aandeel lesuren dan bij het vwo. In bijlage E, Tabel 58 zijn de cijfers uit Tabel 12 bovendien opgesplitst naar vo op zogeheten verticale scholengemeenschappen (waar naast vo ook mbo gegeven wordt) en de overige vo scholen.

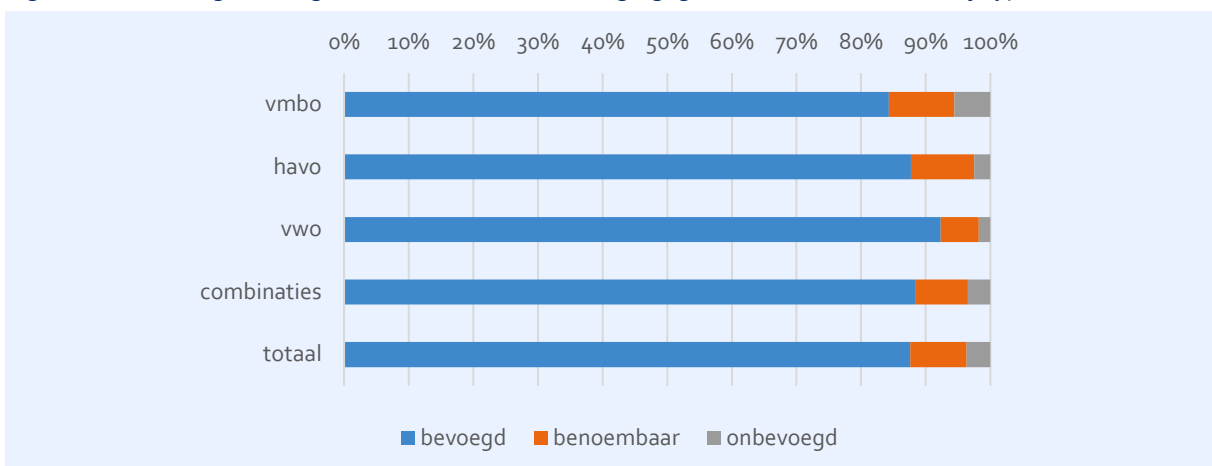

Tabel 12: Percentage bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren naar onderwijstype, 2021

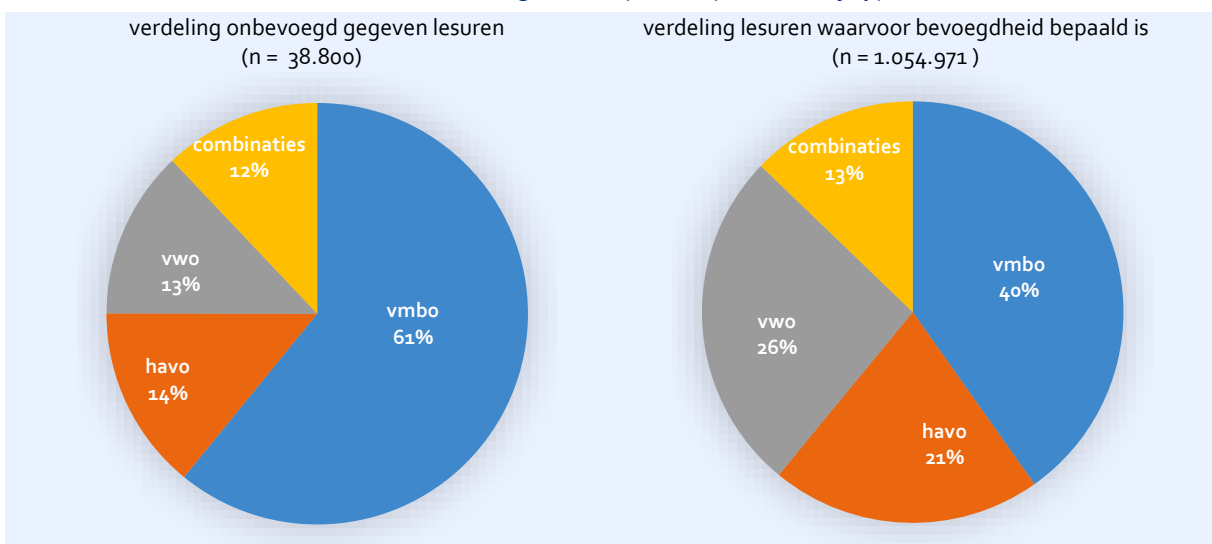
onderwijstype	bevoegd	benoembaar	onbevoegd	totaal	lesuren
vmbo	84,3%	10,2%	5,6%	100,0%	424 079
havo	87,7%	9,8%	2,5%	100,0%	219 015
vwo	92,3%	5,9%	1,8%	100,0%	276 805
combinaties	88,4%	8,2%	3,5%	100,0%	135 073
totaal	87,6%	8,7%	3,7%	100,0%	1 054 971

Figuur 11: Percentage bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren naar onderwijstype, 2021

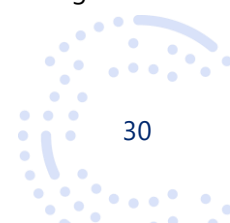

De verdeling van de onbevoegd gegeven lesuren over de onderwijstypen is weergegeven in Figuur 12. Merk op dat bijna twee derde van de onbevoegd gegeven lesuren in het vmbo voorkomt. Voor een deel is dit het gevolg van het feit dat het vmbo het grootste onderwijstype is en voor een deel omdat het vmbo het hoogste onbevoegdheidspercentage kent.

Figuur 12: Verdeling van onbevoegd gegeven lesuren over de onderwijstypen (links) en ter vergelijking de verdeling van het totaal aantal lesuren waarvoor de bevoegdheid bepaald is per onderwijstype (rechts), 2021

Als we kijken naar de ontwikkelingen ten opzichte van 2020, zie Tabel 13, dan zien we slechts geringe veranderingen. Het percentage onbevoegd gegeven lesuren is (vrijwel) onveranderd. Het percentage benoembaar gegeven lesuren is iets toegenomen met 0,3 procentpunt en het percentage bevoegd

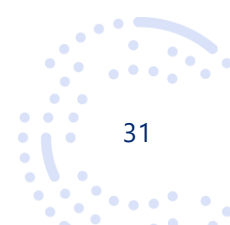
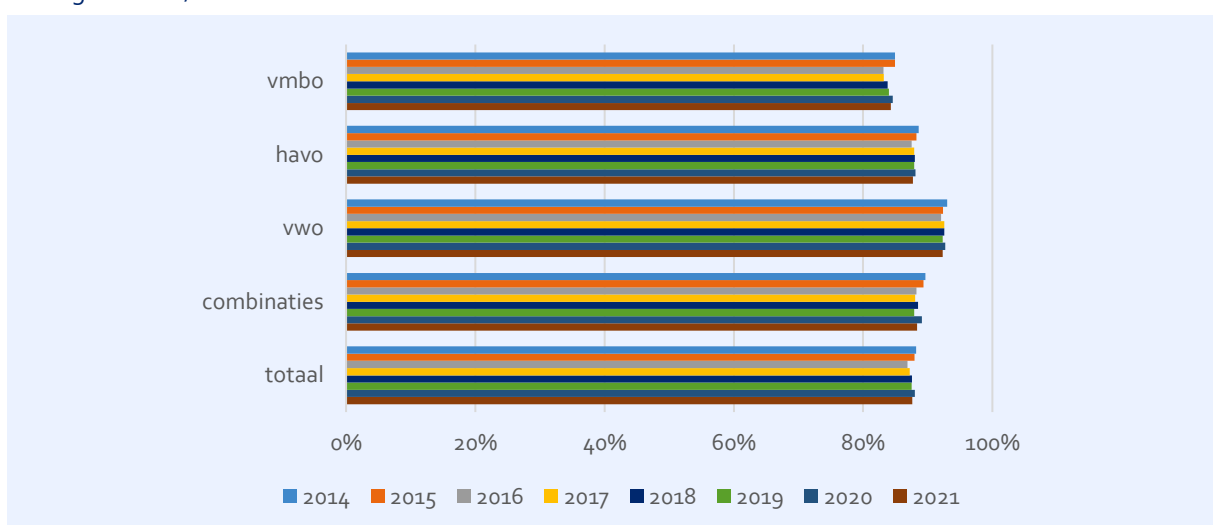
gegeven lesuren is voor alle onderwijstypen samen gedaald met 0,4 procentpunt. De veranderingen van 2020 op 2021 zijn het kleinst voor het vmbo en het grootst voor combinaties van onderwijstypen.

Tabel 13: Ontwikkeling percentage bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren naar onderwijstype tussen 2020 en 2021

jaar	onderwijstype	bevoegd	benoembaar	onbevoegd	lesuren
2021	vmbo	84,3%	10,2%	5,6%	424 079
	havo	87,7%	9,8%	2,5%	219 015
	vwo	92,3%	5,9%	1,8%	276 805
	combinaties	88,4%	8,2%	3,5%	135 073
	totaal	87,6%	8,7%	3,7%	1 054 971
2020	vmbo	84,6%	9,9%	5,5%	425 252
	havo	88,1%	9,4%	2,5%	220 151
	vwo	92,7%	5,5%	1,8%	274 043
	combinaties	89,1%	7,4%	3,5%	116 619
	totaal	88,0%	8,4%	3,7%	1 036 065
2021-2020	vmbo	-0,3%	0,3%	0,1%	
	havo	-0,4%	0,4%	0,0%	
	vwo	-0,4%	0,3%	0,0%	
	combinaties	-0,7%	0,7%	0,0%	
	totaal	-0,4%	0,3%	0,0%	

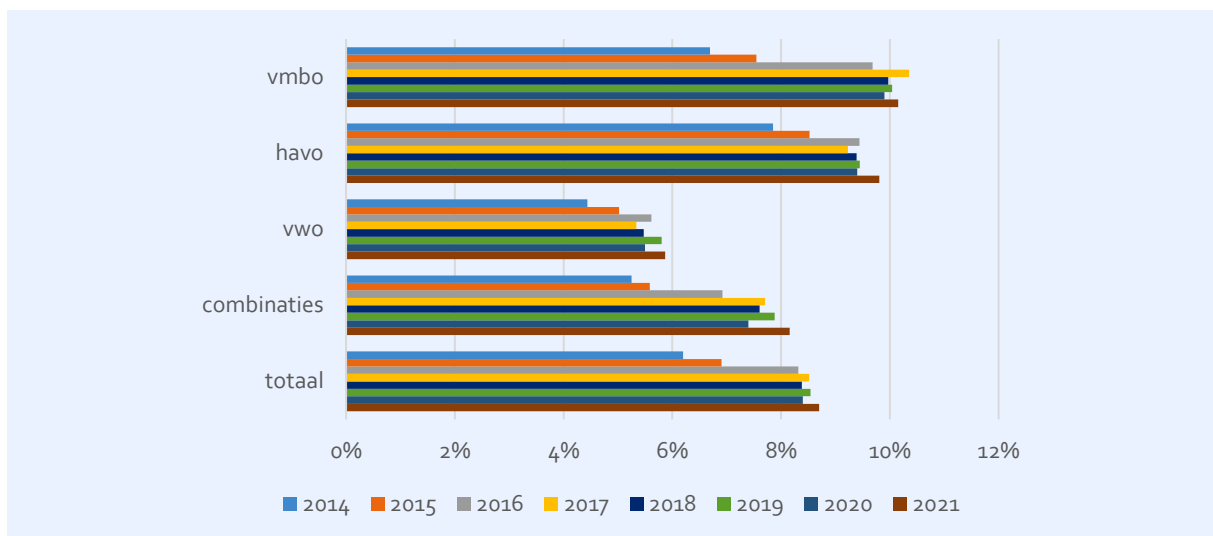
De ontwikkeling over de afgelopen acht jaar van het percentage bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren naar onderwijstype is in Figuur 13 tot en met Figuur 15 weergegeven. De relatief grootste veranderingen zien we (vanwege hun geringere omvang) bij de categorieën benoembaar en onbevoegd. Het percentage benoembaar gegeven lesuren vertoont vooral in de eerste jaren een stijging, dat van de onbevoegd gegeven lesuren in vrijwel alle jaren een daling. Deze daling zwakt duidelijk af, net als de stijging in het benoembaar percentage, dat de laatste vijf jaren zelfs redelijk stabiel te noemen is.

Figuur 13: Ontwikkeling percentage bevoegd gegeven lesuren naar onderwijstype op grond van de IPTO-metingen 2014 t/m 2021

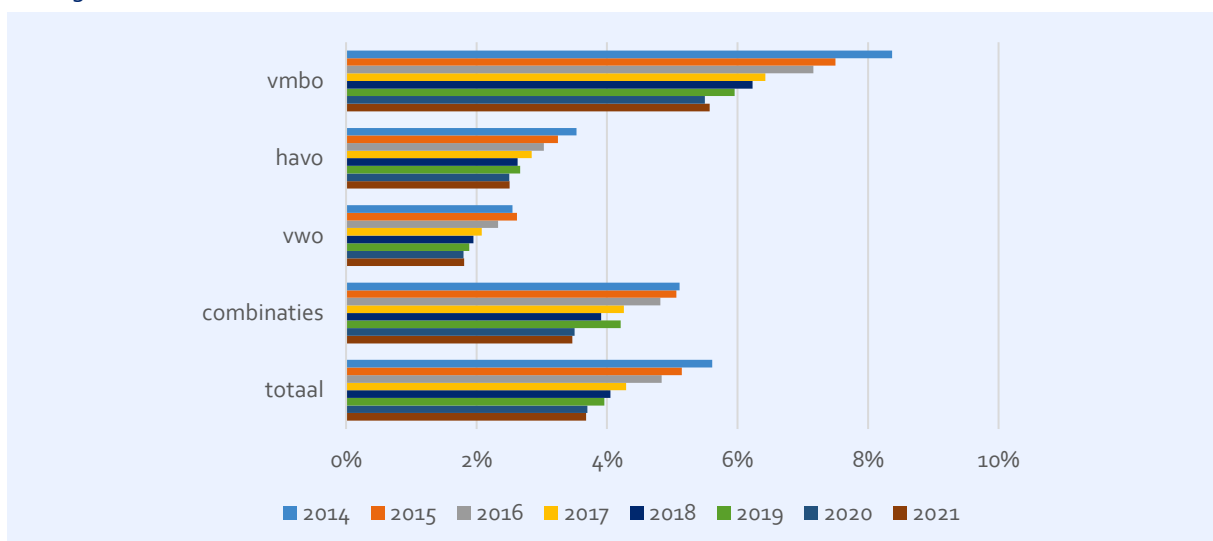

Figuur 14: Ontwikkeling percentage benoembaar gegeven lesuren naar onderwijstype op grond van de IPTO-metingen 2014 t/m 2021

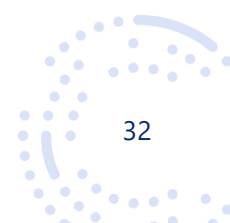
Figuur 15: Ontwikkeling percentage onbevoegd gegeven lesuren naar onderwijstype op grond van de IPTO-metingen 2014 t/m 2021

4.3 Graadsector

De percentages bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren naar graadsector¹⁴ zijn te vinden in Tabel 14. In het eerstegraadsgebied wordt iets vaker bevoegd lesgegeven (89,4%) dan in het tweedegraadsgebied (86,9%). Bij de onbevoegd gegeven lesuren zijn de verschillen relatief groter (maar in procentpunten vergelijkbaar). Zo wordt in het eerstegraadsgebied 1,6% van de lesuren onbevoegd gegeven en in het tweedegraadsgebied 4,5%.

¹⁴ Tot lesuren in het eerstegraadsgebied worden hier de leerjaren 4 en hoger van havo en vwo gerekend.

Tabel 14: Ontwikkeling percentage bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren naar graadsector tussen 2020 en 2021

jaar	graadsector	bevoegd	benoembaar	onbevoegd	lesuren
2021	eerstegraadsgebied	89,4%	9,0%	1,6%	290 355
	tweedegraadsgebied	86,9%	8,6%	4,5%	764 616
	totaal	87,6%	8,7%	3,7%	1 054 971
2020	eerstegraadsgebied	89,5%	9,0%	1,6%	282 779
	tweedegraadsgebied	87,5%	8,1%	4,4%	753 286
	totaal	88,0%	8,4%	3,7%	1 036 065
2021-2020	eerstegraadsgebied	-0,1%	0,1%	0,0%	
	tweedegraadsgebied	-0,5%	0,5%	0,1%	
	totaal	-0,4%	0,3%	0,0%	

4.4 Overgangen tussen onbevoegd, benoembaar en bevoegd

Door een koppeling uit te voeren op persoonsniveau tussen de jaren 2020 en 2021 kunnen overgangen tussen bevoegdheidscategorieën worden vastgesteld. In Tabel 15 zijn deze overgangen weergegeven voor die lesuren die door eenzelfde persoon op dezelfde vestiging voor een bepaalde vak/graad combinatie worden gegeven.

Tabel 15: Overgangen tussen bevoegdheidscategorieën tussen IPTO-2020 en IPTO-2021

		2021			totaal	lesuren
		bevoegd	benoembaar	onbevoegd		
2020	bevoegd	99,7%	0,2%	0,1%	100,0%	703 228
	benoembaar	34,7%	55,7%	9,7%	100,0%	52 428
	onbevoegd	33,3%	24,6%	42,2%	100,0%	22 450

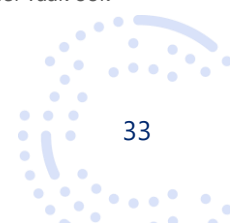
Uit de tabel blijkt dat van degenen die in 2020 onbevoegd lesgeven 24,6% dezelfde les in 2021 benoembaar geeft, 33,3% bevoegd en 42,2% onbevoegd. Van degenen die in 2020 benoembaar lesgeven doet ruim de helft dat in 2021 nog, een klein deel geeft in 2021 onbevoegd les en ongeveer een derde geeft in 2021 bevoegd les. Degenen die in 2020 bevoegd lesgeven geven dat in 2021 vrijwel allemaal nog steeds. Slechts 0,3% doet dat niet (0,2% + 0,1%), dit kan bijvoorbeeld het geval zijn omdat men in 2020 bevoegd was in teamverband en in 2021 niet meer. Deze ontwikkelingen liggen geheel in lijn met de ontwikkelingen tussen de jaren 2019 en 2020. Geconcludeerd kan worden dat onder de zittende leraren sprake is van een netto doorstroom richting benoembaar en bevoegd.

4.5 Vak

De percentages bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren onderverdeeld naar avo-vak staan weergegeven in Figuur 16 (zie voor achterliggende cijfers Tabel 32 in bijlage A).

De top drie vakken met het hoogste percentage onbevoegd gegeven lesuren wordt gevormd door Techniek (9,6%), het combinatievak Natuurkunde/Scheikunde (8,4%), en Maatschappijleer¹⁵ (5,3%). Uit

¹⁵ Personen die Maatschappijleer geven doen dit voor gemiddeld 45% van hun lesuren. Ze geven daarnaast relatief vaak ook andere vakken, met name het vak Geschiedenis.

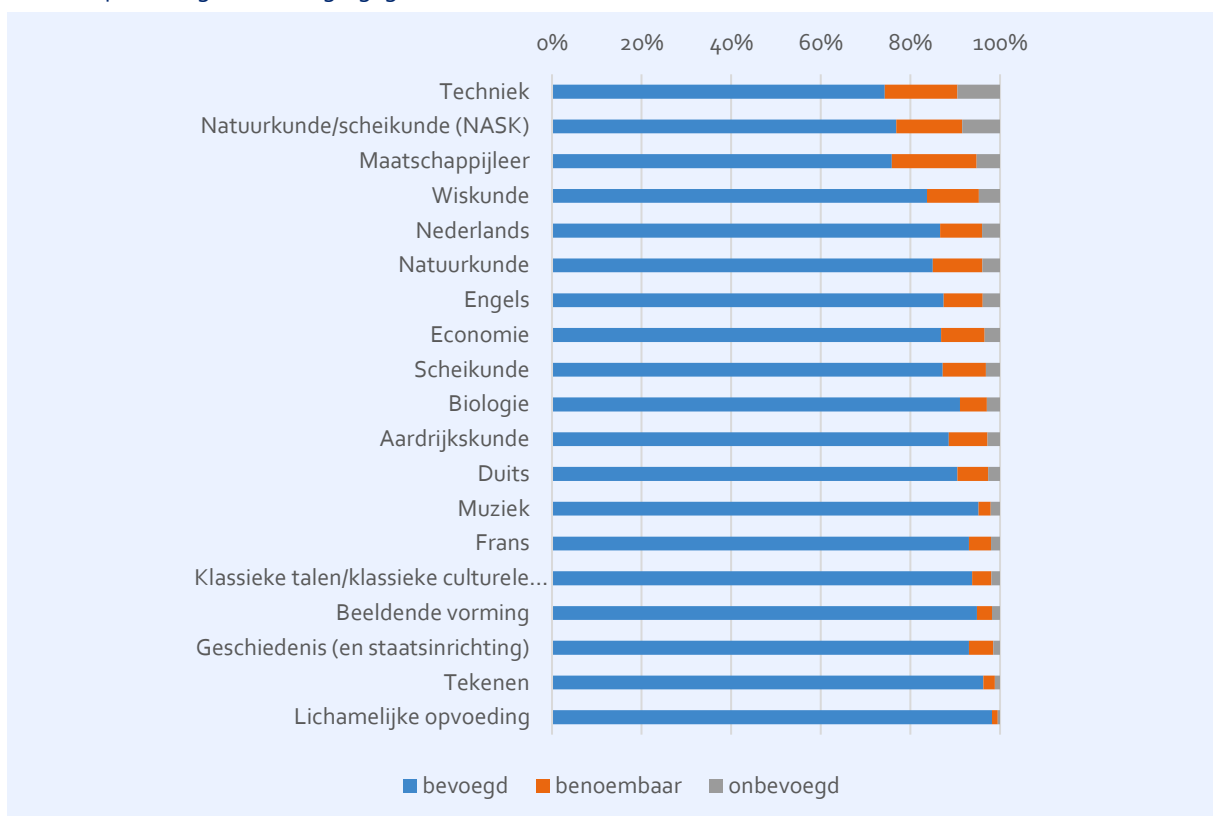

de cijfers blijkt dat de (qua lesuren) grote vakken Nederlands, Engels en Wiskunde een iets hoger dan gemiddeld percentage onbevoegd gegeven lesuren kennen (respectievelijk 4,0%, 3,9% en 4,7%, tegen een gemiddelde van 3,7% over alle vakken). De percentages benoembaar gegeven lesuren voor Engels en Nederlands liggen met 8,7 en 9,4% duidelijk lager dan bij Wiskunde (11,6%). Bevoegdheidspercentages van 85% of lager vinden we bij de vakken Maatschappijleer, Natuurkunde, Natuurkunde/Scheikunde, Techniek en Wiskunde. Relatief hoog (>95%) is het bevoegdheidspercentage bij onder meer Lichamelijke opvoeding, Muziek en Tekenen. Benoembaarheidspercentages hoger dan 10% vinden we bij de vakken Maatschappijleer, Natuurkunde, Natuurkunde/Scheikunde, Techniek en Wiskunde.

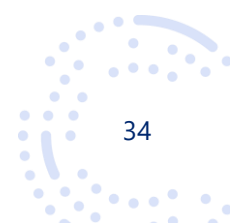
Voor Godsdienst is bij afwezigheid van toepasselijke bekwaamheidseisen sprake van een afwijkende situatie. Derhalve is dit vak niet in de tabel met avo-vakken opgenomen.¹⁶

Figuur 16: Percentages bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren naar avo-vak, de lijst is gesorteerd naar het percentage onbevoegd gegeven lesuren, 2021

De ontwikkelingen met betrekking tot de bevoegdheidspercentages voor avo-vakken ten opzichte van 2020 zijn in Figuur 17 tot en met Figuur 19 weergegeven (zie ook Tabel 40 in bijlage A), waarbij de vakken gesorteerd zijn op basis van de omvang van de ontwikkeling. Vakken waarbij het bevoegdheidspercentage relatief sterk is toegenomen zijn Natuurkunde, Muziek en Economie. De grootste afname zien we in dat opzicht bij Aardrijkskunde en Techniek. Het benoembaarheidspercentage is vooral afgenomen bij Scheikunde, Economie en Natuurkunde en toegenomen voor Techniek, Maatschappijleer en Aardrijkskunde. Qua ontwikkeling van het percentage onbevoegd gegeven

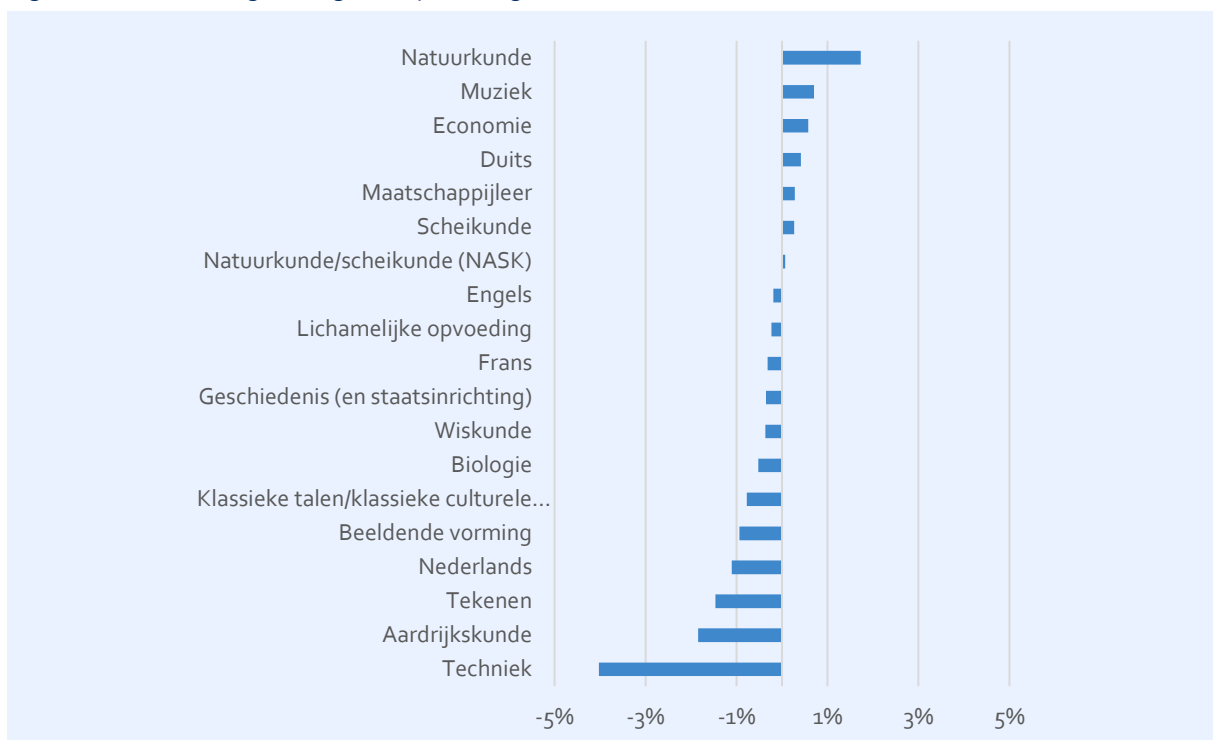
¹⁶ Zie de artikelen XI en XII van de Wet BIO.

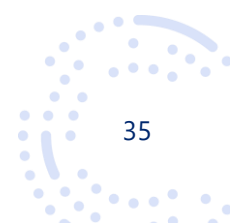
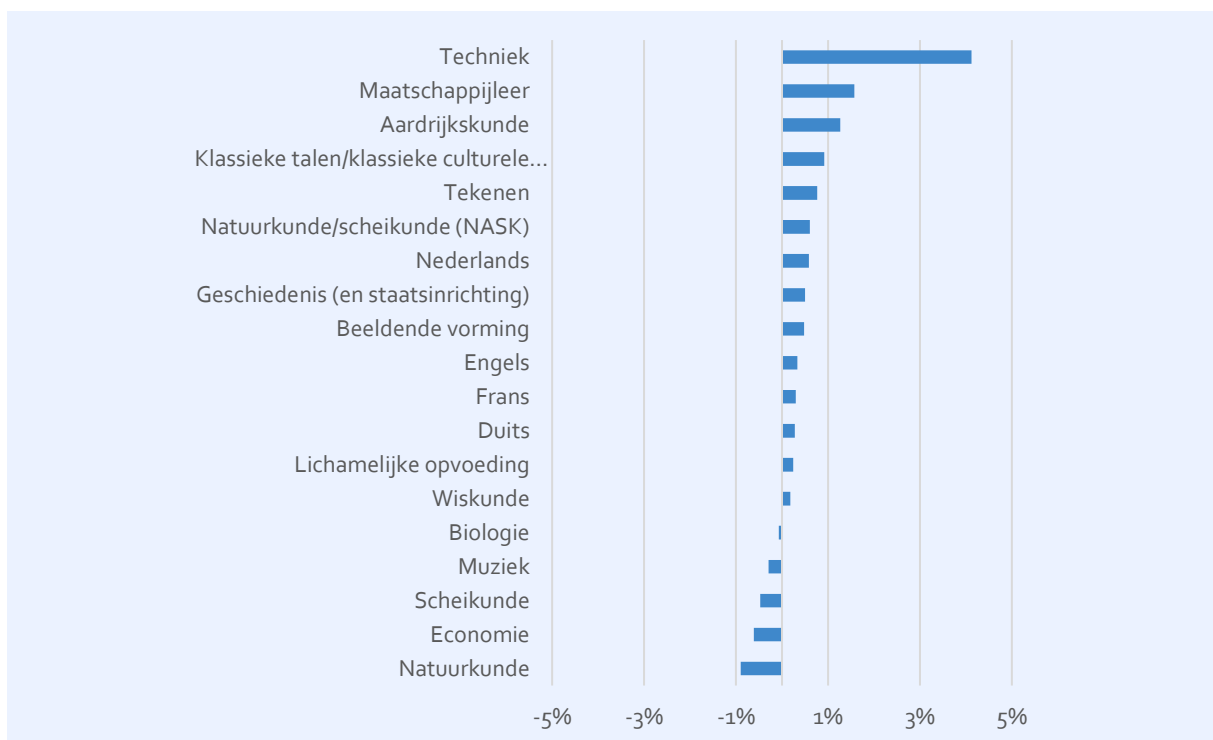

lesuren ten opzichte van 2020 valt vooral de afname bij Maatschappijleer op. Van 2019 op 2020 was dat juist het vak met de grootste toename van het percentage onbevoegd gegeven lesuren.

Figuur 17: Ontwikkeling bevoegdheidspercentages avo-vakken tussen 2020 en 2021

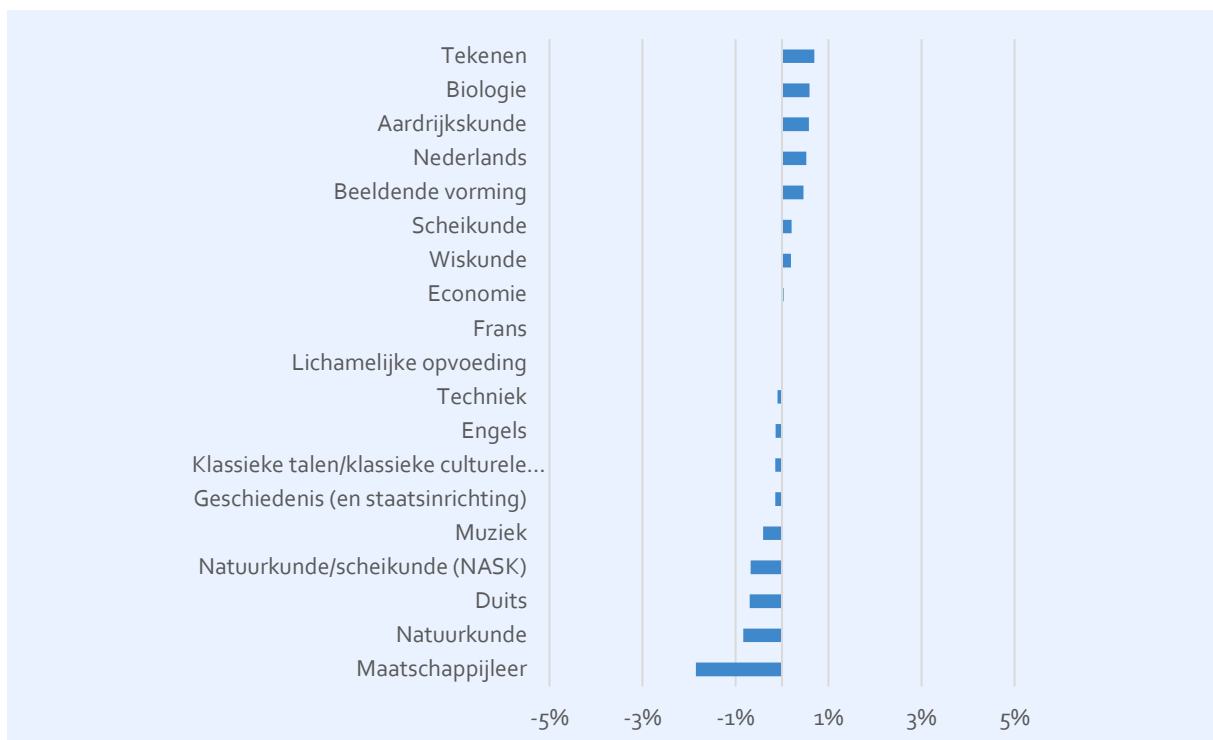

Figuur 18: Ontwikkeling benoembaarheidspercentages avo-vakken tussen 2020 en 2021

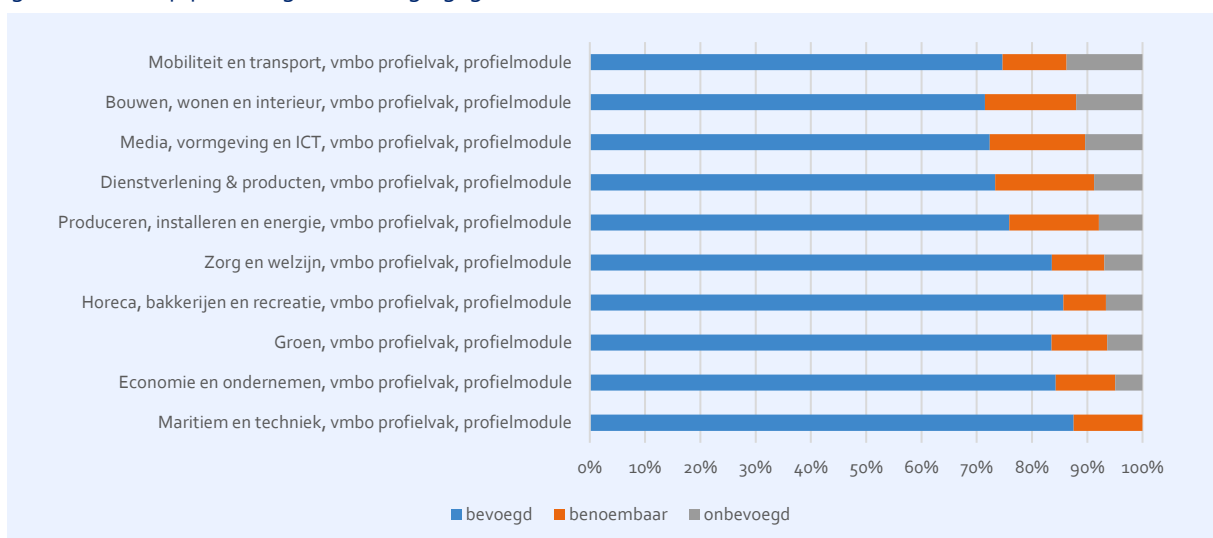

Figuur 19: Ontwikkeling onbevoegdheidspercentages avo-vakken tussen 2020 en 2021

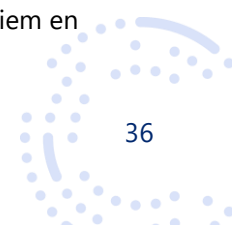

De bevoegdheidsinformatie voor de beroepsgerichte vakken in het vmbo is te vinden in Figuur 20 (zie voor achterliggende cijfers Tabel 41 in bijlage A). Percentages onbevoegd gegeven lesuren groter dan 10% zien we bij de vakken Mobiliteit en transport, Bouwen, wonen en interieur en Media, vormgeving en ICT. Van het hoogste benoembaarheidspercentage is sprake bij Dienstverlening en producten (17,9%). Zie Figuur 7 voor de lesuren behorende bij al deze vakken.

Figuur 20: Percentages bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren naar beroepsgericht vak (vmbo), gesorteerd is op percentage onbevoegd gegeven lesuren, 2021

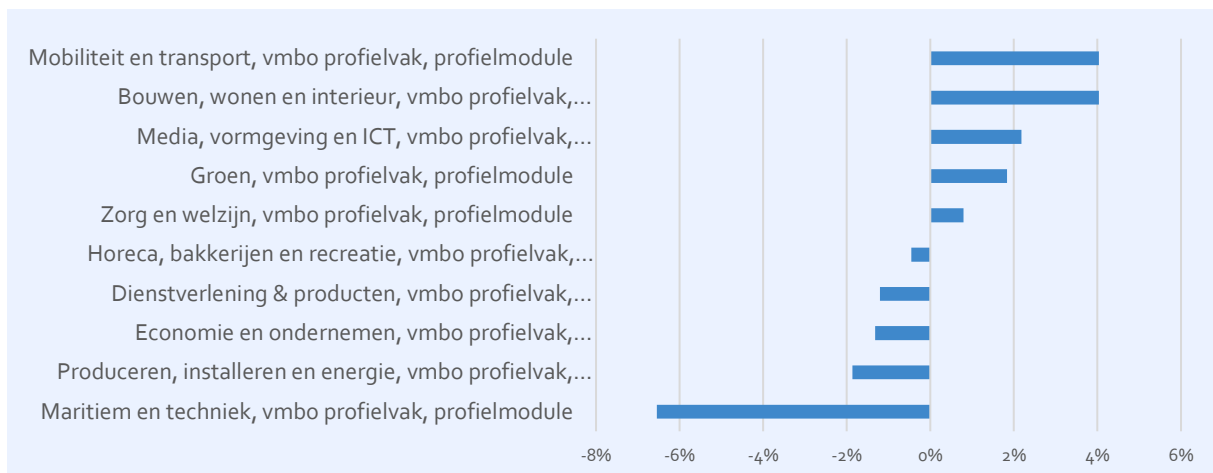
De ontwikkelingen ten opzichte van 2020 in de beroepsgerichte vakken in het vmbo zijn in Figuur 21 weergegeven, zie ook Tabel 42. We beperken ons hier tot ontwikkelingen in het percentage onbevoegd gegeven lesuren, waarbij de vakken gesorteerd zijn op basis van de omvang van de ontwikkeling hierin. Een positieve verandering duidt op een toename. De afname bij Maritiem en

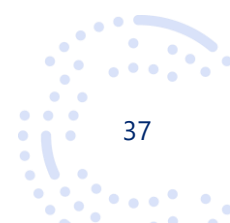
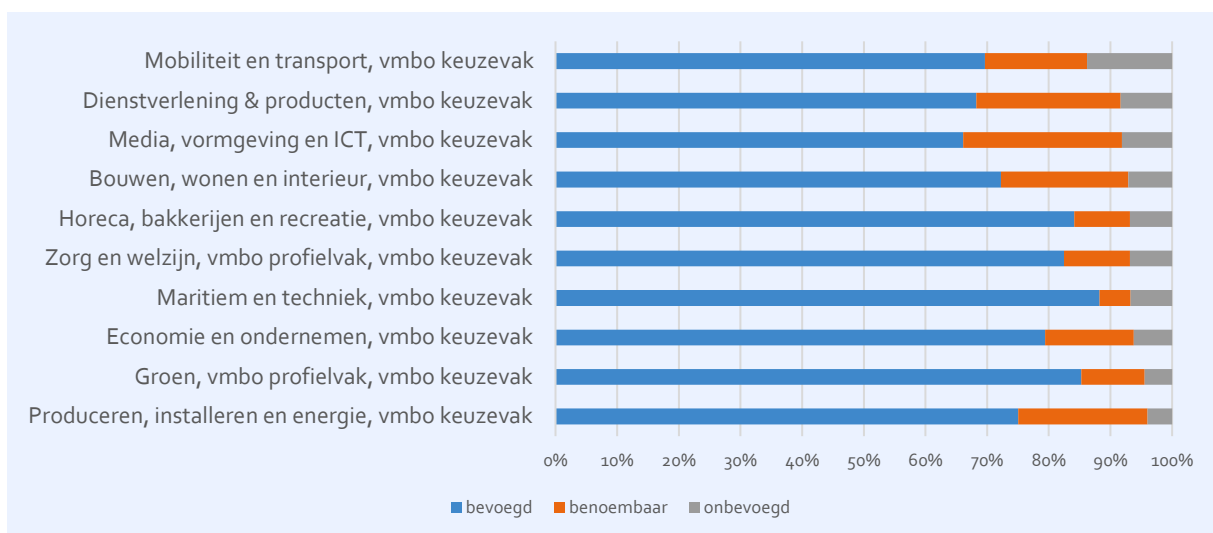
Techniek valt met name op. Hierbij dient opgemerkt te worden dat Maritiem en Techniek relatief weinig gegeven wordt.

Figuur 21: Ontwikkeling percentage onbevoegd gegeven lesuren voor de beroepsgerichte vmbo vakken tussen 2020 en 2021

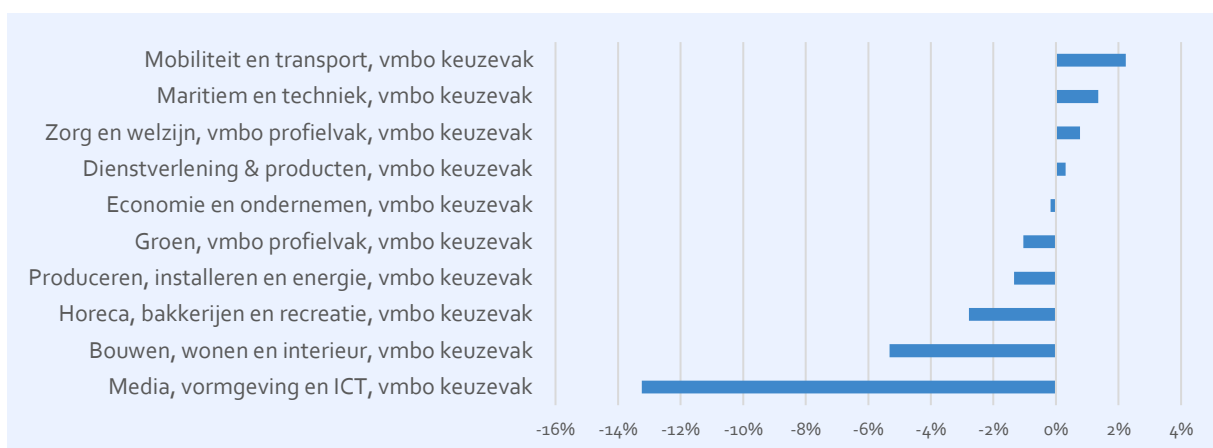
Dit jaar is voor de tweede keer ook de bevoegdheidssituatie bij de beroepsgerichte keuzevakken op het vmbo gemeten, zie Figuur 22 en Figuur 23 (zie ook Tabel 43 en Tabel 44 in Bijlage A). Vooral de afname in het percentage onbevoegd gegeven lesuren bij het vak Media, vormgeving en ICT valt op.

Figuur 22: Percentages bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren naar beroepsgerichte keuzevakken (vmbo), gesorteerd is op percentage onbevoegd gegeven lesuren, 2021 en de ontwikkeling daarin tussen 2020 en 2021

Figuur 23: Ontwikkeling percentage onbevoegd gegeven lesuren voor de beroepsgerichte keuzevakken (vmbo) tussen 2020 en 2021

4.6 Avovakken naar onderwijstype

De percentages bevoegd gegeven lesuren naar avo-vak en onderwijstype staan in Tabel 16. In de tabel is een regel 'Resterende vakken' opgenomen, zodat een vergelijking gemaakt kan worden met het gemiddelde over alle niet opgenomen vakken (zie voor de Resterende vakken ook Tabel 54 en Tabel 55 in bijlage E). Er zijn duidelijk verschillen tussen de onderwijstypen zichtbaar, waarbij voor vrijwel alle vakken het vwo het hoogste bevoegdheidspercentage laat zien. De Resterende vakken kennen voor alle onderwijstypen een lager dan gemiddeld percentage bevoegd gegeven lesuren.

Tabel 16: Percentage bevoegd gegeven lesuren naar avo-vak en onderwijstype, 2021

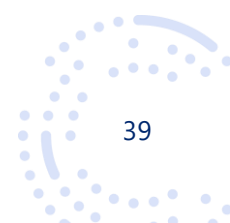
vak	vmbo	havo	vwo	combinaties	totaal
Aardrijkskunde	85,6%	88,2%	91,5%	88,5%	88,6%
Beeldende vorming	93,6%	95,6%	96,4%	94,9%	94,8%
Biologie	89,2%	90,4%	94,9%	91,1%	91,1%
Duits	87,4%	90,6%	93,5%	90,3%	90,5%
Economie	88,1%	82,3%	90,3%	83,4%	86,8%
Engels	84,6%	86,9%	92,8%	87,2%	87,4%
Frans	90,5%	92,4%	95,0%	91,9%	93,1%
Geschiedenis (en staatsinrichting)	92,5%	91,7%	95,5%	91,6%	93,1%
Klassieke talen/klassieke culturele vorming (KCV)	79,7%	70,0%	94,2%	86,3%	93,8%
Lichamelijke opvoeding	98,0%	98,5%	98,8%	97,9%	98,2%
Maatschappijleer	73,8%	75,7%	84,5%	72,5%	75,8%
Muziek	92,7%	95,9%	97,2%	94,9%	95,2%
Natuurkunde	78,7%	82,5%	89,2%	81,9%	85,0%
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	76,1%	81,4%	83,9%	73,4%	76,8%
Nederlands	84,3%	86,7%	92,0%	84,6%	86,6%
Scheikunde	81,9%	85,2%	90,6%	78,7%	87,2%
Techniek	71,0%	79,3%	79,3%	81,4%	74,3%
Tekenen	95,6%	96,2%	97,4%	95,8%	96,3%
Wiskunde	79,7%	82,0%	90,2%	84,5%	83,7%
Resterende vakken	79,1%	86,7%	87,5%	83,9%	82,0%
Totaal	84,3%	87,7%	92,3%	88,4%	87,6%

Bekijken we de percentages benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren (Tabel 17, respectievelijk Tabel 18) dan zien we bij de avo-vakken de hoogste benoembaarheidspercentages bij vmbo en havo, terwijl het vmbo de hoogste percentages onbevoegd gegeven lesuren laat zien. De Resterende vakken kennen voor alle onderwijstypen een hoger dan gemiddeld percentage benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren.

Tabel 17: Percentage benoembaar gegeven lesuren naar avo-vak en onderwijstype, 2021

vak	vmbo	havo	vwo	combinaties	totaal
Aardrijkskunde	10,3%	9,4%	6,6%	8,7%	8,7%
Beeldende vorming	3,8%	2,8%	2,5%	3,8%	3,3%
Biologie	6,2%	7,6%	4,0%	6,3%	6,0%
Duits	7,9%	7,3%	5,1%	7,8%	6,9%
Economie	7,4%	15,1%	8,0%	10,2%	9,8%
Engels	9,4%	10,3%	5,6%	9,5%	8,7%
Frans	5,5%	5,9%	3,9%	5,1%	4,9%
Geschiedenis (en staatsinrichting)	5,6%	6,9%	3,6%	6,0%	5,4%
Klassieke talen/klassieke culturele vorming (KCV)	20,3%	30,0%	4,0%	7,4%	4,3%
Lichamelijke opvoeding	1,4%	1,3%	0,9%	1,5%	1,3%
Maatschappijleer	19,9%	20,6%	12,3%	22,9%	18,9%
Muziek	4,8%	1,8%	1,5%	2,9%	2,8%
Natuurkunde	14,0%	13,3%	8,3%	12,7%	11,1%
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	14,8%	11,5%	11,0%	19,7%	14,8%
Nederlands	10,2%	10,4%	6,1%	10,8%	9,4%
Scheikunde	11,8%	11,4%	7,2%	15,3%	9,6%
Techniek	17,7%	16,4%	15,1%	11,1%	16,2%
Tekenen	3,1%	2,8%	2,1%	2,3%	2,6%
Wiskunde	13,0%	14,9%	7,6%	10,3%	11,6%
Resterende vakken	13,6%	10,4%	9,1%	11,3%	12,2%
Totaal	10,2%	9,8%	5,9%	8,2%	8,7%

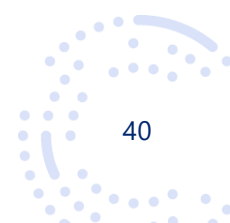

Tabel 18: Percentage onbevoegd gegeven lesuren naar avo-vak en onderwijstype, 2021

vak	vmbo	havo	vwo	combinaties	totaal
Aardrijkskunde	4,0%	2,4%	2,0%	2,8%	2,8%
Beeldende vorming	2,6%	1,7%	1,1%	1,3%	1,8%
Biologie	4,5%	2,0%	1,0%	2,6%	3,0%
Duits	4,6%	2,1%	1,4%	1,9%	2,6%
Economie	4,6%	2,5%	1,7%	6,5%	3,4%
Engels	6,0%	2,8%	1,6%	3,3%	3,9%
Frans	3,9%	1,7%	1,1%	3,0%	2,0%
Geschiedenis (en staatsinrichting)	2,0%	1,4%	0,9%	2,4%	1,5%
Klassieke talen/klassieke culturele vorming (KCV)	0,0%	0,0%	1,9%	6,3%	2,0%
Lichamelijke opvoeding	0,6%	0,2%	0,3%	0,6%	0,5%
Maatschappijleer	6,3%	3,8%	3,2%	4,6%	5,3%
Muziek	2,5%	2,3%	1,3%	2,2%	2,1%
Natuurkunde	7,3%	4,2%	2,5%	5,4%	4,0%
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	9,1%	7,2%	5,1%	6,9%	8,4%
Nederlands	5,5%	2,9%	1,9%	4,6%	4,0%
Scheikunde	6,3%	3,4%	2,2%	6,0%	3,2%
Techniek	11,3%	4,3%	5,6%	7,5%	9,6%
Tekenen	1,3%	1,1%	0,6%	1,9%	1,2%
Wiskunde	7,3%	3,0%	2,2%	5,1%	4,7%
Resterende vakken	7,3%	2,9%	3,4%	4,8%	5,8%
Totaal	5,6%	2,5%	1,8%	3,5%	3,7%

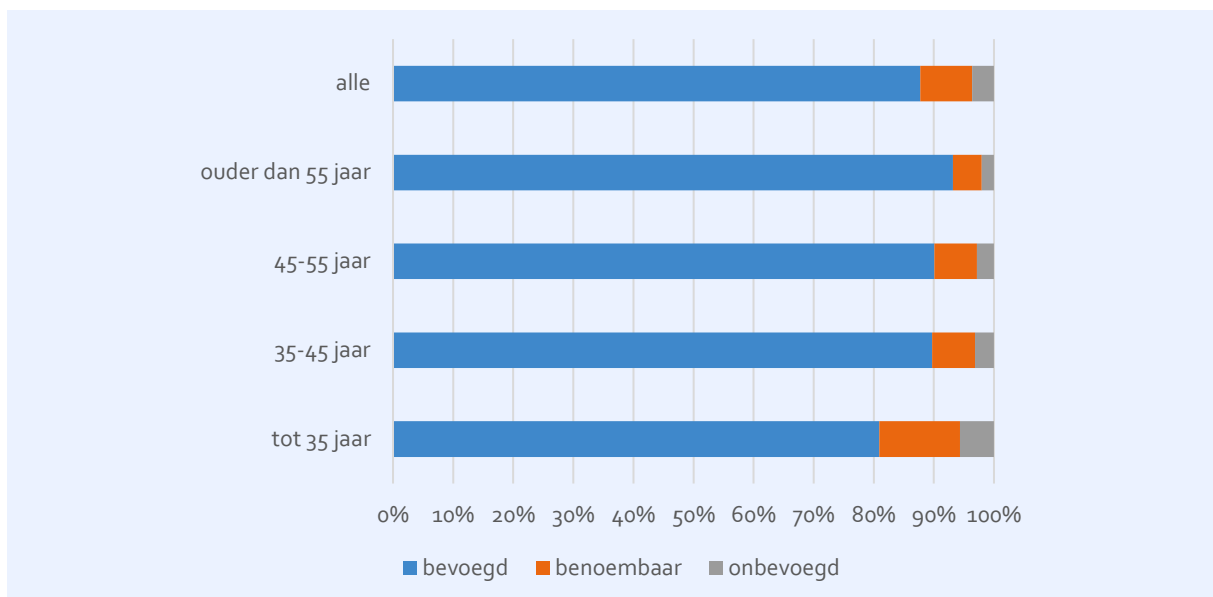
4.7 Leeftijd

Het percentage bevoegd gegeven lesuren naar leeftijdscategorie is weergegeven in Figuur 24 (zie voor de cijfers Tabel 45 in bijlage A). Het is duidelijk te zien dat het percentage bevoegd gegeven lesuren toeneemt met leeftijd. Voor het percentage onbevoegd en benoembaar gegeven lesuren geldt het omgekeerde. Dat jongeren relatief vaker in opleiding zijn is niet verrassend, maar ook voor de overige leeftijdsgroepen is de categorie benoembaar zeker niet verwaarloosbaar. De verdeling van de onbevoegd gegeven lesuren naar leeftijdscategorie is weergegeven in Figuur 25. Hieruit blijkt dat de helft van de onbevoegd gegeven lesuren gegeven wordt door personen tot 35 jaar. Voor een overzicht van bevoegdheid naar leeftijd én avo-vak, zie Tabel 46 in de bijlagen.

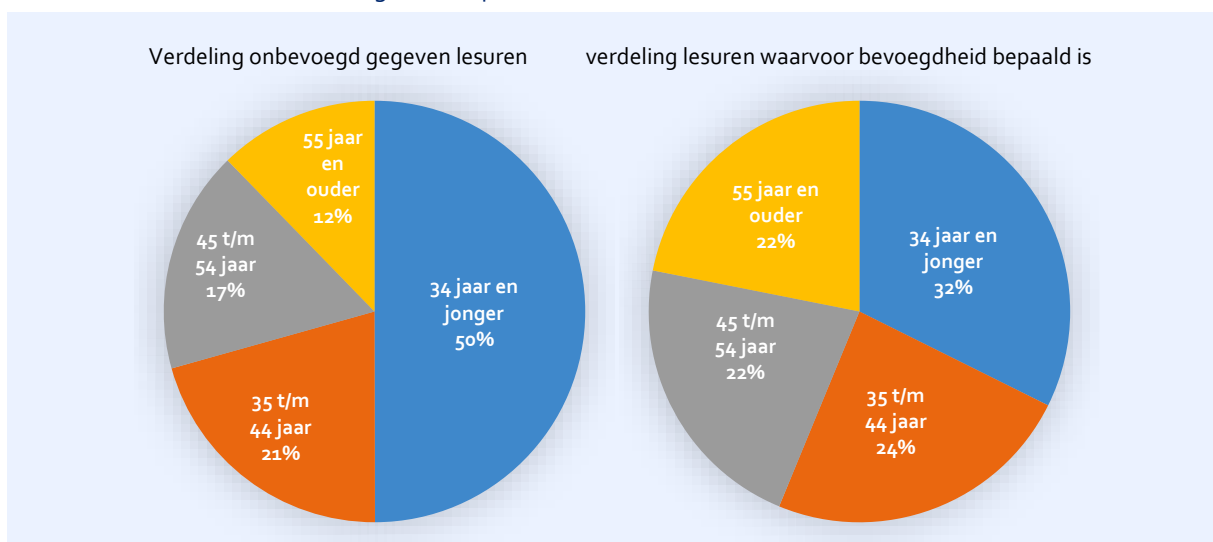

Figuur 24: Percentage bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren naar leeftijdscategorie, 2021

Figuur 25: Verdeling van de onbevoegd gegeven lesuren (links) naar leeftijdscategorie en ter vergelijking de verdeling van de lesuren waarvoor de bevoegdheid bepaald is (rechts), 2021

4.8 (On)bevoegd gegeven lesuren per persoon

De vraag of de onbevoegd gegeven lesuren gegeven worden door een groot aantal personen en of dit om veel en/of weinig uren per persoon gaat is te beantwoorden aan de hand van Tabel 19. In Tabel 20 is bovendien onderscheid gemaakt naar leeftijdsklassen. Veruit de grootste groep is, zoals te verwachten, te vinden in de kolom nul uren onbevoegd in combinatie met meer dan tien uur bevoegd/benoembaar. De daarna grootste groep is nul uren onbevoegd en tussen de één en de tien uur bevoegd/benoembaar. 94,7% van de personen geeft dus uitsluitend bevoegd of benoembaar les (in de vorige meting was dit eveneens het geval). In de rijen met nul uur bevoegd/benoembaar zijn de personen te zien die uitsluitend onbevoegd lesgeven en dus geen enkel uur bevoegd/benoembaar. Dit komt vooral voor onder de groep jonger dan 35 jaar. 5,7% van hen geeft uitsluitend onbevoegd les. Onder de groep ouder dan 55 jaar is dit veel minder, namelijk 1,8%. Combinaties van bevoegd en onbevoegd lesgeven komen uiteraard ook voor. Zo is te zien dat onder de groep tot 35 jaar in totaal 2,2% zowel

uren bevoegd als onbevoegd lesgeeft (de som van de grijze cellen aldaar). Voor de oudste groep is dit 1,3% en over alle leeftijdsgroepen samen 1,7%.

In totaal gaat het om 2.573 personen die uitsluitend onbevoegd lesgeven. 68.346 personen geven bevoegd en/of benoembaar les en 1.272 personen onbevoegd in combinatie met bevoegd en/of benoembaar.

Tabel 19: Verdeling van onderwijsgegenden over het door hen gegeven aantal bevoegd plus benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren, 2021. Cellen waarin men zowel bevoegd/benoembaar als onbevoegd lesgeeft zijn lichtgrijs gemarkeerd, **alle leeftijden**

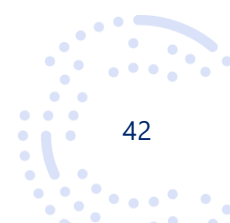
bevoegd en benoembaar	onbevoegd			totaal
	0	1-10	10+	
0		1,4%	2,2%	3,6%
1-10	22,6%	0,7%	0,2%	23,5%
10+	72,1%	0,8%*	0,0%	72,9%
totaal	94,7%	2,9%	2,4%	100,0%

*voorbeeld: 0,8% van de personen waarvan is vastgesteld of men bevoegd, benoembaar en/of onbevoegd lesgeeft, geeft meer dan 10 uur bevoegd en/of benoembaar les en tussen de 1 en 10 uur onbevoegd les per week.

Tabel 20: Verdeling van onderwijsgegenden over het door hen gegeven aantal bevoegd plus benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren, 2021. Cellen waarin men zowel bevoegd/benoembaar als onbevoegd lesgeeft zijn lichtgrijs gemarkeerd, **uitgesplitst naar leeftijdscategorie**

leeftijdscategorie	bevoegd en benoembaar	onbevoegd			totaal
		0	1-10	10+	
<35 jaar	0		2,3%	3,4%	5,7%
	1-10	21,1%	0,8%	0,4%	22,3%
	10+	70,9%	1,0%	0,0%	72,0%
	totaal	92,0%	4,2%	3,8%	100,0%
35 tot 45 jaar	0		1,2%	1,8%	3,0%
	1-10	24,2%	0,7%	0,1%	25,0%
	10+	71,1%	0,8%	0,0%	72,0%
	totaal	95,3%	2,7%	2,0%	100,0%
45 tot 55 jaar	0		1,0%*	1,7%	2,7%
	1-10	21,6%	0,5%	0,2%	22,3%
	10+	74,2%	0,7%	0,0%	75,0%
	totaal	95,8%	2,3%	1,9%	100,0%
>=55 jaar	0		0,7%	1,1%	1,8%
	1-10	23,5%	0,6%	0,1%	24,2%
	10+	73,3%	0,6%	0,0%	74,0%
	Totaal	96,8%	1,9%	1,3%	100,0%

*Voorbeeld: 1,0% van de personen in de leeftijdsgroep 45 tot 55 jaar waarvan is vastgesteld of men bevoegd, benoembaar en/of onbevoegd lesgeeft, geeft nul uur bevoegd en/of benoembaar les en tussen de 1 en 10 uur onbevoegd les per week.

4.9 Profiel onbevoegd lesgevende leraar

Voor lesuren die onbevoegd gegeven worden is gekeken of men een ander vak wel bevoegd geeft en zo niet, dan is gevraagd wat de hoogst afgeronde opleiding is van de persoon die voor de klas staat. De resultaten staan in Tabel 21 voor lesuren en Tabel 22 voor personen. In de tabel zijn dus alleen de personen en lesuren van personen opgenomen die onbevoegd lesgeven, maar men kan wel een onderwijsbevoegdheid hebben, bijvoorbeeld voor een ander vak. In totaal gaat het om 2.573 personen die uitsluitend onbevoegd lesgeven (was 2.393 in 2020) en 1.272 personen die onbevoegd in combinatie met bevoegd en/of benoembaar lesgeven (was 1.360 in 2020). Een groot deel van de onbevoegd gegeven lesuren (Tabel 21) wordt gegeven door personen die wel een onderwijs gerelateerde opleiding hebben afgerond. Op basis van personen (Tabel 22) ligt dit nog hoger, aangezien leraren die onbevoegd lesgeven dit vaak maar een beperkt deel van hun tijd doen. Naast een eerste- en tweedegraads lerarenopleiding komt ook pabo relatief vaak voor onder de groep personen die onbevoegd lesgeven. In de categorie Anders bevinden zich veel personen die nog een opleiding aan het volgen zijn.

Tabel 21: Profiel leraren onbevoegd gegeven lesuren, 2021, **percentage op basis van lesuren**

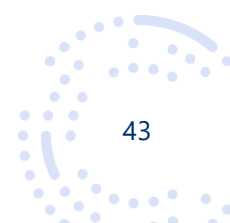
profiel	vmbo	havo	vwo	combinaties	totaal
Eerste- of tweedegraads lerarenopleiding*	25,7%	38,4%	30,5%	28,5%	28,5%
Pabo	8,0%	2,7%	1,9%	3,5%	5,9%
Een ander hbo of wo getuigschrift	12,7%	16,5%	20,5%	15,6%	14,6%
Een verklaring van het ministerie omtrent bevoegdheid (voor een ander vak)	0,1%	0,4%	0,6%	0,5%	0,3%
Een getuigschrift van voor 2006 op grond waarvan een ander vak gegeven mag worden	0,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%
Opl. Pedagogisch Didactisch Getuigschrift (PDG)	1,1%	0,2%	0,0%	0,1%	0,7%
MBO-4 (o.a. onderwijsassistent)	15,0%	4,5%	2,4%	5,6%	10,8%
Anders	37,2%	37,3%	43,9%	46,1%	39,1%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal lesuren	23 624	5 487	5 006	4 683	38 800

*inclusief degenen waarvoor niet naar opleiding gevraagd is omdat men ook bevoegd of benoembaar lesgeeft.

Tabel 22: Profiel leraren onbevoegd gegeven lesuren, 2021, **percentage op basis van personen**

Profiel	vmbo	havo	vwo	combinaties	totaal
Eerste- of tweedegraads lerarenopleiding*	41,4%	51,3%	49,5%	47,6%	42,5%
Pabo	6,2%	1,9%	1,6%	3,0%	4,8%
Een ander hbo of wo getuigschrift	10,3%	12,3%	14,6%	11,3%	11,5%
Een verklaring van het ministerie omtrent bevoegdheid (voor een ander vak)	0,1%	0,2%	0,4%	0,3%	0,2%
Een getuigschrift van voor 2006 op grond waarvan een ander vak gegeven mag worden	0,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%
Opl. Pedagogisch Didactisch Getuigschrift (PDG)	0,8%	0,2%	0,0%	0,1%	0,6%
MBO-4 (o.a. onderwijsassistent)	10,9%	3,6%	2,8%	4,9%	8,7%
Anders	30,1%	30,4%	31,1%	32,6%	31,6%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal lesuren	2 700	1 291	1 197	1 216	3 845

*inclusief degenen waarvoor niet naar opleiding gevraagd is omdat men ook bevoegd of benoembaar lesgeeft.

4.10 Profiel leraren in vakken waarvoor geen bevoegdheid nodig is

Voor alle vakken waar geen bevoegdheid voor nodig is (zie Tabel 3), is gekeken of men daarnaast een ander vak geeft (of gaf in eerdere jaren) waarvoor wel een bevoegdheid is vastgesteld. Zo ja, en is men daarvoor bevoegd of benoembaar, dan is niet doorgevraagd. In andere gevallen is aan de school gevraagd om nadere informatie over de hoogst afgeronde opleiding van de betreffende persoon te geven. Het resultaat is voor een selectie van deze vakken in Tabel 23 opgenomen. Bij veruit de meeste lesuren is sprake van één of andere vorm van onderwijsbevoegdheid. In 90% van de lesuren is men bevoegd voor een ander gegeven vak. Op het vmbo en bij gecombineerde onderwijstypen is relatief wat vaker sprake van alleen een pabo opleiding.

Tabel 23: Profiel leraren Praktische sectororiëntatie, Begeleidingsuren/Counselinguren, Keuzewerktijd en Mentorles, 2021, percentage op basis van lesuren

profiel	vmbo	havo	vwo	combinaties	totaal
Eerste- of tweedegraads lerarenopleiding*	89,0%	95,4%	95,5%	83,8%	89,9%
Pabo	1,6%	0,4%	0,6%	1,1%	1,2%
Een ander hbo of wo getuigschrift	1,4%	1,0%	1,0%	3,0%	1,6%
Een verklaring van het ministerie omtrent bevoegdheid	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Een getuigschrift van voor 2006 op grond waarvan een ander vak gegeven mag worden	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,0%
Opleiding Pedagogisch Didactisch Getuigschrift (PDG)	0,4%	0,0%	0,0%	0,1%	0,2%
MBO-4	3,9%	0,8%	0,6%	6,0%	3,4%
Anders	3,6%	2,4%	2,3%	6,0%	3,7%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal lesuren	45 273	13 748	16 140	20 625	95 786

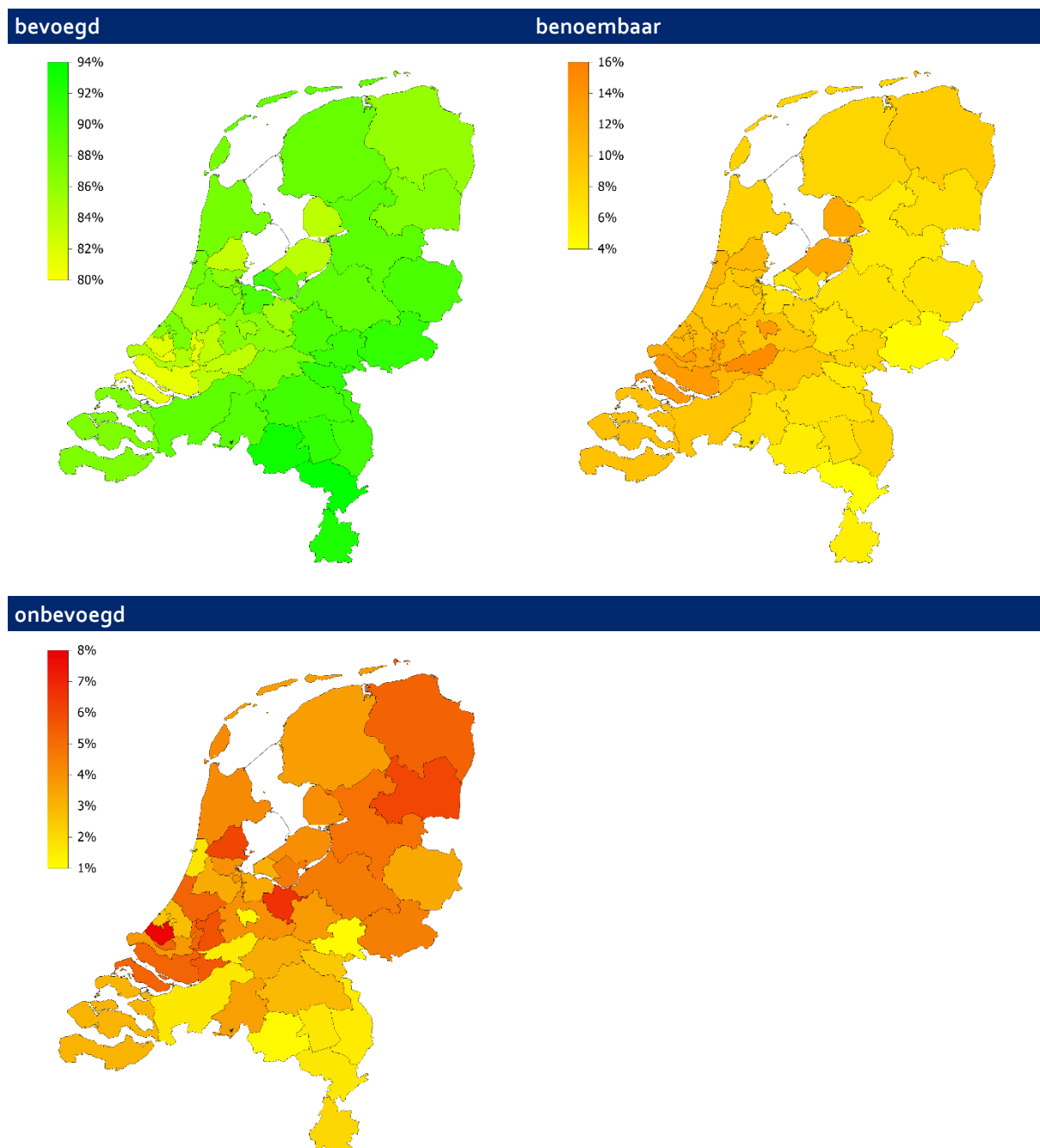
*inclusief degenen waarvoor niet naar opleiding gevraagd is omdat men ook bevoegd of benoembaar lesgeeft.

4.11 Bevoegdheidscijfers naar arbeidsmarktregio

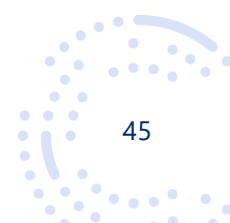
De uitkomsten naar Arbeidsmarktregio worden getoond in Figuur 26 (zie voor detailcijfers Tabel 47 in bijlage A). Er zijn duidelijke regionale verschillen. Relatief hoge bevoegdheidspercentages (meer dan 92%) zijn te vinden in Midden-Limburg, Zuid-Limburg en Zuidoost-Brabant. Het laagst is dit in Rijnmond (81,2%). Relatief hoge percentages onbevoegd gegeven lesuren (meer dan 6,5%) zijn te vinden in Amersfoort en Haaglanden. Relatief de laagste onbevoegdheidspercentages (1,5% of minder) vinden we in Stad Utrecht, Gorinchem, Midden-Gelderland, Zuidoost-Brabant en Noord-Limburg.

Figuur 26: Regionale verdeling van het percentage bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren (schalen verschillen per kaartje), 2021

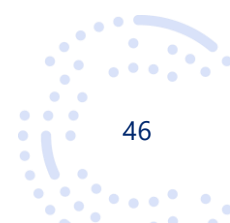
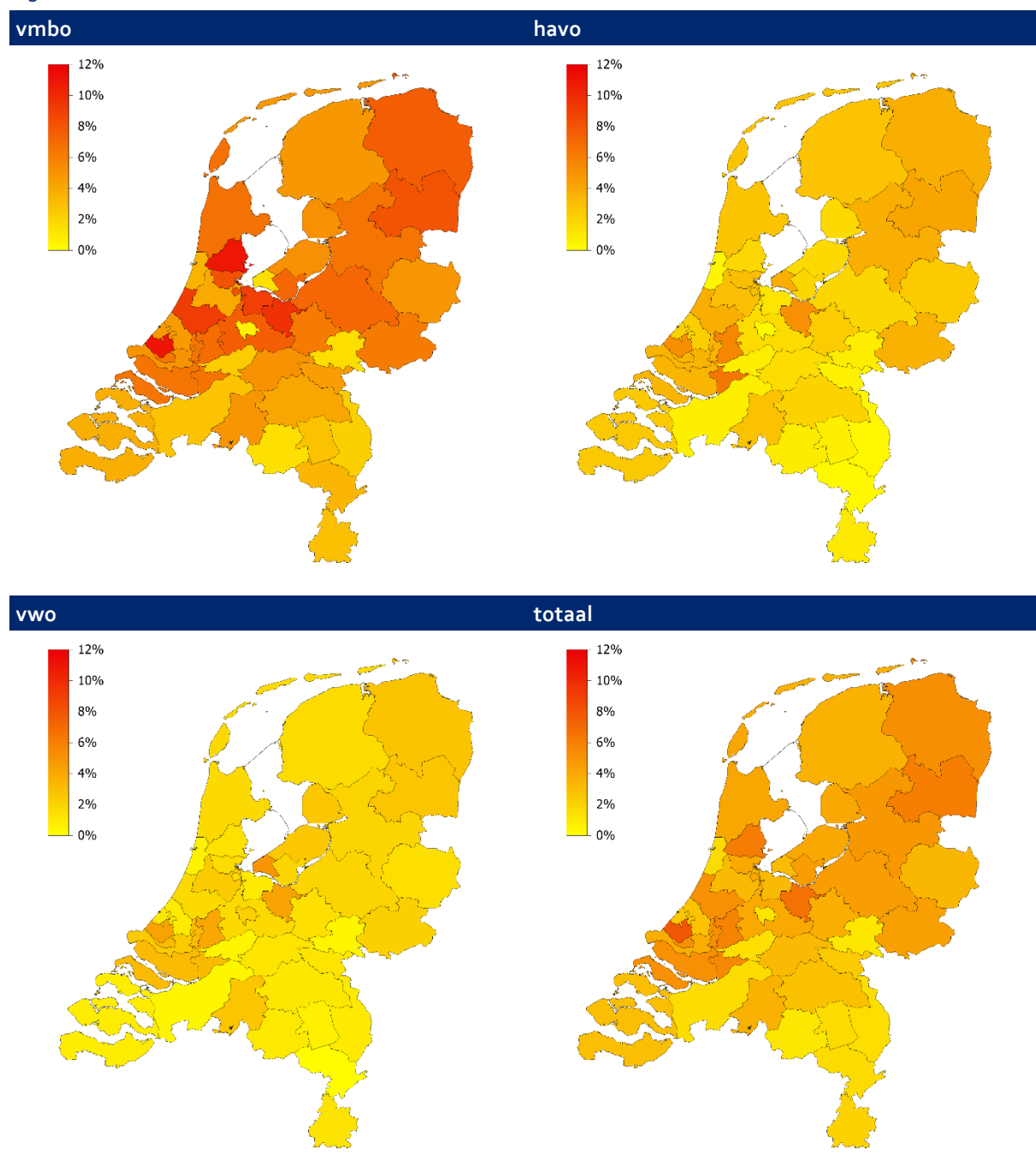

De (on)bevoegdheidspercentages variëren dus per regio, maar voor de aandelen van de verschillende onderwijstypen geldt dat ook (zie paragraaf 3.7). Omdat de bevoegdheidspercentages naar onderwijstype variëren is het dus zuiverder om de opsplitsing naar onderwijstype te maken bij regionale verschillen van (on)bevoegdheid. We beperken ons hierbij tot de onbevoegdheidspercentages, zie Figuur 27 (en Tabel 33 in bijlage A voor detailcijfers). De schaal met betrekking tot de onbevoegdheidspercentages is hier voor alle onderwijstypes gelijk gekozen. Op die manier zijn de onderwijstypen in Figuur 27 goed vergelijkbaar. Allereerst wordt uit de figuur nog een keer zichtbaar dat het vmbo de meeste onbevoegd gegeven lesuren kent. Vervolgens wordt duidelijk dat er daarbij sprake is van tamelijk grote regionale verschillen.

De hoogste percentages onbevoegd gegeven lesuren op het vmbo (> 10%) doen zich voor in Zaanstreek/Waterland en Haaglanden. Laag (<2,0%) scoren voor het vmbo wat onbevoegd gegeven lesuren betreft Almere, Stad Utrecht, Midden-Gelderland en Zuidoost-Brabant. Voor de havo zien we de hoogste onbevoegdheidspercentages (>5%) in Amersfoort, Haaglanden, Midden-Holland en Drechtsteden. In het vwo kent Almere een relatief hoog onbevoegdheidspercentage (5%).

Figuur 27: Percentage onbevoegd gegeven lesuren per onderwijstype en voor alle onderwijstypen samen naar regio, 2021

5 Resultaten pro en isk

Zoals al aangegeven in hoofdstuk 2 zijn in IPTO-2021 ook pro en de internationale schakelklassen (isk) bevraagd. We behandelen de resultaten van pro en isk in respectievelijk paragraaf 5.1 en 5.2.

5.1 Resultaten pro

Op basis van IPTO blijken er 180 vestigingen te zijn die (ook) pro aanbieden met een respons van 100%. Het betreft scholen waar alleen pro gegeven wordt of pro in combinatie met andere onderwijstypen. De resultaten in deze paragraaf hebben betrekking op lesuren praktijkonderwijs. Vanwege het afwijkend karakter van het pro, onder meer qua vakken en bevoegdheidseisen, is dit hoofdstuk minder gedetailleerd en afwijkend van opzet dan bij vmbo/havo/vwo. In het praktijkonderwijs worden iets meer lesuren gegeven door vrouwen dan door mannen, zie Tabel 24. De lesuren zijn daarbij vrij homogeen verdeeld over de leeftijdsgroepen die we onderscheiden in Tabel 25.

Tabel 24: Verdeling van lesuren in het praktijkonderwijs naar geslacht, 2021

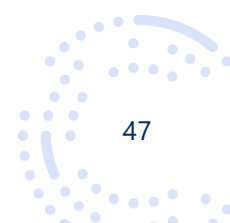
geslacht	lesuren	%
man	32 315	47,2
vrouw	36 136	52,8
totaal	68 451	100,0

Tabel 25: Verdeling van lesuren in het praktijkonderwijs naar leeftijdscategorie, 2021

leeftijdscategorie	lesuren	%
-35	15 744	23,0
35-45	19 242	28,2
45-55	17 384	25,4
55+	15 960	23,4
totaal*	68 331	100,0

* Voor 120 lesuren is de leeftijd van de leraar onbekend

Er is in overleg met de Sectorraad Praktijkonderwijs een aantal domeinen vastgesteld waarbinnen vakken kunnen worden ingedeeld. Een nadere toelichting op deze indeling is gegeven in Tabel 26. Indien sprake is van het domein 'Overige vakken' wordt aan de school om een toelichting gevraagd.

Tabel 26: Toelichting op de pro domeinen

domein	vakgebied/leerlijn
Wonen	Persoonlijke verzorging en zelfstandig wonen
Werken	Logistiek Techniek (proces-, installatie-, constructie-) Dienstverlening & Zorg Plant of (groene) leefomgeving Bouwen/wonen/onderhoud Verkoop/retail Horeca/voeding(-s industrie)
Vrije Tijd	Sport Kunst en Cultuur
Burgerschap	Mens en Maatschappij Communicatieve en sociale vaardigheden
Avo-vakken	Nederlands en Rekenen Engels
ICT/digitale geletterdheid	ICT vaardigheden
Stage en loopbaanbegeleiding (LOB)	Stagevoorbereiding/arbeidsstraining Stage uitvoering Arbeids-/beroeporiëntatie
Leerlingbegeleiding	Coaching/begeleidingsuren Studievaardigheden
Keuzewerktijd	Keuzewerktijd
Overige vakken	Lesuren die niet in een van de voorgaande domeinen ingedeeld kunnen worden

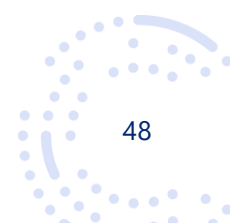
De aantallen lesuren per domein zijn weergegeven in Tabel 27. Uit de tabel blijkt dat de (veruit) grootste twee domeinen de domeinen Werken en avo-vakken zijn, met resp. ongeveer 19.100 en 21.000 lesuren per week. Duidelijk het kleinst (tussen de ongeveer 900 en 1.600 lesuren per week) zijn de domeinen ICT, keuzewerktijd en Overige vakken.

Tabel 27: Lesuren naar domein waarbinnen vakken vallen in het praktijkonderwijs, 2021

domein	lesuren	%
Wonen	3 684	5,4
Werken	19 113	27,9
Vrije Tijd	7 790	11,4
Burgerschap	2 638	3,9
avo-vakken	21 030	30,7
ICT/digitale geletterdheid	1 059	1,5
Stage en loopbaanbegeleiding (LOB)	5 854	8,6
Leerlingbegeleiding	4 764	7,0
Keuzewerktijd	1 618	2,4
Overige vakken	902	1,3
totaal	68 451	100,0

Wat betreft de functie van de personen die voor de klas staan is van een relatief groot deel van de lesuren (7,8%) geen informatie beschikbaar.¹⁷ Indien de functie wel bekend is betreft het vrijwel altijd

¹⁷ Omdat de gegevens niet aan het DUO formatiebestand gekoppeld kunnen worden.

onderwijzend personeel en onderwijsondersteunend personeel, zie Tabel 28. In het pro is niet naar bevoegdheidsinformatie gevraagd.

Tabel 28: Lesuren naar functie in het praktijkonderwijs, 2021

functie	lesuren	%
Onbekend	5 370	7,8
Directie	44	0,1
Onderwijzend personeel	51 849	75,7
Leraar in opleiding	188	0,3
Onderwijsassistent	59	0,1
Stagiaire	8	0,0
OOP	9 749	14,2
Uitzendkracht/gedetacheerde	252	0,4
OBP	816	1,2
Overig	117	0,2
totaal	68 451	100,0

5.2 Resultaten isk

Ook in IPTO-2021 zijn gegevens verzameld omtrent de eerste opvang anderstaligen, de zogeheten eersteopvangscholen, ook nog wel de internationale schakelklas¹⁸ (isk) genoemd. Het betreft circa 90 vestigingen met een respons van 100%. In het isk wordt ruim 70% van de lesuren door een vrouw gegeven, zie Tabel 29. In de verdeling van lesuren over leeftijd zien we relatief het meeste personen in de groep 55+, zie Tabel 30.

Tabel 29: Aantal lesuren in het isk en verdeling naar geslacht, 2021

geslacht	lesuren	%
man	4 917	27,6
vrouw	12 895	72,4
totaal	17 812	100,0

*Voor 18 lesuren is het geslacht van de leraar onbekend.

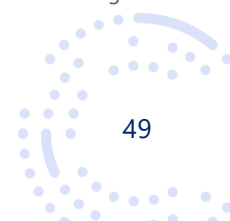
Tabel 30: Verdeling van de gegeven lesuren in het isk over leeftijdscategorieën, 2021

leeftijdscategorie	lesuren	%
-35	3 874	22,0
35-45	3 556	20,2
45-55	4 408	25,0
55+	5 780	32,8
totaal*	17 618	100,0

*Voor 212 lesuren is de leeftijd van de leraar onbekend.

Met 5.229 lesuren is NT2 het grootste vak in het isk, met een aandeel van 29%. Voor Nederlands is dat 20%, waarmee NT2 en Nederlands samen ongeveer de helft van de lesuren in het isk voor hun

¹⁸ De peildatum van deze IPTO-meting ligt nog voor de oorlog in Oekraïne. De extra instroom die het gevolg is van de oorlog is daarmee nog niet zichtbaar in de cijfers.

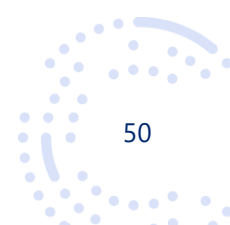
rekening nemen. De andere vakken met een aandeel groter dan 5% op het totaal aantal lesuren zijn: Lichamelijke opvoeding (bijna 7%) en Rekenen en Wiskunde (beide ruim 5%). Het aandeel Engels blijft onder de 5%.

De meeste lesuren in het isk worden bevoegd gegeven (zie Tabel 31), maar het percentage onbevoegd gegeven lesuren ligt met 7,7% wel duidelijk hoger dan in de rest van het vo. Ten opzichte van 2020 is sprake van een afname in het percentage bevoegd gegeven lesuren en sprake van een toename van het percentage benoembaar gegeven lesuren. Het percentage onbevoegd gegeven lesuren is onveranderd.

Tabel 31: Bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren isk, 2019, 2020 en 2021

	% 2021	lesuren 2021	% 2020	lesuren 2020	% 2019	lesuren 2019
bevoegd	80,3	8 072	82,5	7 728	79,9	7 142
benoembaar	12,0	1 204	9,8	923	11,8	1 059
onbevoegd	7,7	777	7,7	718	8,3	739
totaal	100,0	10 053	100,0	9 369	100,0	8 940

Voor het vak Nederlands als tweede taal (NT2), met een omvang van 5.229 lesuren (4.694 lesuren in 2020 en 3.838 lesuren in 2019) is opgevraagd of men beschikt over een zogeheten NT2 aantekening. 53,5% van de lesuren NT2 wordt gegeven door iemand met zo'n aantekening. Dit is iets meer dan in 2020 (52,2%) en in 2019 (51,3%). Een dergelijke NT2 aantekening is overigens niet de enige mogelijkheid om een bevoegdheid voor NT2 te verkrijgen.

6 Discussie/nabeschuwing

Consistentie

Met het gereedkomen van de IPTO-2021 meting is sprake van een reeks onderling vergelijkbare bevoegdheidsmetingen over een periode van acht jaar (2014-2021). In elk van deze acht jaren is sprake van dezelfde meetmethode. Bovendien is in die jaren de samenstelling van de vakken waarvoor bevoegdheden zijn bepaald redelijk constant gebleven. Het is met deze acht metingen dus mogelijk eventuele trends in de ontwikkeling van de bevoegdheidssituatie te identificeren. Alleen voor het vmbo is sprake van een uitzondering: het vmbo is in de meetperiode van acht jaar overgestapt naar profielen, met profiel- en keuzevakken en aangepaste bevoegdheidseisen. Dit heeft de ontwikkeling van bevoegdheden in het vmbo beïnvloed. De tijdreeks die is opgebouwd, biedt in onze ogen uiterst waardevolle inzichten. Dit blijkt alleen al uit de trends die we in de percentages (on)bevoegd en benoembaar gegeven lesuren kunnen waarnemen.

Trends

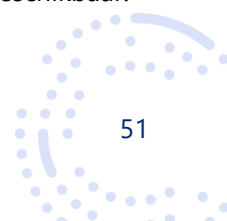
In de resultaten van de afgelopen acht jaar is sprake van duidelijke trends (zie Figuur 13 tot en met Figuur 15):

- Het percentage benoembaar gegeven lesuren is de eerste drie jaar (t/m 2016) hard gestegen, voor alle onderwijstypen;
- De jaren daarna is dit percentage voor het vo als geheel relatief stabiel gebleven;
- Het percentage onbevoegd gegeven lesuren is over de gehele meetperiode bezien duidelijk gedaald, zij het niet voor alle onderwijstypen in elk jaar. Waar dit niet het geval is, is de stijging beperkt;
- De snelheid waarmee het onbevoegdheidspercentage afneemt is gedaald;
- De daling van het onbevoegdheidspercentage is daarbij in het laatste peiljaar (2021) zelfs tot stilstand gekomen;

Op grond van deze ontwikkelingen concluderen we dat er vooral in de eerste jaren na 2014 vooruitgang is geboekt bij het oplossen van de (on)bevoegdheidsproblematiek. Gegeven de tekorten aan onderwijzend personeel zijn er echter grenzen aan de mogelijkheden om de percentages onbevoegd gegeven lesuren terug te dringen. En al kunnen wij niet in de toekomst kijken lijken die grenzen op grond van de historisch zichtbare trends in 2021 zo ongeveer te zijn bereikt. Het in 2021 gestegen benoembaarheidspercentage geeft hoop, maar omdat de keerzijde daarvan een gedaald bevoegdheidspercentage is, is dit een schrale troost. Er lijkt aanvullende actie nodig om tot verdere verbetering te komen.

Aanknopingspunten voor beleid

En waar actie nodig is, is het uiteraard van belang te weten waar dan precies de pijnpunten liggen en wat eventuele oorzaken zijn. Het hierboven geschetste globale beeld alleen is onvoldoende om gericht beleid te kunnen voeren. Gelukkig is er met IPTO een grote hoeveelheid detailinformatie beschikbaar.

Met die informatie wordt helder waar de problematiek speelt: op welke onderwijstypen, welke graad-sector, in welke regio en vooral ook, voor welke vakken. In 2022 is bovendien een pilot gestart om het tekort aan leraren in het vo te meten door deze per school via een online onderzoek op te vragen. Als dit landelijk vervolg krijgt kan op termijn worden vastgesteld in hoeverre het percentage onbevoegd gegeven lesuren samenhangt met een tekort aan leraren. Dit lijkt voor de hand te liggen, maar er blijken ook vakken te zijn met relatief hoge percentages onbevoegd (en benoembaar) gegeven lesuren waar de arbeidsmarkttramingen geen duidelijk tekort voorspellen. Maatschappijleer is daarvan een voorbeeld. Er zouden dus ook andere mechanismen kunnen spelen dan tekorten alleen. Dat de problematiek complex is blijkt ook uit het onderzoek naar de tekortvakken (van den Berg, van der Aa, Wartenbergh-Cras, & Vrieling, 2021).

Grenzen aan haalbaarheid

In een ideale wereld worden alle lessen bevoegd gegeven. Maar er speelt natuurlijk meer dan alleen het juiste diploma. De ene leraar is de andere niet, ook al zijn beiden bevoegd. Kwaliteiten van leraren verschillen, net als die van leerlingen. Het lijkt ons dan ook verstandig als scholen enige vrijheid krijgen om hun lerarenbestand daar in te zetten waar men het beste tot zijn recht komt. We vermoeden dat het voor scholen eigenlijk onmogelijk is om een niveau van 0% onbevoegd gegeven lesuren te bereiken. We willen dit onderbouwen door te kijken naar de vier avo-vakken met de laagste percentages onbevoegd gegeven lesuren: Beeldende vorming, Geschiedenis, Tekenen en Lichamelijke opvoeding. Dit zijn vakken waar we vermoeden dat er niet of nauwelijks sprake zou hoeven te zijn van tekorten. Toch is hier nog sprake van een percentage onbevoegd gegeven lesuren tot 1,8% (bij Beeldende vorming). Er kan bijvoorbeeld altijd een leraar onverwacht vertrekken waardoor een tijdelijke oplossing voor dit (tijdelijke) probleem moet worden gezocht. Er zal altijd enige frictie zijn, net als dat we het begrip frictiewerkloosheid kennen zal er sprake zijn van frictievacatures. Vanuit dat gezichtspunt ligt een landelijk percentage onbevoegd gegeven lesuren van 3,7% misschien slechts 2 tot 3 procentpunt boven een in de praktijk maximaal zinvolle ondergrens.

Pijnpunten

Zoals al eerder aangegeven is de onbevoegdheidsproblematiek geconcentreerd bij onder meer bepaalde onderwijstypes, vakken en regio's. Een percentage onbevoegd gegeven lesuren van 5,6% op het vmbo tegen 1,8% op het vwo roept vraagtekens op, ook al kan beargumenteerd worden dat voor een leraar op het vmbo andere kwaliteiten vereist zijn dan op het vwo. Eenzelfde ongelijkheid speelt bij vakken, De percentages onbevoegd gegeven lesuren bij de tekortvakken ligt beduidend hoger dan bij de niet-tekortvakken, dus ook beduidend hoger dan het na te streven frictieniveau. Vermeldenswaard is bovendien dat het aandeel van de tekortvakken op het totaal van de gegeven lesuren in de loop der jaren is afgenomen (bijvoorbeeld Frans en Duits kennen een afname van resp. 8,7 en 7,7% tussen 2015 en 2021). Of het ook zo is dat tekortvakken minder gegeven worden omdat er een tekort bestaat is niet gezegd, maar dat ligt wel voor de hand.

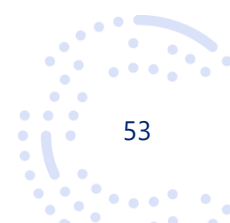
Verwachting voor de toekomst

De snelle stijging in de beginjaren van het percentage benoembaar gegeven lesuren is weliswaar tot stilstand gekomen, maar het percentage benoembaar gegeven lesuren blijft nog steeds relatief hoog.

De hoop is dat deze personen op een gegeven moment hun diploma behalen en bevoegd worden. Halen ze hun diploma echter niet dan worden ze uiteindelijk onbevoegd. Veel hangt af van het slagingspercentage van leraren die bezig zijn om de juiste bevoegdheid te behalen en de aantallen leraren die instromen in het onderwijs in de categorieën benoembaar of onbevoegd.

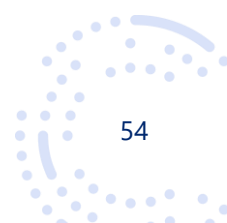

Bibliografie

Fontein, P., Prüfer, P., de Vos, K., & Vloet, A. (2016). *IPTO: vakken en bevoegdheden in het vo - peildatum 1 oktober 2014*. Tilburg: Centerdata.

van den Berg, D., van der Aa, R., Wartenbergh-Cras, F., & Vrielink, S. (2021). *Tekortvakken VO in beeld*. Tilburg: CAOP, Centerdata, MOOZ.

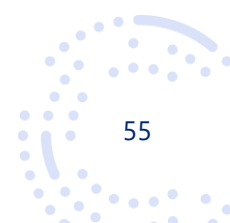

A Tabellen bij figuren

A.1 Samenvatting

Tabel 32: Percentages bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren naar avo-vak, 2021

vak	bevoegd	benoembaar	onbevoegd	totaal	lesuren
Aardrijkskunde	88,6%	8,7%	2,8%	100,0%	45 145
Beeldende vorming	94,8%	3,3%	1,8%	100,0%	20 139
Biologie	91,1%	6,0%	3,0%	100,0%	59 970
Duits	90,5%	6,9%	2,6%	100,0%	48 740
Economie	86,8%	9,8%	3,4%	100,0%	45 707
Engels	87,4%	8,7%	3,9%	100,0%	111 050
Frans	93,1%	4,9%	2,0%	100,0%	41 656
Geschiedenis (en staatsinrichting)	93,1%	5,4%	1,5%	100,0%	51 033
Klassieke talen/klassieke culturele vorming (KCV)	93,8%	4,3%	2,0%	100,0%	15 278
Lichamelijke opvoeding	98,2%	1,3%	0,5%	100,0%	83 860
Maatschappijleer	75,8%	18,9%	5,3%	100,0%	20 324
Muziek	95,2%	2,8%	2,1%	100,0%	15 372
Natuurkunde	85,0%	11,1%	4,0%	100,0%	29 514
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	76,8%	14,8%	8,4%	100,0%	20 666
Nederlands	86,6%	9,4%	4,0%	100,0%	117 832
Scheikunde	87,2%	9,6%	3,2%	100,0%	24 109
Techniek	74,3%	16,2%	9,6%	100,0%	10 145
Tekenen	96,3%	2,6%	1,2%	100,0%	11 117
Wiskunde	83,7%	11,6%	4,7%	100,0%	125 866
Resterende vakken	82,0%	12,2%	5,8%	100,0%	157 448
Totaal	87,6%	8,7%	3,7%	100,0%	1 054 971
Lesuren	924 385	91 787	38 800		1 054 971

Tabel 33: Percentage onbevoegd gegeven lesuren naar onderwijstype en arbeidsmarktregio, 2021

arbeidsmarktregio	vmbo	havo	vwo	combinaties	totaal
Groningen	7,6%	3,8%	2,8%	4,4%	5,3%
Friesland	4,8%	2,8%	1,7%	3,9%	3,7%
Drenthe	8,1%	4,2%	2,8%	5,1%	6,1%
Regio Zwolle	6,5%	3,8%	2,0%	5,4%	4,9%
Twente	5,0%	2,5%	1,5%	2,8%	3,4%
Noord-Holland-Noord	6,7%	2,8%	1,7%	2,3%	4,2%
Zaanstreek/Waterland	10,9%	1,9%	1,4%	2,2%	6,1%
Zuid-Kennemerland en IJmond	3,5%	0,4%	0,6%	1,9%	1,7%
Groot Amsterdam	4,0%	3,0%	2,5%	4,1%	3,3%
Gooi en Vechtstreek	9,0%	1,2%	1,1%	3,0%	3,3%
Amsterdam	8,1%	3,0%	1,6%	2,7%	4,0%
Flevoland	5,2%	1,8%	2,6%	5,9%	4,1%
Almere	1,5%	3,8%	5,0%	3,8%	3,2%
Stedendriehoek en Noordwest-Veluwe	7,2%	1,9%	2,0%	5,2%	4,6%
FoodValley	6,2%	2,4%	1,5%	3,0%	3,8%
Amersfoort	9,7%	5,2%	4,3%	6,3%	6,7%
Midden-Utrecht	7,6%	1,7%	1,7%	4,1%	4,0%
Stad Utrecht	0,7%	0,3%	2,3%	0,5%	1,2%
Holland Rijnland	9,2%	3,8%	1,7%	5,5%	5,2%
Zuid-Holland Centraal	4,7%	2,3%	1,0%	3,0%	2,8%
Haaglanden	11,0%	5,3%	4,3%	7,6%	7,9%
Midden-Holland	6,9%	5,6%	4,1%	5,9%	5,8%
's-Gravenhage	4,7%	2,2%	1,1%	2,3%	2,6%
Rijnmond	6,5%	3,5%	3,2%	7,3%	5,2%
Drechtsteden	6,6%	6,4%	3,3%	4,9%	5,6%
Gorinchem	2,4%	0,8%	0,6%	0,2%	1,5%
Rotterdam	5,0%	3,5%	2,5%	2,9%	3,8%
Rivierenland	5,1%	1,6%	1,3%	2,4%	3,3%
Rijk van Nijmegen	4,6%	0,6%	1,2%	2,9%	2,5%
Midden-Gelderland	1,6%	0,8%	0,5%	1,5%	1,1%
Achterhoek	6,2%	3,7%	2,2%	2,2%	4,5%
Zeeland	3,8%	2,6%	0,8%	5,2%	3,1%
West-Brabant	2,8%	0,7%	0,5%	1,8%	1,7%
Midden-Brabant	5,0%	2,9%	2,7%	2,3%	3,6%
Noordoost-Brabant	4,2%	2,0%	1,2%	3,6%	2,9%
Zuidoost-Brabant	1,5%	1,0%	1,1%	0,6%	1,2%
Helmond-De Peel	2,9%	0,8%	0,7%	0,4%	1,7%
Noord-Limburg	2,2%	0,4%	1,0%	1,4%	1,5%
Midden-Limburg	3,4%	0,3%	0,1%	1,0%	1,7%
Zuid-Limburg	3,0%	1,0%	1,3%	2,8%	2,1%
Totaal	5,6%	2,5%	1,8%	3,5%	3,7%
Lesuren onbevoegd	23 624	5 487	5 006	4 683	38 800

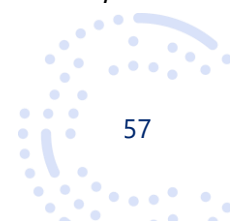
A.2 Lesuren

Tabel 34: Ontwikkeling aandeel lesuren avo-vakken naar onderwijstype

vak	(2021-2020) / 2020			(2021-2015) / 2015		
	vmbo	havo	vwo	vmbo	havo	vwo
Aardrijkskunde	1,6%	0,9%	0,8%	-0,7%	7,3%	1,8%
Beeldende vorming	0,7%	3,1%	1,0%	16,1%	15,8%	22,3%
Biologie	2,6%	-2,5%	-1,0%	12,7%	0,1%	2,0%
Duits	-1,9%	-2,8%	-3,4%	-11,3%	-9,4%	-8,5%
Economie	0,9%	0,2%	-1,3%	-1,1%	0,8%	-0,4%
Engels	-1,2%	-0,9%	0,1%	-1,5%	0,1%	-0,4%
Frans	-9,0%	-3,6%	-1,6%	-29,2%	-12,2%	-7,4%
Geschiedenis (en staatsinrichting)	2,4%	-0,4%	-0,1%	5,8%	1,8%	-1,5%
Godsdienst/levensbeschouwing	-2,8%	-3,5%	-3,7%	-15,4%	-13,7%	-9,2%
Klassieke talen/klassieke culturele vorming (KCV)			-1,0%			-6,8%
Lichamelijke opvoeding	-1,2%	-2,5%	-2,5%	1,3%	-1,8%	-1,2%
Maatschappijleer	2,1%	1,8%	-2,1%	11,6%	5,4%	4,6%
Muziek	-5,0%	-3,9%	0,4%	-15,9%	-10,1%	-4,2%
Natuurkunde	-5,3%	-2,5%	-1,6%	-9,1%	-7,1%	-0,6%
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	1,3%	-7,8%	-9,8%	-1,9%	-21,2%	-12,6%
Nederlands	-2,4%	-1,4%	-0,7%	-7,6%	-2,9%	-2,0%
Scheikunde	-3,2%	-1,1%	-1,3%	1,6%	0,9%	3,6%
Techniek	11,9%	-6,0%	7,7%	-47,5%	-44,9%	-47,0%
Tekenen	-4,8%	-2,8%	-3,2%	-26,6%	-14,3%	-20,4%
Wiskunde	-0,5%	1,0%	0,8%	-2,7%	1,2%	0,5%
Resterende vakken	0,9%	6,4%	4,9%	8,8%	13,2%	12,8%

Tabel 35: Percentage lesuren voor avo-vakken naar graadsector, 2021

vak	eerstegraads les	tweedegraads les	totaal
Aardrijkskunde	3,9%	3,6%	3,7%
Beeldende vorming	0,7%	2,0%	1,7%
Biologie	5,1%	4,9%	4,9%
Duits	4,1%	4,0%	4,0%
Economie	5,8%	3,1%	3,8%
Engels	9,4%	9,0%	9,1%
Frans	3,3%	3,5%	3,4%
Geschiedenis (en staatsinrichting)	5,2%	3,8%	4,2%
Godsdienst/levensbeschouwing	1,2%	1,3%	1,3%
Klassieke talen/klassieke culturele vorming (KCV)	2,6%	0,8%	1,3%
Lichamelijke opvoeding	5,3%	7,5%	6,9%
Maatschappijleer	2,4%	1,4%	1,7%
Muziek	0,7%	1,5%	1,3%
Natuurkunde	4,4%	1,7%	2,4%
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	0,1%	2,3%	1,7%
Nederlands	9,4%	9,8%	9,7%
Scheikunde	4,8%	1,0%	2,0%

Techniek	0,0%	1,1%	0,8%
Tekenen	0,7%	1,0%	0,9%
Wiskunde	11,9%	9,8%	10,4%
Resterende vakken	19,0%	27,0%	24,9%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%
Lesuren	314 205	902 757	1 216 962

Tabel 36: Percentage lesuren voor beroepsgerichte vakken en aantallen lesuren (vmbo), 2021

vak	percentage	lesuren
Bouwen, wonen en interieur, vmbo profielvak, profielmodule (BWI)	0,9	4 619
Dienstverlening & producten, vmbo profielvak, profielmodule (D&P)	2,0	9 954
Economie en ondernemen, vmbo profielvak, profielmodule (E&O)	1,1	5 629
Groen, vmbo profielvak, profielmodule	0,9	4 446
Horeca, bakkerijen en recreatie, vmbo profielvak, profielmodule (HBR)	0,5	2 752
Maritiem en techniek, vmbo profielvak, profielmodule (MaT)	0,0	141
Media, vormgeving en ICT, vmbo profielvak, profielmodule (MVI)	0,3	1 582
Produceren, installeren en energie, vmbo profielvak, profielmodule (PIE)	1,1	5 513
Mobiliteit en transport, vmbo profielvak, profielmodule (M&T)	0,4	1 976
Zorg en welzijn, vmbo profielvak, profielmodule (Z&W)	2,1	10 545
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Bouwen, wonen en interieur (BWI)	0,3	1 430
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Dienstverlening & producten (D&P)	0,8	3 934
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Economie en ondernemen (E&O)	0,4	2 115
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Groen	0,8	3 981
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Horeca, bakkerijen en recreatie (HBR)	0,4	1 784
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Maritiem en techniek (MaT)	0,0	218
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Media, vormgeving en ICT (MVI)	0,2	887
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Produceren, installeren en energie (PIE)	0,3	1 493
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Mobiliteit en transport (M&T)	0,1	558
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Zorg en welzijn (Z&W)	0,9	4 566
Resterende vakken	86,5	435 191
Totaal	100,0	503 315

Tabel 37: Verdeling lesuren naar leeftijdscategorie per avo-vak, 2021

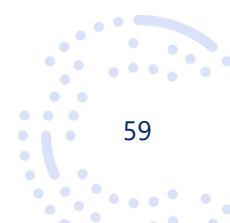
vak	-35	35-45	45-55	55+	totaal	lesuren
Aardrijkskunde	40,1%	27,0%	17,4%	15,5%	100,0%	45 061
Beeldende vorming	25,8%	25,2%	26,6%	22,5%	100,0%	20 115
Biologie	36,3%	24,8%	20,7%	18,2%	100,0%	59 949
Duits	25,5%	20,5%	25,7%	28,3%	100,0%	48 663
Economie	33,2%	23,8%	20,9%	22,2%	100,0%	45 594
Engels	39,4%	22,8%	19,4%	18,5%	100,0%	110 796
Frans	23,9%	19,9%	28,1%	28,1%	100,0%	41 618
Geschiedenis (en staatsinrichting)	37,2%	27,3%	19,0%	16,6%	100,0%	50 968
Godsdienst/levensbeschouwing	32,4%	23,1%	17,2%	27,4%	100,0%	15 195
Klassieke talen/klass. cult. vorming (KCV)	27,9%	24,0%	18,9%	29,3%	100,0%	15 280
Lichamelijke opvoeding	41,8%	31,6%	16,5%	10,0%	100,0%	83 745
Maatschappijleer	43,2%	26,0%	15,2%	15,7%	100,0%	20 381

Muziek	34,0%	20,8%	17,7%	27,5%	100,0%	15 380
Natuurkunde	28,5%	22,4%	24,1%	25,0%	100,0%	29 454
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	34,9%	21,0%	22,3%	21,8%	100,0%	20 663
Nederlands	30,4%	23,3%	21,6%	24,7%	100,0%	117 663
Scheikunde	30,3%	20,5%	26,7%	22,5%	100,0%	24 049
Techniek	17,3%	18,2%	28,5%	36,0%	100,0%	10 212
Tekenen	20,5%	28,4%	24,5%	26,5%	100,0%	11 097
Wiskunde	29,1%	20,2%	24,5%	26,3%	100,0%	125 503
Resterende vakken	31,2%	25,1%	22,5%	21,2%	100,0%	302 090
Totaal	32,7%	24,0%	21,7%	21,5%	100,0%	
Lesuren	396 735	291 710	263 560	261 472	1 213 477	1 213 477

Tabel 38: Verdeling lesuren naar leeftijdscategorie per beroepsgericht vak (vmbo), 2021

vak	-35	35-45	45-55	55+	lesuren
vmbo profielvak, profielmodule					
Bouwen, wonen en interieur (BWI)	15,5%	29,4%	26,2%	28,9%	4 595
Dienstverlening & producten (D&P)	24,6%	25,0%	27,2%	23,3%	9 931
Economie en ondernemen (E&O)	37,2%	25,8%	21,5%	15,5%	5 616
Groen	23,2%	24,7%	26,8%	25,3%	4 380
Horeca, bakkerijen en recreatie (HBR)	17,6%	31,9%	30,0%	20,6%	2 752
Maritiem en techniek (MaT)	17,1%	29,3%	33,7%	19,9%	141
Media, vormgeving en ICT (MVI)	35,4%	25,1%	18,8%	20,6%	1 579
Produceren, installeren en energie (PIE)	9,7%	16,7%	36,2%	37,4%	5 513
Mobiliteit en transport (M&T)	13,1%	25,4%	32,8%	28,7%	1 976
Zorg en welzijn (Z&W)	30,5%	22,0%	22,3%	25,1%	10 508
beroepsgericht keuzevak bij het profielvak					
Bouwen, wonen en interieur (BWI)	19,9%	24,2%	22,5%	33,4%	1 430
Dienstverlening & producten (D&P)	28,4%	22,2%	22,8%	26,6%	3 903
Economie en ondernemen (E&O)	34,7%	18,2%	25,0%	22,1%	2 111
Groen	27,3%	26,3%	26,3%	20,1%	3 966
Horeca, bakkerijen en recreatie (HBR)	15,5%	30,7%	33,7%	20,1%	1 783
Maritiem en techniek (MaT)	11,8%	31,8%	31,0%	25,4%	218
Media, vormgeving en ICT (MVI)	28,0%	30,0%	20,5%	21,5%	887
Produceren, installeren en energie (PIE)	10,0%	20,2%	35,5%	34,3%	1 487
Mobiliteit en transport (M&T)	9,7%	36,8%	25,8%	27,7%	530
Zorg en welzijn (Z&W)	31,8%	25,3%	19,4%	23,5%	4 548
Resterende vakken	36,1%	24,6%	20,3%	19,0%	433 811
Lesuren	173 227	123 265	105 787	99 386	501 664

Tabel 39: Aantal lesuren per regio en aandeel lesuren naar onderwijstype, per arbeidsmarktregio, 2021

arbeidsmarktregio	vmbo	havo	vwo	combinaties	totaal	lesuren
Groningen	44,6%	20,2%	22,4%	12,7%	100,0%	52 797
Friesland	47,4%	20,6%	18,4%	13,7%	100,0%	48 214
Drenthe	53,0%	17,5%	16,2%	13,3%	100,0%	16 339
Regio Zwolle	44,5%	17,0%	19,8%	18,7%	100,0%	41 571
Twente	43,7%	18,0%	19,6%	18,7%	100,0%	47 058
Noord-Holland-Noord	45,0%	19,2%	21,5%	14,4%	100,0%	52 875
Zaanstreek/Waterland	48,3%	18,7%	21,3%	11,7%	100,0%	20 051
Zuid-Kennemerland en IJmond	35,9%	21,2%	36,0%	6,9%	100,0%	28 357
Groot Amsterdam	33,2%	25,9%	30,1%	10,8%	100,0%	22 896
Gooi en Vechtstreek	25,7%	18,0%	40,1%	16,2%	100,0%	23 883
Amsterdam	30,8%	19,8%	31,0%	18,5%	100,0%	56 636
Flevoland	54,2%	21,6%	13,6%	10,6%	100,0%	15 392
Almere	40,2%	19,9%	21,3%	18,6%	100,0%	16 306
Stedendriehoek en Noordwest-Veluwe	41,0%	18,6%	21,6%	18,8%	100,0%	46 531
FoodValley	42,2%	23,7%	25,1%	8,9%	100,0%	24 024
Amersfoort	36,9%	20,9%	28,2%	13,9%	100,0%	28 226
Midden-Utrecht	35,9%	20,6%	28,6%	14,9%	100,0%	40 575
Stad Utrecht	25,0%	17,8%	38,9%	18,3%	100,0%	20 934
Holland Rijnland	37,4%	20,5%	30,9%	11,2%	100,0%	40 797
Zuid-Holland Centraal	36,6%	19,6%	29,6%	14,2%	100,0%	25 686
Haaglanden	48,5%	17,8%	24,5%	9,2%	100,0%	20 532
Midden-Holland	44,0%	19,1%	26,4%	10,5%	100,0%	17 192
's-Gravenhage	31,4%	18,1%	37,2%	13,4%	100,0%	36 941
Rijnmond	47,0%	20,4%	20,2%	12,5%	100,0%	47 374
Drechtsteden	46,2%	17,8%	22,8%	13,3%	100,0%	18 145
Gorinchem	51,3%	17,8%	19,9%	10,9%	100,0%	12 424
Rotterdam	42,7%	18,9%	26,8%	11,7%	100,0%	47 336
Rivierenland	47,9%	21,2%	18,4%	12,6%	100,0%	14 915
Rijk van Nijmegen	33,8%	16,6%	28,5%	21,1%	100,0%	27 323
Midden-Gelderland	42,8%	20,7%	23,1%	13,3%	100,0%	27 956
Achterhoek	50,6%	17,7%	15,0%	16,7%	100,0%	17 206
Zeeland	45,2%	21,2%	20,7%	12,9%	100,0%	24 644
West-Brabant	44,5%	20,6%	24,3%	10,6%	100,0%	48 017
Midden-Brabant	40,2%	23,0%	21,3%	15,5%	100,0%	28 544
Noordoost-Brabant	41,8%	18,3%	24,5%	15,4%	100,0%	43 112
Zuidoost-Brabant	44,2%	22,7%	24,8%	8,3%	100,0%	37 455
Helmond-De Peel	45,4%	20,3%	22,3%	12,0%	100,0%	16 938
Noord-Limburg	50,8%	17,6%	16,2%	15,3%	100,0%	15 549
Midden-Limburg	43,8%	19,5%	22,4%	14,3%	100,0%	14 337
Zuid-Limburg	36,7%	19,3%	26,1%	17,9%	100,0%	31 877
Totaal	41,4%	19,7%	24,9%	14,1%	100,0%	
Lesuren	503 315	240 097	302 457	171 093		1216962

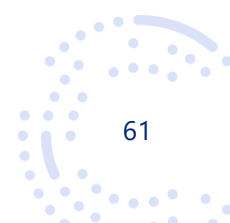
A.3 Bevoegdheid

Tabel 40: Ontwikkeling van de percentages bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren naar avo-vak in 2021 ten opzichte van 2020 (een positieve waarde is een toename)

2021-2020	bevoegd	benoembaar	onbevoegd
Aardrijkskunde	-1,8%	1,3%	0,6%
Beeldende vorming	-0,9%	0,5%	0,5%
Biologie	-0,5%	-0,1%	0,6%
Duits	0,4%	0,3%	-0,7%
Economie	0,6%	-0,6%	0,0%
Engels	-0,2%	0,3%	-0,1%
Frans	-0,3%	0,3%	0,0%
Geschiedenis (en staatsinrichting)	-0,4%	0,5%	-0,1%
Klassieke talen/klassieke culturele vorming (KCV)	-0,8%	0,9%	-0,1%
Lichamelijke opvoeding	-0,2%	0,2%	0,0%
Maatschappijleer	0,3%	1,6%	-1,9%
Muziek	0,7%	-0,3%	-0,4%
Natuurkunde	1,7%	-0,9%	-0,8%
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	0,1%	0,6%	-0,7%
Nederlands	-1,1%	0,6%	0,5%
Scheikunde	0,3%	-0,5%	0,2%
Techniek	-4,0%	4,1%	-0,1%
Tekenen	-1,5%	0,8%	0,7%
Wiskunde	-0,4%	0,2%	0,2%
Resterende vakken	-0,4%	0,4%	0,0%
Totaal	-0,4%	0,3%	0,0%

Tabel 41: Percentages bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren naar beroepsgericht vak (vmbo profielvak, profielmodule), 2021

vak	bevoegd	benoembaar	onbevoegd	totaal	lesuren
Bouwen, wonen en interieur	71,5%	16,5%	12,0%	100%	4 589
Dienstverlening & producten	73,4%	17,9%	8,8%	100%	9 833
Economie en ondernemen	84,3%	10,8%	4,9%	100%	5 578
Groen	83,5%	10,1%	6,4%	100%	4 414
Horeca, bakkerijen en recreatie	85,7%	7,7%	6,6%	100%	2 728
Maritiem en techniek	87,5%	12,5%	0,0%	100%	87
Media, vormgeving en ICT	72,4%	17,3%	10,4%	100%	1 529
Produceren, installeren en energie	75,9%	16,2%	7,9%	100%	5 505
Mobiliteit en transport	74,7%	11,6%	13,7%	100%	1 945
Zorg en welzijn	83,6%	9,5%	6,9%	100%	10 526
Resterende vakken	85,0%	9,8%	5,3%	100%	377 344
Totaal	84,3%	10,2%	5,6%	100%	
Lesuren	357 399	43 056	23 624	100%	424 079

Tabel 42: Ontwikkeling van de percentages bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren voor de beroepsgerichte vmbo vakken (profielmodules) in 2021 ten opzichte van 2020 (een positieve waarde is een toename)

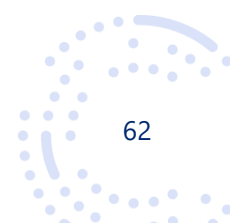
vak	bevoegd	benoembaar	onbevoegd
Bouwen, wonen en interieur	-3,1%	-0,9%	4,0%
Dienstverlening & producten	2,7%	-1,5%	-1,2%
Economie en ondernemen	-1,1%	2,4%	-1,3%
Groen	-4,3%	2,4%	1,8%
Horeca, bakkerijen en recreatie	-2,0%	2,5%	-0,5%
Maritiem en techniek	-5,9%	12,5%	-6,5%
Media, vormgeving en ICT	-0,8%	-1,4%	2,2%
Produceren, installeren en energie	3,2%	-1,3%	-1,9%
Mobiliteit en transport	5,2%	-9,2%	4,0%
Zorg en welzijn	-0,7%	-0,1%	0,8%

Tabel 43: Percentages bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren naar beroepsgericht keuzevak in het vmbo, 2021

vak	bevoegd	benoembaar	onbevoegd	totaal	lesuren
Bouwen, wonen en interieur	72,2%	20,7%	7,1%	100%	1 418
Dienstverlening & producten	68,3%	23,4%	8,3%	100%	3 908
Economie en ondernemen	79,4%	14,4%	6,2%	100%	2 107
Groen	85,3%	10,3%	4,4%	100%	3 961
Horeca, bakkerijen en recreatie	84,1%	9,0%	6,9%	100%	1 765
Maritiem en techniek	88,2%	5,0%	6,7%	100%	178
Media, vormgeving en ICT	66,1%	25,8%	8,1%	100%	868
Produceren, installeren en energie	75,1%	20,9%	4,0%	100%	1 477
Mobiliteit en transport	69,6%	16,6%	13,8%	100%	554
Zorg en welzijn	82,4%	10,7%	6,9%	100%	4 532

Tabel 44: Ontwikkeling van de percentages bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren voor de beroepsgerichte keuzevakken in het vmbo in 2021 ten opzichte van 2020 (een positieve waarde is een toename)

vak	bevoegd	benoembaar	onbevoegd
Bouwen, wonen en interieur, vmbo keuzevak	-3,1%	8,4%	-5,3%
Dienstverlening & producten, vmbo keuzevak	2,7%	-3,0%	0,3%
Economie en ondernemen, vmbo keuzevak	1,4%	-1,2%	-0,2%
Groen, vmbo profielvak, vmbo keuzevak	3,5%	-2,4%	-1,0%
Horeca, bakkerijen en recreatie, vmbo keuzevak	6,5%	-3,7%	-2,8%
Maritiem en techniek, vmbo keuzevak	37,9%	-39,2%	1,4%
Media, vormgeving en ICT, vmbo keuzevak	2,3%	10,9%	-13,2%
Produceren, installeren en energie, vmbo keuzevak	-2,9%	4,2%	-1,3%
Mobiliteit en transport, vmbo keuzevak	-4,4%	2,1%	2,2%
Zorg en welzijn, vmbo profielvak, vmbo keuzevak	-0,4%	-0,4%	0,8%

Tabel 45: Percentage bevoegd gegeven lesuren naar leeftijd, 2021

bevoegdheid	tot 35 jaar	35 tot 45 jaar	45 tot 55 jaar	55 jaar of ouder	totaal
Bevoegd	80,9%	89,7%	90,1%	93,2%	87,7%
Benoembaar	13,4%	7,1%	7,0%	4,8%	8,6%
Onbevoegd	5,6%	3,2%	2,9%	2,1%	3,7%

Tabel 46: Percentage bevoegd gegeven lesuren naar leeftijd en avo-vak, 2021

vak	leeftijdscategorie	bevoegd	benoembaar	onbevoegd	totaal
Aardrijkskunde	34 jaar en jonger	80,4%	15,0%	4,6%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	93,6%	4,4%	2,0%	100,0%
	45 t/m 54 jaar	92,9%	5,9%	1,2%	100,0%
	55 jaar en ouder	97,0%	2,2%	0,8%	100,0%
	Totaal	88,7%	8,6%	2,7%	100,0%
Beeldende vorming	34 jaar en jonger	91,3%	5,5%	3,2%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	95,3%	2,8%	1,8%	100,0%
	45 t/m 54 jaar	96,5%	2,1%	1,4%	100,0%
	55 jaar en ouder	96,5%	2,8%	0,7%	100,0%
	Totaal	94,8%	3,3%	1,8%	100,0%
Biologie	34 jaar en jonger	83,5%	10,8%	5,8%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	95,1%	3,4%	1,5%	100,0%
	45 t/m 54 jaar	95,3%	3,0%	1,6%	100,0%
	55 jaar en ouder	96,4%	2,6%	1,0%	100,0%
	Totaal	91,2%	5,9%	3,0%	100,0%
Duits	34 jaar en jonger	82,9%	12,2%	4,9%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	90,9%	6,6%	2,5%	100,0%
	45 t/m 54 jaar	92,5%	5,1%	2,4%	100,0%
	55 jaar en ouder	95,3%	3,8%	0,9%	100,0%
	Totaal	90,5%	6,9%	2,6%	100,0%
Economie	34 jaar en jonger	80,4%	14,4%	5,3%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	89,8%	7,7%	2,5%	100,0%
	45 t/m 54 jaar	88,5%	8,5%	3,0%	100,0%
	55 jaar en ouder	92,2%	5,8%	2,0%	100,0%
	Totaal	86,9%	9,7%	3,4%	100,0%
Engels	34 jaar en jonger	79,7%	14,1%	6,2%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	90,2%	6,7%	3,2%	100,0%
	45 t/m 54 jaar	92,4%	5,5%	2,2%	100,0%
	55 jaar en ouder	95,7%	2,6%	1,6%	100,0%
	Totaal	87,5%	8,6%	3,9%	100,0%
Frans	34 jaar en jonger	86,3%	10,0%	3,7%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	94,4%	3,2%	2,4%	100,0%
	45 t/m 54 jaar	95,4%	3,7%	1,0%	100,0%
	55 jaar en ouder	95,9%	2,8%	1,3%	100,0%
	Totaal	93,2%	4,8%	2,0%	100,0%
Geschiedenis (en staatsinrichting)	34 jaar en jonger	87,1%	10,0%	2,9%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	96,0%	3,2%	0,8%	100,0%

	45 t/m 54 jaar	96,4%	2,9%	0,7%	100,0%
	55 jaar en ouder	98,1%	1,4%	0,5%	100,0%
	Totaal	93,1%	5,4%	1,5%	100,0%
Klassieke talen/klassieke culturele vorming (KCV)	34 jaar en jonger	88,4%	8,7%	3,0%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	96,4%	2,4%	1,2%	100,0%
	45 t/m 54 jaar	95,3%	3,0%	1,7%	100,0%
	55 jaar en ouder	95,9%	2,3%	1,7%	100,0%
	Totaal	93,8%	4,2%	2,0%	100,0%
Lichamelijke opvoeding	34 jaar en jonger	96,5%	2,5%	1,1%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	99,7%	0,2%	0,1%	100,0%
	45 t/m 54 jaar	99,5%	0,5%	0,0%	100,0%
	55 jaar en ouder	99,5%	0,5%	0,1%	100,0%
	Totaal	98,3%	1,2%	0,5%	100,0%
Maatschappijleer	34 jaar en jonger	69,3%	23,9%	6,7%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	78,6%	16,7%	4,7%	100,0%
	45 t/m 54 jaar	83,6%	12,7%	3,7%	100,0%
	55 jaar en ouder	82,1%	14,4%	3,5%	100,0%
	Totaal	75,9%	18,9%	5,2%	100,0%
Muziek	34 jaar en jonger	93,4%	3,8%	2,8%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	94,2%	3,0%	2,9%	100,0%
	45 t/m 54 jaar	94,7%	3,0%	2,2%	100,0%
	55 jaar en ouder	98,4%	1,1%	0,5%	100,0%
	Totaal	95,2%	2,8%	2,1%	100,0%
Natuurkunde	34 jaar en jonger	71,7%	20,1%	8,2%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	87,6%	9,3%	3,1%	100,0%
	45 t/m 54 jaar	90,3%	7,6%	2,2%	100,0%
	55 jaar en ouder	92,5%	5,8%	1,7%	100,0%
	Totaal	85,0%	11,1%	4,0%	100,0%
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	34 jaar en jonger	64,6%	21,9%	13,5%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	80,4%	12,1%	7,5%	100,0%
	45 t/m 54 jaar	82,2%	12,6%	5,2%	100,0%
	55 jaar en ouder	87,8%	7,6%	4,6%	100,0%
	Totaal	76,9%	14,6%	8,4%	100,0%
Nederlands	34 jaar en jonger	80,3%	13,9%	5,8%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	86,2%	9,9%	3,9%	100,0%
	45 t/m 54 jaar	88,2%	8,3%	3,5%	100,0%
	55 jaar en ouder	93,6%	4,2%	2,2%	100,0%
	Totaal	86,7%	9,4%	4,0%	100,0%
Scheikunde	34 jaar en jonger	78,1%	16,4%	5,5%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	87,6%	8,6%	3,8%	100,0%
	45 t/m 54 jaar	93,8%	5,1%	1,1%	100,0%
	55 jaar en ouder	92,0%	6,1%	1,9%	100,0%
	Totaal	87,4%	9,5%	3,2%	100,0%
Techniek	34 jaar en jonger	46,9%	34,0%	19,2%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	71,2%	20,0%	8,8%	100,0%

	45 t/m 54 jaar	78,8%	13,1%	8,1%	100,0%
	55 jaar en ouder	85,2%	8,3%	6,5%	100,0%
	Totaal	74,3%	16,2%	9,5%	100,0%
Tekenen	34 jaar en jonger	92,6%	5,2%	2,2%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	97,4%	1,6%	0,9%	100,0%
	45 t/m 54 jaar	96,8%	2,8%	0,4%	100,0%
	55 jaar en ouder	98,0%	1,3%	0,7%	100,0%
	Totaal	96,4%	2,5%	1,0%	100,0%
Wiskunde	34 jaar en jonger	74,2%	18,1%	7,7%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	84,3%	10,5%	5,2%	100,0%
	45 t/m 54 jaar	86,2%	10,2%	3,6%	100,0%
	55 jaar en ouder	92,1%	6,0%	1,9%	100,0%
	Totaal	83,9%	11,4%	4,7%	100,0%
Resterende vakken	34 jaar en jonger	74,9%	17,3%	7,8%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	83,5%	11,1%	5,4%	100,0%
	45 t/m 54 jaar	83,4%	11,2%	5,5%	100,0%
	55 jaar en ouder	87,8%	8,2%	4,0%	100,0%
	Totaal	82,1%	12,1%	5,7%	100,0%
Totaal	34 jaar en jonger	80,9%	13,4%	5,6%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	89,7%	7,1%	3,2%	100,0%
	45 t/m 54 jaar	90,1%	7,0%	2,9%	100,0%
	55 jaar en ouder	93,2%	4,8%	2,1%	100,0%
	Totaal	87,7%	8,6%	3,7%	100,0%

Tabel 47: Percentage bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren per regio, 2021

arbeidsmarktregio	bevoegd	benoembaar	onbevoegd	totaal	lesuren
Groningen	85,9%	8,9%	5,3%	100,0%	45 570
Friesland	88,4%	8,0%	3,7%	100,0%	41 721
Drenthe	86,9%	7,1%	6,1%	100,0%	14 166
Regio Zwolle	89,0%	6,1%	4,9%	100,0%	34 886
Twente	90,0%	6,6%	3,4%	100,0%	40 352
Noord-Holland-Noord	87,5%	8,3%	4,2%	100,0%	46 797
Zaanstreek/Waterland	83,3%	10,6%	6,1%	100,0%	18 174
Zuid-Kennemerland en IJmond	87,6%	10,7%	1,7%	100,0%	25 357
Groot Amsterdam	87,9%	8,8%	3,3%	100,0%	20 419
Gooi en Vechtstreek	89,7%	7,0%	3,3%	100,0%	20 958
Amsterdam	86,5%	9,5%	4,0%	100,0%	49 765
Flevoland	83,7%	12,2%	4,1%	100,0%	12 892
Almere	90,5%	6,3%	3,2%	100,0%	14 307
Stedendriehoek en Noordwest-Veluwe	88,8%	6,6%	4,6%	100,0%	39 004
FoodValley	89,7%	6,6%	3,8%	100,0%	20 978
Amersfoort	85,3%	8,1%	6,7%	100,0%	23 733
Midden-Utrecht	86,5%	9,4%	4,0%	100,0%	35 241
Stad Utrecht	85,5%	13,3%	1,2%	100,0%	17 540
Holland Rijnland	85,1%	9,6%	5,2%	100,0%	36 105
Zuid-Holland Centraal	87,2%	10,0%	2,8%	100,0%	21 672
Haaglanden	81,6%	10,5%	7,9%	100,0%	17 603
Midden-Holland	83,5%	10,7%	5,8%	100,0%	14 975

's-Gravenhage	86,4%	10,9%	2,6%	100,0%	33 571
Rijnmond	81,2%	13,6%	5,2%	100,0%	40 966
Drechtsteden	83,7%	10,7%	5,6%	100,0%	16 392
Gorinchem	83,5%	15,0%	1,5%	100,0%	11 055
Rotterdam	84,3%	12,0%	3,8%	100,0%	41 204
Rivierenland	87,2%	9,5%	3,3%	100,0%	13 370
Rijk van Nijmegen	91,4%	6,1%	2,5%	100,0%	22 591
Midden-Gelderland	90,9%	8,0%	1,1%	100,0%	23 963
Achterhoek	91,2%	4,3%	4,5%	100,0%	14 546
Zeeland	87,1%	9,9%	3,1%	100,0%	21 128
West-Brabant	88,8%	9,5%	1,7%	100,0%	41 845
Midden-Brabant	89,2%	7,2%	3,6%	100,0%	24 347
Noordoost-Brabant	90,4%	6,7%	2,9%	100,0%	36 855
Zuidoost-Brabant	93,1%	5,7%	1,2%	100,0%	31 753
Helmond-De Peel	91,4%	6,9%	1,7%	100,0%	14 726
Noord-Limburg	90,6%	7,9%	1,5%	100,0%	13 718
Midden-Limburg	94,2%	4,1%	1,7%	100,0%	12 740
Zuid-Limburg	92,4%	5,5%	2,1%	100,0%	27 989
Totaal	87,6%	8,7%	3,7%	100,0%	
Lesuren	924 385	91 787	38 800		1 054 971

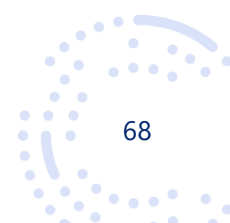
B Lesuren per onderwijstype naar vak

Tabel 48: Gegeven vakken naar onderwijstype, 2021

vak	vmbo	havo	vwo	comb.	totaal	lesuren
Aardrijkskunde	2,3%	5,0%	4,5%	4,6%	3,7%	45 180
Algemene natuurwetenschappen (ANW)	0,0%	0,0%	0,2%	0,1%	0,1%	1 194
Algemene voorbereiding op maatschappij en beroep (AVMB)	0,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	994
avo-vakken gemengd	0,9%	0,0%	0,1%	1,4%	0,6%	7 101
Bedrijfseconomie, ondernemerschap en financiële zelfredzaamheid	0,0%	1,7%	1,3%	0,1%	0,7%	8 266
Beeldende vorming	1,5%	1,5%	1,4%	2,7%	1,7%	20 158
Begeleidingsuren/counselinguren	0,8%	0,4%	0,3%	1,0%	0,6%	7 703
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Bouwen, wonen en interieur (BWI)	0,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	1 444
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Dienstverlening & producten (D&P)	0,8%	0,0%	0,0%	0,0%	0,3%	3 989
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Economie en ondernemen (E&O)	0,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,2%	2 157
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Groen	0,8%	0,0%	0,0%	0,0%	0,3%	4 045
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Horeca, bakkerijen en recreatie (HBR)	0,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	1 796
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Media, vormgeving en ICT (MVI)	0,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	1 022
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Produceren, installeren en energie (PIE)	0,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	1 502
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Zorg en welzijn (Z&W)	0,9%	0,0%	0,0%	0,0%	0,4%	4 588
Beweging en sport/bewegen, sport en maatschappij (BSM)	0,3%	0,8%	0,3%	0,4%	0,4%	5 237
Biologie	5,3%	4,7%	4,8%	4,3%	4,9%	60 042
Bouwen, wonen en interieur, vmbo profielvak, profielmodule (BWI)	0,9%	0,0%	0,0%	0,0%	0,4%	4 699
Burgerschap	0,1%	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%	1 060
CKV	0,5%	1,6%	0,9%	0,3%	0,8%	9 343
Dans	0,1%	0,0%	0,0%	0,3%	0,1%	979
Dienstverlening & producten, vmbo profielvak, profielmodule (D&P)	2,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,8%	10 040
Drama	0,3%	0,3%	0,4%	1,2%	0,5%	5 837
Duits	3,0%	5,1%	5,1%	3,5%	4,0%	48 744
Economie	4,0%	5,2%	3,6%	1,3%	3,8%	45 743
Economie en ondernemen, vmbo profielvak, profielmodule (E&O)	1,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,5%	5 707
Engels	9,1%	9,8%	9,1%	8,4%	9,1%	111 095
Filosofie/wijsbegeerte	0,0%	0,2%	0,8%	0,2%	0,3%	3 147
Frans	1,0%	4,6%	5,2%	5,8%	3,4%	41 680
Geschiedenis (en staatsinrichting)	2,6%	6,1%	5,1%	4,6%	4,2%	51 056
Godsdienst/levensbeschouwing	1,0%	1,6%	1,4%	1,3%	1,3%	15 214
Groen, vmbo profielvak, profielmodule	0,9%	0,0%	0,0%	0,0%	0,4%	4 483
Handvaardigheid	0,5%	0,4%	0,3%	0,9%	0,5%	6 016
Horeca, bakkerijen en recreatie, vmbo profielvak, profielmodule (HBR)	0,5%	0,0%	0,0%	0,0%	0,2%	2 780
Informatica	0,3%	0,7%	0,7%	0,4%	0,5%	6 002

Informatiekunde/ Informatietechnologie	0,1%	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%	857
Keuzewerktijd (KWT)	1,6%	0,7%	0,6%	5,3%	1,7%	20 814
Klassieke talen (Latijn/Grieks)/klassieke culturele vorming (KCV)	0,0%	0,0%	4,9%	0,2%	1,3%	15 290
Kunst (algemeen) en cultuur(geschiedenis)	0,6%	0,7%	0,8%	0,7%	0,7%	8 041
Kunsvakken I en II vmbo	0,6%	0,0%	0,0%	0,2%	0,3%	3 625
Lichamelijke opvoeding	7,4%	6,3%	6,0%	7,9%	6,9%	83 902
Maatschappelijke beroepsvorming (MaBeVo)	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	631
Maatschappijkunde	0,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	1 569
Maatschappijleer	2,4%	1,8%	1,1%	0,4%	1,7%	20 430
Maatschappijwetenschappen	0,1%	0,7%	0,5%	0,1%	0,3%	3 848
Management en organisatie	0,0%	0,1%	0,1%	0,0%	0,1%	640
Media, vormgeving en ICT, vmbo profielvak, profielmodule (MVI)	0,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	1 754
Mentorles	5,2%	4,6%	4,4%	5,7%	5,0%	60 472
Mobiliteit en transport, vmbo profielvak, profielmodule (M&T)	0,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,2%	1 980
Muziek	0,8%	1,2%	1,4%	2,6%	1,3%	15 387
Natuur, leven en technologie (NLT)	0,2%	0,5%	0,5%	0,3%	0,3%	4 051
Natuurkunde	0,8%	3,8%	4,4%	1,6%	2,4%	29 541
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	3,1%	0,6%	0,5%	1,2%	1,7%	20 729
Nederlands	10,2%	10,4%	8,9%	8,9%	9,7%	118 172
NT2 (Nederlands als tweede taal)	0,1%	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%	735
O&O (Onderzoek & Ontwerpen)	0,1%	0,5%	0,7%	1,3%	0,5%	6 102
Praktische sectororientatie (PSO)	1,3%	0,0%	0,0%	0,1%	0,6%	6 797
Produceren, installeren en energie, vmbo profielvak, profielmodule (PIE)	1,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,5%	5 549
Rekenen	1,0%	0,2%	0,1%	0,2%	0,5%	5 828
Scheikunde	0,3%	3,7%	4,0%	0,9%	2,0%	24 121
Spaans	0,1%	0,6%	0,9%	0,6%	0,5%	5 628
Techniek	1,3%	0,3%	0,3%	1,1%	0,8%	10 219
Tekenen	0,6%	1,0%	1,0%	1,3%	0,9%	11 128
Verzorging	0,3%	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%	1 723
Wiskunde	9,6%	10,9%	11,5%	9,6%	10,4%	125 994
Zorg en welzijn, vmbo profielvak, profielmodule (Z&W)	2,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,9%	10 630
Resterende vakken	4,4%	1,4%	1,7%	6,1%	3,3%	40 734
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
Lesuren	503 315	240 097	302 457	171 093		1 216 962

C Verdeling lesuren naar avo-vak en graadsector

In deze bijlage is het percentage lesuren avo-vakken weergegeven voor de verschillende onderwijstypen voor de eerste- en tweedegraadsector afzonderlijk (vergelijk Tabel 6).

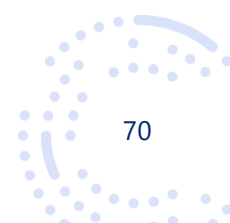
Tabel 49: Percentage gegeven lesuren per avo-vak naar onderwijstype (eerstegraads), 2021

vak	havo	vwo	combinaties	totaal
Aardrijkskunde	4,4%	3,6%	3,0%	3,9%
Beeldende vorming	0,6%	0,6%	2,3%	0,7%
Biologie	5,1%	5,3%	3,8%	5,1%
Duits	3,6%	4,6%	2,9%	4,1%
Economie	7,0%	5,0%	3,9%	5,8%
Engels	10,2%	9,0%	6,5%	9,4%
Frans	2,7%	3,8%	3,5%	3,3%
Geschiedenis (en staatsinrichting)	6,2%	4,5%	3,4%	5,2%
Godsdienst/levensbeschouwing	1,4%	1,2%	0,4%	1,2%
Klassieke talen/klassieke culturele vorming (KCV)	0,0%	4,9%	0,1%	2,6%
Lichamelijke opvoeding	5,6%	5,0%	5,4%	5,3%
Maatschappijleer	3,2%	1,9%	1,0%	2,4%
Muziek	0,5%	0,6%	3,9%	0,7%
Natuurkunde	3,6%	5,2%	3,3%	4,4%
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	0,0%	0,0%	0,2%	0,1%
Nederlands	10,8%	8,6%	5,4%	9,4%
Scheikunde	4,3%	5,4%	3,5%	4,8%
Techniek	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Tekenen	0,7%	0,7%	1,1%	0,7%
Wiskunde	11,1%	12,9%	8,5%	11,9%
Resterende vakken	18,9%	17,1%	37,7%	19,0%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Lesuren	133 742	164 076	16 387	314 205

Tabel 50: Percentage gegeven lesuren per avo-vak naar onderwijstype (tweedegraads), 2021

vak	vmbo	havo	vwo	combinaties	totaal
Aardrijkskunde	2,3%	5,8%	5,6%	4,7%	3,6%
Beeldende vorming	1,5%	2,6%	2,3%	2,8%	2,0%
Biologie	5,3%	4,3%	4,2%	4,3%	4,9%
Duits	3,0%	7,0%	5,7%	3,6%	4,0%
Economie	4,0%	2,9%	1,9%	1,0%	3,1%
Engels	9,1%	9,3%	9,1%	8,6%	9,0%
Frans	1,0%	7,0%	6,8%	6,0%	3,5%
Geschiedenis (en staatsinrichting)	2,6%	6,0%	5,7%	4,8%	3,8%
Godsdienst/levensbeschouwing	1,0%	1,8%	1,6%	1,5%	1,3%
Klassieke talen/klassieke culturele vorming (KCV)	0,0%	0,0%	4,8%	0,3%	0,8%
Lichamelijke opvoeding	7,4%	7,2%	7,1%	8,1%	7,5%
Maatschappijleer	2,4%	0,1%	0,1%	0,3%	1,4%
Muziek	0,8%	2,2%	2,3%	2,5%	1,5%
Natuurkunde	0,8%	4,2%	3,5%	1,4%	1,7%
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	3,1%	1,3%	1,1%	1,3%	2,3%
Nederlands	10,2%	9,8%	9,1%	9,3%	9,8%
Scheikunde	0,3%	3,0%	2,3%	0,6%	1,0%
Techniek	1,3%	0,7%	0,7%	1,2%	1,1%
Tekenen	0,6%	1,4%	1,5%	1,4%	1,0%
Wiskunde	9,6%	10,7%	9,9%	9,8%	9,8%
Resterende vakken	33,4%	13,0%	14,6%	26,7%	27,0%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Lesuren	503 315	106 355	138 381	154 706	902 757

D Verdeling lesuren naar leeftijd en graadsector

De tabellen in deze bijlage betreffen een opsplitsing van Figuur 8 (en Tabel 37 uit bijlage A) naar graadsector. Te zien is dat in het eerstegraadsgebied vaker sprake is van ouderen en in het tweedegraadsgebied vaker sprake is van jongeren. Het vak Duits in het eerstegraadsgebied wordt bijvoorbeeld slechts in 17,7% van de lesuren door de groep onder 35 jaar gegeven.

Tabel 51: Verdeling lesuren naar leeftijdscategorie per avo-vak (eerstegraads), 2021

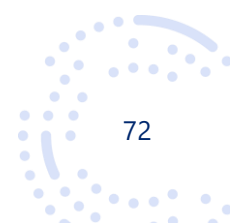
vak	-35	35-45	45-55	55+	totaal	lesuren
Aardrijkskunde	28,0%	33,0%	20,9%	18,1%	100,0%	12 219
Beeldende vorming	13,4%	33,1%	27,7%	25,8%	100,0%	2 223
Biologie	28,2%	28,2%	23,8%	19,8%	100,0%	16 095
Duits	17,7%	18,7%	27,2%	36,5%	100,0%	12 906
Economie	27,0%	24,9%	22,3%	25,9%	100,0%	18 125
Engels	29,0%	23,0%	23,5%	24,5%	100,0%	29 473
Frans	15,1%	18,8%	31,0%	35,1%	100,0%	10 391
Geschiedenis (en staatsinrichting)	25,0%	32,1%	22,6%	20,4%	100,0%	16 311
Godsdienst/levensbeschouwing	26,1%	22,9%	19,7%	31,3%	100,0%	3 833
Klassieke talen/klassieke culturele vorming (KCV)	23,7%	24,8%	19,7%	31,8%	100,0%	8 088
Lichamelijke opvoeding	32,9%	32,2%	20,1%	14,9%	100,0%	16 544
Maatschappijleer	35,7%	29,7%	15,9%	18,7%	100,0%	7 483
Muziek	23,3%	25,9%	21,4%	29,5%	100,0%	2 282
Natuurkunde	22,8%	24,0%	26,4%	26,7%	100,0%	13 868
Nederlands	25,7%	23,1%	23,2%	28,0%	100,0%	29 432
Scheikunde	26,4%	20,8%	29,1%	23,6%	100,0%	15 071
Tekenen	11,3%	30,2%	26,6%	31,9%	100,0%	2 268
Wiskunde	21,3%	20,5%	26,8%	31,4%	100,0%	37 214
Resterende vakken	24,3%	26,2%	24,2%	25,4%	100,0%	59 500
Totaal	25,1%	25,0%	24,1%	25,8%	100,0%	
Lesuren	78 581	78 374	75 609	80 975		313 539

Tabel 52: Verdeling lesuren naar leeftijdscategorie per avo-vak (tweede graads), 2021

vak	-35	35-45	45-55	55+	totaal	lesuren
Aardrijkskunde	44,6%	24,7%	16,1%	14,5%	100%	32 842
Beeldende vorming	27,3%	24,2%	26,4%	22,0%	100%	17 893
Biologie	39,3%	23,6%	19,6%	17,6%	100%	43 855
Duits	28,3%	21,2%	25,2%	25,3%	100%	35 757
Economie	37,2%	23,1%	20,0%	19,7%	100%	27 469
Engels	43,1%	22,7%	17,9%	16,3%	100%	81 323
Frans	26,8%	20,3%	27,1%	25,8%	100%	31 227
Geschiedenis (en staatsinrichting)	42,9%	25,0%	17,3%	14,8%	100%	34 657
Godsdienst/levensbeschouwing	34,5%	23,2%	16,3%	26,1%	100%	11 362
Klassieke talen/klassieke culturele vorming (KCV)	32,5%	23,0%	18,0%	26,5%	100%	7 193
Lichamelijke opvoeding	44,0%	31,5%	15,6%	8,8%	100%	67 201
Maatschappijleer	47,5%	23,8%	14,7%	13,9%	100%	12 898
Muziek	35,9%	19,9%	17,1%	27,1%	100%	13 099
Natuurkunde	33,5%	20,9%	22,0%	23,5%	100%	15 586
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	34,9%	21,0%	22,3%	21,7%	100%	20 489
Nederlands	32,0%	23,3%	21,1%	23,6%	100%	88 231
Scheikunde	36,9%	19,8%	22,6%	20,7%	100%	8 979
Techniek	17,3%	18,1%	28,5%	36,0%	100%	10 171
Tekenen	22,9%	27,9%	24,0%	25,2%	100%	8 828
Wiskunde	32,4%	20,0%	23,5%	24,1%	100%	88 289
Resterende vakken	32,9%	24,8%	22,1%	20,2%	100%	242 590
Totaal	35,4%	23,7%	20,9%	20,1%	100%	
Lesuren	318 154	213 337	187 950	180 497		899 938

E Bevoegd gegeven lesuren naar vak

Tabel 53: Percentage bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren per vak, vakken <0,05% zijn in resterende vakken opgenomen, 2021

vak	bevoegd	benoemb	onbevoegd	totaal	lesuren
Aardrijkskunde	88,6%	8,7%	2,8%	100%	45 145
Algemene natuurwetenschappen (ANW)	81,5%	13,5%	5,0%	100%	1 191
Bedrijfseconomie, ondernemerschap en financiële zelfredzaamheid	85,4%	13,0%	1,5%	100%	8 235
Beeldende vorming	94,8%	3,3%	1,8%	100%	20 139
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Bouwen, wonen en interieur (BWI)	72,2%	20,5%	7,3%	100%	1 432
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Dienstverlening & producten (D&P)	68,1%	23,7%	8,2%	100%	3 955
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Economie en ondernemen (E&O)	79,2%	14,7%	6,1%	100%	2 149
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Groen	85,0%	10,6%	4,4%	100%	4 022
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Horeca, bakkerijen en recreatie (HBR)	83,9%	9,1%	7,0%	100%	1 778
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Media, vormgeving en ICT (MVI)	66,8%	26,1%	7,1%	100%	995
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Produceren, installeren en energie (PIE)	74,7%	21,3%	4,0%	100%	1 486
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Zorg en welzijn (Z&W)	82,4%	10,8%	6,8%	100%	4 554
Beweging en sport/bewegen, sport en maatschappij (BSM)	97,8%	1,5%	0,7%	100%	5 234
Biologie	91,1%	6,0%	3,0%	100%	59 970
Bouwen, wonen en interieur, vmbo profielvak, profielmodule (BWI)	71,8%	16,4%	11,8%	100%	4 669
CKV	91,0%	6,7%	2,3%	100%	9 299
Dans	92,7%	5,8%	1,6%	100%	959
Dienstverlening & producten, vmbo profielvak, profielmodule (D&P)	73,3%	17,8%	8,8%	100%	9 894
Drama	90,8%	5,9%	3,3%	100%	5 826
Duits	90,5%	6,9%	2,6%	100%	48 740
Economie	86,8%	9,8%	3,4%	100%	45 707
Economie en ondernemen, vmbo profielvak, profielmodule (E&O)	84,2%	10,8%	5,0%	100%	5 656
Engels	87,4%	8,7%	3,9%	100%	111 050
Filosofie/wijsbegeerte	88,9%	9,5%	1,5%	100%	3 141
Frans	93,1%	4,9%	2,0%	100%	41 656
Geschiedenis (en staatsinrichting)	93,1%	5,4%	1,5%	100%	51 033
Groen, vmbo profielvak, profielmodule	83,4%	10,2%	6,3%	100%	4 450
Handvaardigheid	94,8%	3,3%	1,8%	100%	6 012
Horeca, bakkerijen en recreatie, vmbo profielvak, profielmodule (HBR)	85,6%	7,8%	6,6%	100%	2 751
Informatica	56,2%	30,9%	12,9%	100%	5 838
Informatiekunde/ Informatietechnologie	47,8%	39,5%	12,7%	100%	834
Klassieke talen (Latijn/Grieks)/klassieke culturele vorming (KCV)	93,8%	4,3%	2,0%	100%	15 278
Kunst (algemeen) en cultuur(geschiedenis)	91,3%	5,1%	3,5%	100%	8 011
Kunsvakken I en II vmbo	88,7%	7,5%	3,8%	100%	3 609
Lichamelijke opvoeding	98,2%	1,3%	0,5%	100%	83 860

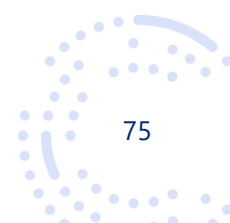
Maatschappijkunde	81,7%	12,1%	6,2%	100%	1 563
Maatschappijleer	75,8%	18,9%	5,3%	100%	20 324
Maatschappijwetenschappen	89,1%	8,4%	2,5%	100%	3 826
Management en organisatie	71,3%	22,7%	6,0%	100%	609
Media, vormgeving en ICT, vmbo profielvak, profielmodule (MVI)	72,9%	17,3%	9,8%	100%	1 693
Mobiliteit en transport, vmbo profielvak, profielmodule (M&T)	74,7%	11,6%	13,7%	100%	1 949
Muziek	95,2%	2,8%	2,1%	100%	15 372
Natuur, leven en technologie (NLT)	84,0%	11,0%	5,0%	100%	4 045
Natuurkunde	85,0%	11,1%	4,0%	100%	29 514
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	76,8%	14,8%	8,4%	100%	20 666
Nederlands	86,6%	9,4%	4,0%	100%	117 832
O&O (Onderzoek & Ontwerpen)	76,0%	18,3%	5,6%	100%	5 938
Produceren, installeren en energie, vmbo profielvak, profielmodule (PIE)	75,8%	16,2%	7,9%	100%	5 541
Rekenen	73,4%	17,1%	9,5%	100%	5 697
Scheikunde	87,2%	9,6%	3,2%	100%	24 109
Spaans	85,9%	9,5%	4,6%	100%	5 620
Techniek	74,3%	16,2%	9,6%	100%	10 145
Tekenen	96,3%	2,6%	1,2%	100%	11 117
Verzorging	80,8%	8,1%	11,1%	100%	1 683
Wiskunde	83,7%	11,6%	4,7%	100%	125 866
Zorg en welzijn, vmbo profielvak, profielmodule (Z&W)	83,7%	9,4%	6,9%	100%	10 612
Resterende vakken	83,5%	10,0%	6,5%	100%	2 692
Totaal	87,6%	8,7%	3,7%	100%	
Lesuren	924 385	91 787	38 800		1 054 971

Tabel 54: Percentage bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren – cijfers uit Tabel 53 **voor alleen onderwijstype vmbo**, waarbij vakken met minder dan 100 lesuren niet in de tabel zijn opgenomen, 2021

vak	bevoegd	benoemb	onbevoegd	totaal	lesuren
Aardrijkskunde	85,6%	10,3%	4,0%	100%	11 697
Algemene natuurwetenschappen (ANW)	66,9%	24,9%	8,2%	100%	229
Beeldende vorming	93,6%	3,8%	2,6%	100%	7 672
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Bouwen, wonen en interieur (BWI)	72,2%	20,7%	7,1%	100%	1 418
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Dienstverlening & producten (D&P)	68,3%	23,4%	8,3%	100%	3 908
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Economie en ondernemen (E&O)	79,4%	14,4%	6,2%	100%	2 107
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Groen	85,3%	10,3%	4,4%	100%	3 961
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Horeca, bakkerijen en recreatie (HBR)	84,1%	9,0%	6,9%	100%	1 765
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Media, vormgeving en ICT (MVI)	66,1%	25,8%	8,1%	100%	868
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Produceren, installeren en energie (PIE)	75,1%	20,9%	4,0%	100%	1 477
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Zorg en welzijn (Z&W)	82,4%	10,7%	6,9%	100%	4 532
Beweging en sport/bewegen, sport en maatschappij (BSM)	95,7%	2,9%	1,4%	100%	1 519
Biologie	89,2%	6,2%	4,5%	100%	26 815
Bouwen, wonen en interieur, vmbo profielvak, profielmodule (BWI)	71,5%	16,5%	12,0%	100%	4 589
CKV	89,5%	6,2%	4,3%	100%	2 358
Dans	93,7%	4,1%	2,2%	100%	308

Dienstverlening & producten, vmbo profielvak, profielmodule (D&P)	73,4%	17,9%	8,8%	100%	9 833
Drama	86,9%	8,6%	4,5%	100%	1 710
Duits	87,4%	7,9%	4,6%	100%	15 009
Economie	88,1%	7,4%	4,6%	100%	20 320
Economie en ondernemen, vmbo profielvak, profielmodule (E&O)	84,3%	10,8%	4,9%	100%	5 578
Engels	84,6%	9,4%	6,0%	100%	45 699
Frans	90,5%	5,5%	3,9%	100%	5 055
Geschiedenis (en staatsinrichting)	92,5%	5,6%	2,0%	100%	13 090
Groen, vmbo profielvak, profielmodule	83,5%	10,1%	6,4%	100%	4 414
Handvaardigheid	93,3%	3,8%	2,9%	100%	2 465
Horeca, bakkerijen en recreatie, vmbo profielvak, profielmodule (HBR)	85,7%	7,7%	6,6%	100%	2 728
Informatica	40,4%	45,3%	14,3%	100%	1 349
Informatiekunde/ Informatietechnologie	49,3%	40,8%	9,9%	100%	602
Kunst (algemeen) en cultuur(geschiedenis)	85,0%	8,4%	6,6%	100%	2 796
Kunsvakken I en II vmbo	90,6%	5,4%	3,9%	100%	3 176
Lichamelijke opvoeding	98,0%	1,4%	0,6%	100%	37 310
Maatschappijkunde	82,0%	11,7%	6,4%	100%	1 535
Maatschappijleer	73,8%	19,9%	6,3%	100%	12 191
Maatschappijwetenschappen	73,6%	20,6%	5,8%	100%	645
Media, vormgeving en ICT, vmbo profielvak, profielmodule (MVI)	72,4%	17,3%	10,4%	100%	1 529
Mobiliteit en transport, vmbo profielvak, profielmodule (M&T)	74,7%	11,6%	13,7%	100%	1 945
Muziek	92,7%	4,8%	2,5%	100%	3 770
Natuur, leven en technologie (NLT)	79,8%	14,2%	5,9%	100%	795
Natuurkunde	78,7%	14,0%	7,3%	100%	4 149
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	76,1%	14,8%	9,1%	100%	15 616
Nederlands	84,3%	10,2%	5,5%	100%	50 994
O&O (Onderzoek & Ontwerpen)	49,1%	43,8%	7,1%	100%	395
Producteren, installeren en energie, vmbo profielvak, profielmodule (PIE)	75,9%	16,2%	7,9%	100%	5 505
Rekenen	71,8%	17,8%	10,4%	100%	4 676
Scheikunde	81,9%	11,8%	6,3%	100%	1 622
Spaans	81,3%	13,7%	5,0%	100%	575
Techniek	71,0%	17,7%	11,3%	100%	6 631
Tekenen	95,6%	3,1%	1,3%	100%	3 260
Verzorging	81,7%	7,9%	10,4%	100%	1 460
Wiskunde	79,7%	13,0%	7,3%	100%	48 396
Zorg en welzijn, vmbo profielvak, profielmodule (Z&W)	83,6%	9,5%	6,9%	100%	10 526
Resterende vakken	77,4%	13,8%	8,7%	100%	1 262
Totaal	84,3%	10,2%	5,6%	100%	
Lesuren	357 399	43 056	23 624		424 079

Tabel 55: Percentage bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren – cijfers uit Tabel 53 **voor alleen onderwijstypen havo en vwo** (geen combinaties), waarbij vakken met minder dan 100 lesuren niet in de tabel zijn opgenomen, 2021

vak	bevoegd	benoemb	onbevoegd	totaal	lesuren
Aardrijkskunde	89,9%	7,9%	2,2%	100%	25 636
Algemene natuurwetenschappen (ANW)	85,4%	10,4%	4,3%	100%	739
Bedrijfseconomie, ondernemerschap en financiële zelfredzaamheid	85,8%	12,7%	1,5%	100%	7 982
Beeldende vorming	96,0%	2,6%	1,4%	100%	7 767
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Media, vormgeving en ICT (MVI)	69,7%	30,3%	0,0%	100%	119
Beweging en sport/bewegen, sport en maatschappij (BSM)	98,7%	1,0%	0,3%	100%	3 005
Biologie	92,9%	5,6%	1,5%	100%	25 864
CKV	91,9%	6,5%	1,6%	100%	6 401
Dans	95,8%	4,2%	0,0%	100%	172
Drama	92,9%	3,9%	3,2%	100%	2 134
Duits	92,2%	6,1%	1,7%	100%	27 726
Economie	86,1%	11,8%	2,1%	100%	23 180
Engels	90,0%	7,8%	2,2%	100%	50 960
Filosofie/wijsbegeerte	89,6%	8,9%	1,6%	100%	2 664
Frans	94,0%	4,7%	1,3%	100%	26 768
Geschiedenis (en staatsinrichting)	93,7%	5,2%	1,1%	100%	30 022
Handvaardigheid	95,8%	3,4%	0,8%	100%	1 961
Informatica	62,7%	25,5%	11,8%	100%	3 795
Informatiekunde/ Informatietechnologie	44,7%	33,4%	21,9%	100%	117
Klassieke talen (Latijn/Grieks)/klassieke culturele vorming (KCV)	94,0%	4,1%	1,8%	100%	14 782
Kunst (algemeen) en cultuur(geschiedenis)	94,9%	3,1%	2,0%	100%	4 011
Kunsvakken I en II vmbo	94,2%	5,4%	0,4%	100%	162
Lichamelijke opvoeding	98,7%	1,0%	0,3%	100%	33 117
Maatschappijleer	79,4%	17,1%	3,5%	100%	7 490
Maatschappijwetenschappen	92,5%	6,0%	1,5%	100%	2 978
Management en organisatie	77,2%	16,3%	6,5%	100%	516
Muziek	96,6%	1,6%	1,7%	100%	7 149
Natuur, leven en technologie (NLT)	85,1%	10,2%	4,7%	100%	2 812
Natuurkunde	86,5%	10,3%	3,2%	100%	22 672
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	82,7%	11,2%	6,1%	100%	3 032
Nederlands	89,5%	8,2%	2,4%	100%	51 588
O&O (Onderzoek & Ontwerpen)	79,1%	16,4%	4,5%	100%	3 457
Rekenen	83,1%	11,4%	5,5%	100%	600
Scheikunde	88,3%	9,0%	2,7%	100%	20 921
Spaans	88,0%	7,8%	4,2%	100%	4 086
Techniek	79,3%	15,7%	5,0%	100%	1 679
Tekenen	96,8%	2,4%	0,8%	100%	5 564
Wiskunde	86,7%	10,8%	2,5%	100%	60 999
Resterende vakken	90,6%	6,4%	2,9%	100%	913
Totaal	90,3%	7,6%	2,1%	100%	
Lesuren	447 617	37 710	10 492		495 820

Tabel 56: Percentage bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren voor het tweedegraadsgebied (avo-vakken met aandeel > 1%), 2021

vak	bevoegd	benoembaar	onbevoegd	lesuren
Aardrijkskunde	88,1%	8,6%	3,3%	32 903
Beeldende vorming	94,6%	3,4%	2,0%	17 920
Biologie	90,4%	5,8%	3,7%	43 865
Duits	90,0%	6,9%	3,1%	35 838
Economie	88,0%	7,5%	4,4%	27 537
Engels	86,6%	8,6%	4,8%	81 549
Frans	93,4%	4,3%	2,4%	31 228
Geschiedenis (en staatsinrichting)	93,4%	4,7%	1,9%	34 721
Lichamelijke opvoeding	98,2%	1,3%	0,5%	67 279
Maatschappijleer	73,6%	20,1%	6,2%	12 859
Muziek	94,7%	2,9%	2,4%	13 091
Natuurkunde	82,8%	11,4%	5,8%	15 626
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	76,7%	14,8%	8,5%	20 492
Nederlands	85,5%	9,6%	4,9%	88 298
Scheikunde	85,3%	9,5%	5,2%	8 995
Techniek	74,4%	16,0%	9,6%	10 104
Tekenen	96,2%	2,4%	1,4%	8 851
Wiskunde	83,3%	10,8%	5,9%	88 539

Tabel 57: Percentage bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren voor het eerstegraadsgebied (leerjaren 4, 5 en 6 havo/vwo, avo-vakken met aandeel > 1%), 2021

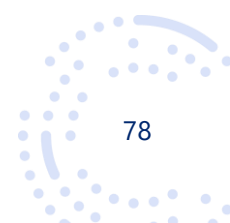
vak	bevoegd	benoembaar	onbevoegd	lesuren
Aardrijkskunde	89,8%	8,8%	1,4%	12 242
Biologie	92,8%	6,3%	0,9%	16 105
Duits	91,9%	6,8%	1,3%	12 903
Economie	85,0%	13,1%	1,9%	18 171
Engels	89,7%	8,9%	1,4%	29 501
Frans	92,2%	6,9%	0,9%	10 429
Geschiedenis (en staatsinrichting)	92,4%	6,9%	0,8%	16 313
Klassieke talen/klassieke culturele vorming (KCV)	95,4%	3,6%	1,0%	8 091
Lichamelijke opvoeding	98,6%	1,2%	0,2%	16 582
Maatschappijleer	79,5%	16,9%	3,6%	7 465
Natuurkunde	87,4%	10,8%	1,9%	13 888
Nederlands	89,9%	8,9%	1,3%	29 533
Scheikunde	88,4%	9,6%	2,0%	15 114
Wiskunde	84,8%	13,3%	1,9%	37 327

Tabel 58: Percentage bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren naar onderwijstype voor lessen in het vo gegeven op zogeheten verticale scholengemeenschappen (scholen waar ook sprake is van mbo), de overige vo scholen en het totaal van de scholen, 2021

soort	onderwijstype	bevoegd	benoembaar	onbevoegd	lesuren
vo	vmbo	84,6%	9,9%	5,5%	377 720
	havo	87,7%	9,8%	2,5%	218 343
	vwo	92,3%	5,9%	1,8%	276 482
	combinatie	88,4%	8,1%	3,5%	133 846
	totaal	87,9%	8,5%	3,6%	1 006 392
vo afdeling mbo	vmbo	81,3%	12,3%	6,4%	46 359
	havo	87,4%	12,5%	0,1%	671
	vwo	87,1%	10,3%	2,6%	323
	combinatie	84,4%	13,1%	2,4%	1 226
	totaal	81,5%	12,3%	6,2%	48 579
totaal	vmbo	84,3%	10,2%	5,6%	424 079
	havo	87,7%	9,8%	2,5%	219 015
	vwo	92,3%	5,9%	1,8%	276 805
	combinatie	88,4%	8,2%	3,5%	135 073
	totaal	87,6%	8,7%	3,7%	1 054 971

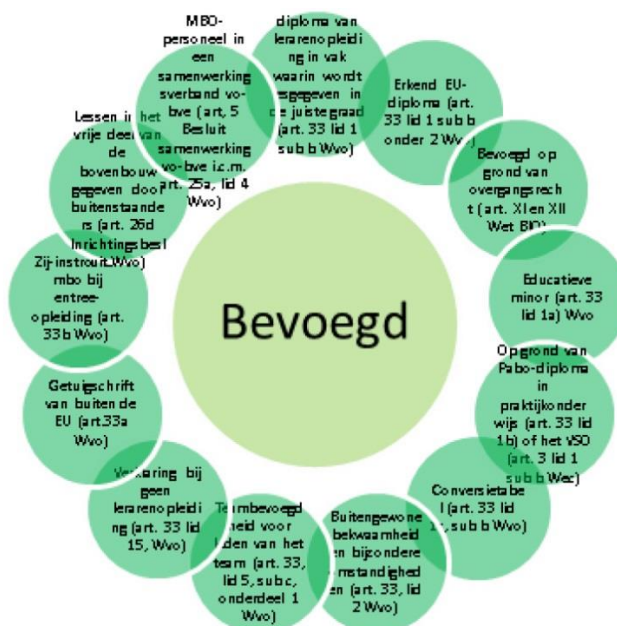

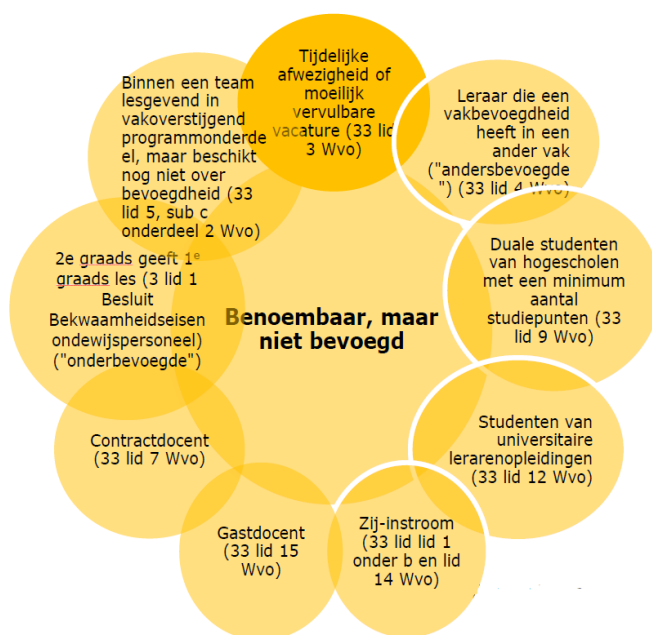
F Indeling bevoegd, benoembaar en onbevoegd

In de 'Verdiepende analyse onbevoegd lesgeven' die als bijlage¹⁹ dient bij de 'Bijlage bij Plan van aanpak Tegengaan onbevoegd lesgeven' zijn de wettelijke mogelijkheden rond bevoegd en benoembaar lesgegeven toegelicht. We tonen in Figuur 28 en Figuur 29 de aldaar getoonde samenvattende figuren.

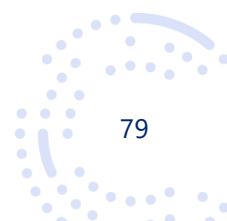
Figuur 28: Bevoegd

Figuur 29: Benoembaar, maar niet bevoegd

¹⁹ Zie figuren 3 en 4 in het document op de pagina: <https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-onderwijs-cultuur-en-wetenschap/documenten/rapporten/2016/02/29/verdiepende-analyse-onbevoegd-lesgeven>

In de meting in dit rapport is eerst op grond van onder meer BRON HO en oudere bevoegdheidsmetingen vastgesteld of men bevoegd was (bestandsanalyse). Zo ja, dan valt men in de categorie bevoegd. Voor de restgroep (ongeveer een kwart van het aantal lesuren) is aan de school gevraagd in welke bevoegdheids- of benoembaarheids categorie een les (in feite een persoon-vak-gradgebied combinatie) valt (zelfrapportage). De mogelijkheden uit de bovenstaande figuren zijn daarbij voorgelegd aan de scholen op basis van de indeling die in Tabel 59 tot en met Tabel 62 is weergegeven. De zelfrapportage (bevraging van de bevoegdheidssituatie van alle lesuren waarvan niet uit bestandsanalyse kan worden vastgesteld dat ze bevoegd gegeven worden) is vergelijkbaar aan die van IPTO-2014 en later (maar nieuw en sterk verbeterd ten opzichte van IPTO-2013). Daarom kunnen de in dit rapport getoonde bevoegdheidscijfers niet vergeleken worden met die van IPTO-2013 en eerder.

De tabel met keuzemogelijkheden omtrent bevoegdheid, benoembaarheid en onbevoegdheid is ten opzichte van IPTO-2020 iets aangepast. De categorieën "8: MBO" en "17: Benoembaar voor vmbo profielvak o.b.v. overgangsrecht artikel 6.1 besluit bekwaamheidseisen onderwijspersoneel" zijn geschrapt.

Tabel 59: Mogelijke keuzes rond bevoegdheid die de scholen bij het invullen van IPTO zijn aangeboden, 2021

titel	beschrijving
1 Bevoegd (diploma van na 2006 voor vak en graad) artikel 33 lid 1 sub b onder 1	Leraar beschikt over een Nederlands diploma van na 1 augustus 2006 dat vermeldt voor welk(e) vak(ken) en in welke graad de leraar aan de bekwaamheidseisen voldoet, over een VOG, en is niet door een rechterlijke uitspraak uitgesloten van het geven van onderwijs.
2 Bevoegd op grond van overgangsrecht Wet BIO (voor diploma's van vóór 2006)	Leraar beschikt over een diploma van vóór 1 augustus 2006 op basis waarvan hij bevoegd is. Voor alle diploma's van vóór 2006 is bepaald voor welk(e) vak(ken) en welke graad lesgegeven mag worden op 1 augustus 2006 (zie het handboek bevoegdheid van DUO).
3 Erkend buitenlands Diploma artikel 33 lid 1 sub b onder 2	De wet kent de mogelijkheid van erkenning van buitenlandse beroepskwalificaties.
4 Educatieve minor/module artikel 33 lid 1a Wvo	Het is voor een aantal vakken ook mogelijk bevoegd les te geven op basis van een educatieve minor gevolgd tijdens een wo-bachelor, of een educatieve module (post-bachelor). Dit mag in de theoretische leerweg van het vmbo, en de onderbouw van havo en vwo.
5 Bevoegdheid via conversietabel	De conversietabel is bedoeld voor situaties waarin een behaald diploma geen uitsluitsel geeft over de bevoegdheid voor een bepaald vak. Dit kunnen nieuwe vakken zijn, vakken die van naam zijn veranderd of vakken waarvoor geen lerarenopleiding bestaat. Een leraar kan zo met een andere lerarenopleiding bevoegd zijn in een bepaald vak indien dit voor de betreffende combinatie van vak en opleiding in de conversietabel is geregeld (in voorkomende gevallen na bijscholing).
6 Bevoegd in team artikel 33 lid 5 Wvo	Het is in de eerste twee leerjaren (leerjaar 1 & 2) mogelijk als lid van een team bevoegd les te geven in vakoverstijgende programma-onderdelen als men zelf over een bevoegdheid beschikt voor een van de onderliggende vakken. Dit mag alleen indien het team als geheel beschikt over bevoegdheid voor alle vakken die deel uitmaken van het vakoverstijgende programma.

7	Ontheffing of erkenning van de minister van OCW op grond van de Beleidsregel ontheffing bekwaamheidseisen en bekwaamheidserkenning vo	<ul style="list-style-type: none">a) In gevallen waarin geen lerarenopleiding voorhanden is, kan de minister bepalen dat toch voldaan is aan de bekwaamheidseisen;b) Het is mogelijk in bijzondere gevallen leraren die een buitengewone vakbekwaamheid hebben (en er sprake is van een bijzonder geval) ontheffing te verlenen.
9	Bevoegd op grond van pabo diploma	Leraar beschikt over pabo-diploma en geeft les aan: <ul style="list-style-type: none">a) uitsluitend lwoo-leerlingen en is afgestudeerd tussen 1985 en 2006. Het gaat hierbij alleen om de vakken tekenen, muziek, handvaardigheid, rekenen/wiskunde, Engels, Nederlands, geschiedenis, aardrijkskunde, biologie en de praktijk-oriënterende vakken;b) vmbo-leerlingen in de vakken Nederlands of Rekenen en is afgestudeerd voor 1985;c) de eerste twee leerjaren van het vmbo in de basis- en kaderberoepsgerichte leerwegen. Hiervoor moet de leraar een certificaat hebben van een daarbij behorend scholingstraject. Via het Besluit ontheffing gecertificeerde pabo-gediplomeerden voor de onderbouw basis- en kader is een ambtshalve ontheffing geregeld.
10	Teambevoegdheid vakoverstijgende programmaonderdelen in doorlopende leerroute vmbo-mbo artikel 33 lid 5a	Voor de vak- en sectoroverstijgende programmaonderdelen van een doorlopende leerroute kan worden gewerkt in teams als: <ul style="list-style-type: none">a) de leraren en docenten van het team ieder voldoen aan de bekwaamheidseisen, waarbij de leraren en docenten in het team als geheel beschikken over de bekwaamheidseisen voor alle onderdelen van het onderwijsprogramma van de doorlopende leerroute vmbo-mbo of de geïntegreerde route vmbo-basisberoepsopleiding;b) leraren en docenten van het team zijn ieder verantwoordelijk voor de kwaliteit van dat deel van het onderwijs in het desbetreffende programmaonderdeel waarvoor zij voldoen aan de bekwaamheidseisen.

Tabel 60: Mogelijke keuzes rond benoembaarheid die de scholen bij het invullen van IPTO zijn aangeboden, 2021

titel	beschrijving
11 Vervanging en moeilijk vervulbare vacature artikel 33 lid 3 Wvo	Tijdelijke vervangers bij afwezigheid, en leraren bij moeilijk vervulbare vacatures mogen maximaal 1 jaar zonder het juiste diploma lesgeven. Deze leraar moet als het jaar voorbij is wel in opleiding om te kunnen blijven lesgeven. Afspraak is dat men binnen 2 jaar bevoegd dient te zijn. Dit kan verlengd worden met 2 jaar.
12 Andersbevoegd artikel 33 lid 4	Leraren die al een bevoegdheid hebben mogen daarnaast ook twee jaar lang een ander vak geven (zgn. anders-bevoegden), mits de leraar wel in opleiding gaat voor dat vak. Deze periode mag op aanvraag 2 jaar verlengd worden.
13 LIO artikel 33 lid 9 en 12	Studenten van lerarenopleidingen mogen afhankelijk van de precieze situatie 5 maanden tot 2 jaar lesgeven. Studenten van hbo-opleidingen moeten bovendien voldoende studiepunten gehaald hebben.
14 Zij-instroom artikel 33 lid 14	Personen die het traject 'zij-instroom in het beroep' volgen met een geschiktheidsverklaring. Dit mag 2 jaar. Deze periode mag met 2 jaar verlengd worden door het schoolbestuur indien daar redenen voor zijn.

15 Gastdocent artikel 33 lid 15	Gastdocenten mogen lesgeven onder verantwoordelijkheid van een andere leraar voor maximaal 6 u per week gemiddeld op jaarbasis. In het havo/vwo kunnen andere instellingen of personen van buiten de school in het vrije deel les onder een aantal strikte voorwaarden geven.
16 Onderbevoegd artikel 2.2 besluit bekwaamheidseisen onderwijspersoneel	Leraren met een tweedegraads bevoegdheid die eerstegraads les geven (zgn. onderbevoegden) mogen dit maximaal 1 jaar doen, mits de leraar voornamelijk in de onderbouw les geeft en de school voor maximaal 5% van de lessen in de bovenbouw deze constructie toepast. Scholen moeten dit melden bij de inspectie.

Tabel 61: Mogelijke keuzes rond onbevoegdheid die de scholen bij het invullen van IPTO zijn aangeboden, 2021

titel	beschrijving
18 Onbevoegd	Het vak wordt niet bevoegd of benoembaar gegeven.

Tabel 62: Mogelijke keuzes rond onbepaalbaarheid die de scholen bij het invullen van IPTO zijn aangeboden, 2021

titel	beschrijving
19 Onbepaalbaar	Voor deze les bestaat geen lerarenopleiding die een bevoegdheid verleent of het gaat om een schooleigen vak.
20 Ondersteunt leraar	Er staat tegelijkertijd ook een bevoegde leraar in de klas.
21 Geeft dit vak niet	Het rooster waaruit is afgeleid dat de persoon dit vak geeft is op punt niet correct.

De aantallen lesuren die door de scholen gerapporteerd worden onder de verschillende bevoegdheidscategorieën, gecombineerd met de informatie we uit IPTO-2014 t/m IPTO-2020 en BRON HO afgeleid hebben staan weergegeven in Tabel 63.

Tabel 63: Detailinformatie lesuren naar bevoegdheidscategorie

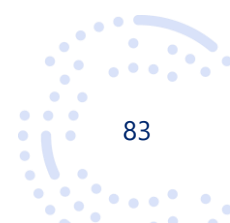
bevoegdheidscategorie	lesuren	%
<i>Stap 1: is de bevoegdheid te halen uit BRON HO of eerdere IPTO metingen?</i>		
Bevoegd volgens bron ho	551 757	52,3%
IPTO-2020: Bevoegd voor dit vak op deze graad	51 510	4,9%
IPTO-2020: Overgangsrecht	652	0,1%
IPTO-2020: Erkend buitenlands diploma	833	0,1%
IPTO-2020: Beschikking van de minister van OCW	409	0,0%
IPTO-2020: Bevoegd volgens bron ho	728	0,1%
IPTO-2019: Bevoegd voor dit vak op deze graad	34 145	3,2%
IPTO-2019: Overgangsrecht	535	0,1%
IPTO-2019: Erkend buitenlands diploma	664	0,1%
IPTO-2019: Beschikking van de minister van OCW	238	0,0%
IPTO-2019: Bevoegd volgens bron ho	903	0,1%
IPTO-2018: Bevoegd voor dit vak op deze graad	29 984	2,8%
IPTO-2018: Overgangsrecht	669	0,1%
IPTO-2018: Erkend buitenlands diploma	364	0,0%
IPTO-2018: Beschikking van de minister van OCW	169	0,0%
IPTO-2018: Bevoegd volgens bron ho	512	0,0%
IPTO-2017: Bevoegd voor dit vak op deze graad	18 012	1,7%
IPTO-2017: Overgangsrecht	444	0,0%
IPTO-2017: Erkend buitenlands diploma	329	0,0%
IPTO-2017: Beschikking van de minister van OCW	180	0,0%

IPTO-2017: Bevoegd volgens bron ho	7	0,0%
IPTO-2016: Bevoegd voor dit vak op deze graad	16 923	1,6%
IPTO-2016: Overgangsrecht	381	0,0%
IPTO-2016: Erkend buitenlands diploma	278	0,0%
IPTO-2016: Beschikking van de minister van OCW	102	0,0%
IPTO-2016: Bevoegd volgens bron ho	433	0,0%
IPTO-2015: Bevoegd voor dit vak op deze graad	12 483	1,2%
IPTO-2015: Overgangsrecht	265	0,0%
IPTO-2015: Erkend buitenlands diploma	275	0,0%
IPTO-2015: Beschikking van de minister van OCW	20	0,0%
IPTO-2015: Bevoegd volgens bron ho	2 357	0,2%
IPTO-2014: Bevoegd	21 472	2,0%
IPTO-2014: Overgangsrecht	247	0,0%
IPTO-2014: Buitenlands diploma	405	0,0%
IPTO-2014: Verklaring bevoegd bij ontbreken lerarenopleiding	69	0,0%
IPTO-2014: Ontheffing vanwege buitengewone vakbekwaamheid	146	0,0%
IPTO-2014: Reguliere vakken Bevoegd (volgens reguliere ipto)	60 264	5,7%

Stap 2: Voor de gevallen waar niet bekend is dat men bevoegd is wordt de bevoegdheidssituatie aan de scholen gevraagd, zie Tabel 59 tot en met Tabel 61

Bevoegd voor dit vak op deze graad	102 477	9,7%
Overgangsrecht	279	0,0%
Erkend buitenlands diploma	1 100	0,1%
Educatieve minor	812	0,1%
Bevoegd via ander vak en conversietabel	1 742	0,2%
Bevoegd in team artikel 33 lid 5 Wvo	916	0,1%
Ontheffing of erkenning van de minister van OCW	279	0,0%
Bevoegd op grond van pabo diploma	6 106	0,6%
Teambevoegdheid vakoverstijgende programmaonderdelen in doorlopende leerroute vmbo-mbo artikel 33 lid 5a	1 511	0,1%
Vervanging en moeilijk vervulbare vacature	6 952	0,7%
Andersbevoegd	27 098	2,6%
LIO	37 369	3,5%
Zij-instroom	5 542	0,5%
Gastdocent	722	0,1%
Onderbevoegd	14 104	1,3%
Onbevoegd	38 800	3,7%
Totaal	1 054 971	

G Functie en aard dienstverband

Door koppeling met personeelsinformatie aangeleverd door DUO, waar nodig aangevuld door informatie van de scholen, kan de functie van degene die de les geeft worden vastgesteld. Dit leidt in IPTO-2021 tot 5,2% van de lesuren met de situatie 'onbekend'. In Tabel 64 is te zien dat dit voor het restant van de lesuren vrijwel altijd om de functie 'leraar' gaat. In de eerstegraadsector is dit relatief iets vaker het geval dan in de tweedegraadsector (maar hier zijn ook minder lesuren 'onbekend'). De overige categorieën zijn relatief klein. Omdat veruit de meeste lesuren door onderwijzend personeel worden gegeven, wordt in het rapport geen onderscheid gemaakt naar functie. De tabellen hebben dus betrekking op alle in Tabel 64 genoemde functies samen. Voor leerlingen zijn immers de gegeven lesuren van belang, ongeacht de functie van de persoon die lesgeeft.

Tabel 64: Gegeven lesuren: verdeling naar functie (totaal en eerste- en tweedegraads apart), 2021

functie	eerstegraads les	tweedegraads les	totaal
Onbekend	3,5%	5,8%	5,2%
Directie	0,2%	0,1%	0,2%
Onderwijzend personeel	94,7%	90,9%	91,9%
Leraar in opleiding	0,2%	0,4%	0,4%
Onderwijsassistent	0,0%	0,0%	0,0%
Stagiaire	0,1%	0,1%	0,1%
Onderwijs Ondersteunend Personeel	0,6%	1,8%	1,5%
Uitzendkracht/gedetacheerde	0,2%	0,4%	0,3%
Ondersteunend en Beheer Personeel	0,3%	0,4%	0,4%
Overig	0,0%	0,0%	0,0%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%
Lesuren	314 205	902 757	1 216 962

In Tabel 65 zijn de gegeven lesuren naar de aard van het dienstverband opgesplitst. Uit de tabel blijkt dat (voor zover bekend) vrijwel alle lesuren door zogeheten regulier personeel worden gegeven. In een beperkt deel van de lesuren is sprake van vervanging. Dit is niet verwonderlijk omdat scholen gevraagd wordt het zogeheten basisrooster (niet het dagrooster waarin korttijdelijke vervanging door ziekte is opgenomen) aan te leveren voor IPTO. Om dezelfde redenen als in de voorgaande tabel is ook hier in een deel van de lesuren sprake van een overig of onbekend dienstverband. Omdat de categorie regulier dienstverband veruit het grootste is, hebben we ervoor gekozen om in dit rapport geen opsplitsing te maken naar de aard van het dienstverband.

Tabel 65: Gegeven lesuren naar aard van het dienstverband, 2021

Aard dienstverband	eerstegraads les	tweedegraads les	totaal
Regulier	95,1%	92,4%	93,1%
Vervanging	0,9%	1,5%	1,3%
Onbekend, overig dienstverband	4,1%	6,1%	5,6%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%
Lesuren	314 205	902 757	1 216 962

H Arbeidsmarktregioïndeling

nr	naam	nr	naam
1	Groningen	21	Haaglanden
2	Friesland	22	Midden-Holland
3	Drenthe	23	's-Gravenhage
4	Regio Zwolle	24	Rijnmond
5	Twente	25	Drechtsteden
6	Noord-Holland Noord	26	Gorinchem
7	Zaanstreek/Waterland	27	Rotterdam
8	Zuid-Kennemerland en IJmond	28	Rivierenland
9	Groot Amsterdam	29	Rijk van Nijmegen
10	Gooi en Vechtstreek	30	Midden-Gelderland
11	Amsterdam	31	Achterhoek
12	Flevoland	32	Zeeland
13	Almere	33	West-Brabant
14	Stedendriehoek en Noordwest-Veluwe	34	Midden-Brabant
15	FoodValley	35	Noordoost-Brabant
16	Amersfoort	36	Zuidoost-Brabant
17	Midden-Utrecht	37	Helmond-De Peel
18	Utrecht	38	Noord-Limburg
19	Holland Rijnland	39	Midden-Limburg
20	Zuid-Holland Centraal	40	Zuid-Limburg